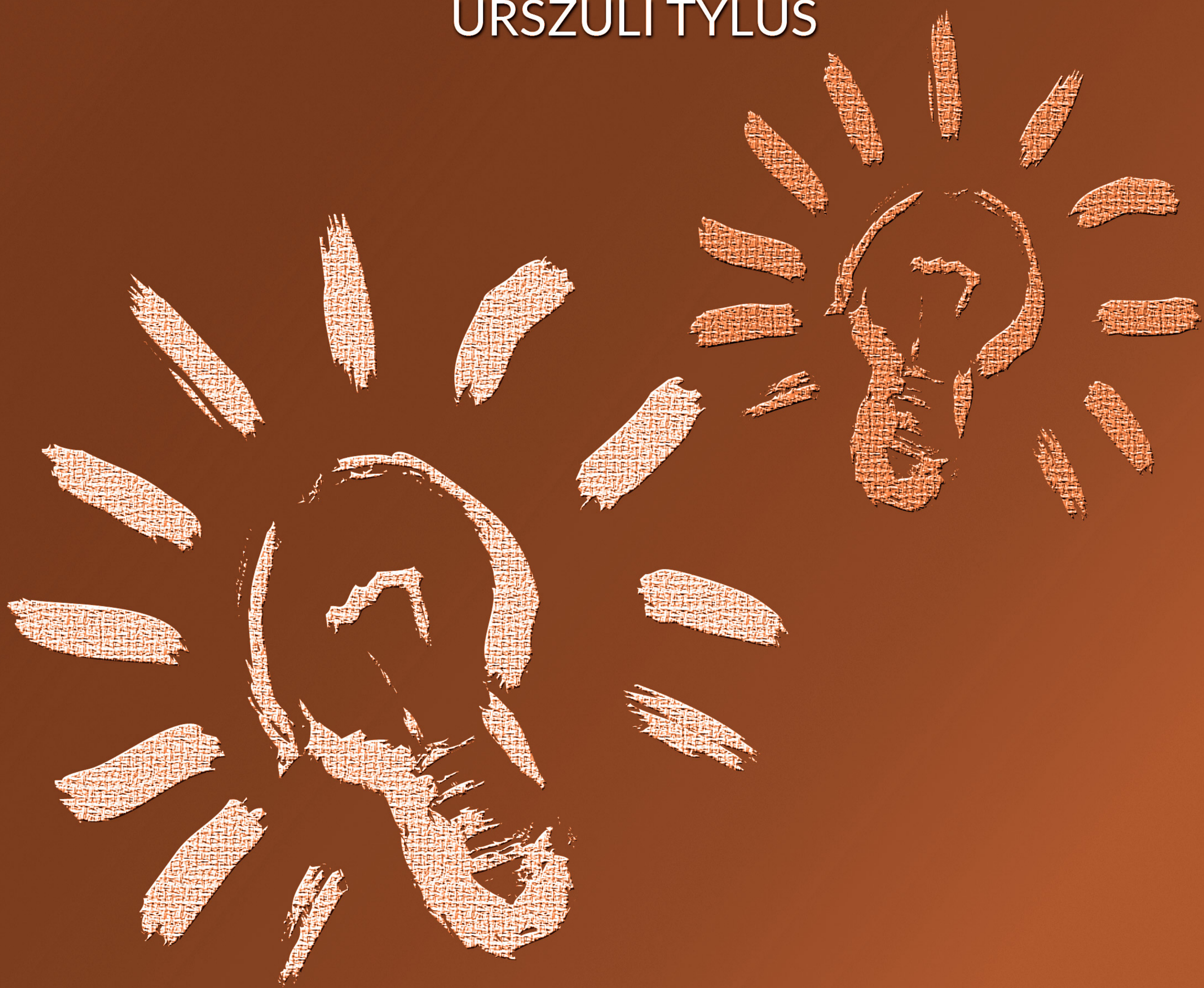

PORADNIK METODYCZNY DO PROGRAMU ZOSTAŃ NOBLISTĄ

POD REDAKCJĄ
MARII HAWRYLAK
URSZULI TYLUŚ

Klasa III, część 2

**PORADNIK METODYCZNY
DO PROGRAMU
ZOSTAŃ NOBLISTĄ
Klasa III, część 2**

**POD REDAKCJĄ
MARII HAWRYŁAK
URSZULI TYLUŚ**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Zostań Noblistą” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
CZŁOWIEK – NAJLEPSZA INWESTYCJA!

RECENZJA:
dr Ewa Kozak-Czyżewska

KOREKTA:
Lidia Gajek

REALIZATORZY PROJEKTU:

© Copyright by WYDAWNICTWO WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
IM. JANUSZA KORCZAKA
WARSZAWA 2015

Publikacja powstała w ramach projektu „Zostań Noblistą”. Priorytet III. Wysoka jakość systemu oświaty.

Działanie: 3.3. Poprawa jakości kształcenia. Numer umowy: POKL.03.03.04-00-105/13-00

ISBN 978-83-61121-94-7

Łamanie, opracowanie graficzne
oraz projekt okładki

www.happygraf.pl
e-mail: lg27@poczta.onet.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5.
1. PLAN PRACY DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEJ W KLASIE TRZECIEJ	
SZKOŁY PODSTAWOWEJ SEMESTR II	6.
2. SCENARIUSZE ZAJĘĆ Z MATERIAŁAMI DODATKOWYMI.....	26.
3. KARTA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ	135.

WSTĘP

Poradnik metodyczny jest kontynuacją założeń zawartych w programie zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej Zostań Noblistą. Przeznaczony jest dla nauczycieli, którzy zdecydowali się na realizację programu w pracy dydaktycznej i wychowawczej w trzeciej klasie. Strukturę poradnika wyznaczają trzy podstawowe części:

- plan pracy,
- propozycje scenariuszy zajęć
- karta osiągnięć edukacyjnych uczniów.

Część pierwsza to plan pracy, który podaje szczegółowe wskazania dla nauczyciela w zakresie zamierzeń dydaktyczno – wychowawczych możliwych do zrealizowania w drugim półroczu klasy III. Uwzględnia on: termin realizacji, tematykę tygodnia, tematy dni, środki dydaktyczne, materiały i narzędzia, przewidywane osiągnięcia uczniów oraz rodzaje rozwijanych inteligencji. Zawarte w nim propozycje mogą być pomocne dla nauczyciela do zaplanowania i usystematyzowania szczegółowego procesu dydaktyczno – wychowawczego realizowanego w formie zajęć edukacyjnych.

Przedstawione scenariusze zajęć to rozszerzenie planu pracy o możliwe do wykorzystania w procesie edukacyjnym propozycje ciekawych rozwiązań metodycznych. Przedstawione przez Autorki scenariusze integrują poszczególne kierunki edukacji w ramach bloków tematycznych i tematów dnia. Zostały opracowane z uwzględnieniem właściwych proporcji pomiędzy wiedzą, umiejętnościami a wychowaniem.

Karta osiągnięć edukacyjnych uczniów jest ostatnim elementem struktury poradnika metodycznego. Stanowi one wartościową pomoc dla nauczyciela w zakresie oceny osiągnięć ucznia i służy do wyznaczenia dalszych działań zmierzających do podwyższania osiągnięć uczniów.

Żywimy nadzieję, że opracowane materiały metodyczne ułatwią nauczycielowi organizację procesu nauczania i będą źródłem inspiracji do poszukiwań optymalnych rozwiązań edukacyjnych.

Autorki

Maria Hawrylak, Urszula Tyluś

1. PLAN PRACY DYDAKTYCZNO – WYCHOWAWCZEJ W KLASIE TRZECIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
– SEMESTR II

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIĐYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
styczeń/luty	Woda – życie	1. H ₂ O – to jest to! 2. Woda jest dokoła nas i w nas. 3. Skąd się bierze woda w kranie? Propozycja wycieczki do najbliższej stacji wodociągów. 4. Oczyszczalnia wody. 5. Podwodny świat.	Środki dydaktyczne: tablica multimedialna, komputer, odtwarzacz muzyki, materiały internetowe, tekst piosenki „Mamo, tato wołę wodę”, etykiety z napoi, soków kupowanych w sklepie, etykiety z wody mineralnej, Foldery - „Oszczędzaj wodę”, wiersz „Podwodny świat”. Narzędzia i materiały: jasno – niebieskie brystole A1, szeroka taśma klejąca, kredki, farby, przybory do malowania, markery, słóiczki po musztardzie, gąbka, szklane naczynie, garnek elektryczny, przykrywka, warzywa,	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania, mnożenia i dzielenia w zakresie 100, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, zapisuje liczby słowami, porównuje liczby i działania; • wie, że bez wody nie mogłoby istnieć życie na ziemi; • rozumie znaczenie oszczędzania wody i dbania o to by nie była zanieczyszczona; • umie szacować pojemność, ile to litr; • umie zapamiętać piosenkę i zaśpiewać ją; • z ciekawością słucha 	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
styczeń/luty	Niedługo ferie....	<ol style="list-style-type: none"> 1. A zima trwa...skąd się bierze śnieg? 2. Z muzyką za pan brat. 3. Bezpieczne ferie 	owoce, sokowirówka, celofan, papier kolorowy zwykły i błyszczący, bibuła karbowana zielona, nożyczki, klej, kartony A3.	informacji o otaczającym nas świecie; <ul style="list-style-type: none"> • zgodnie współdziałała podczas pracy z innymi dziećmi; • zgodnie bawi się z innymi dziećmi; • rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych, ćwiczeń sportowych; • umie przekazywać paleczkę sztafetową; • czyta teksty, opowiadania, listy; • recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane; • pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość; • posługuje się komputerem jako narzędziem pracy; • prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne. <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania w zakresie 100, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, ; 	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, -

TERMIN REALIZACJI		TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.		3. w domu. 4. Bezpieczne ferie na dworze. 5. Bezpiecznym trzeba być zawsze. Zabawy na ferie.	4. piosenki: „Zima, zima, zima...”, „Snieżyisko”, „Dzwonki śni”, słowniki ortograficzne <i>Narzędzia i materiały:</i> kartony A3 pomalowane na niebiesko z białymi smugami imitującymi wiatr, białe kartki z bloku rysunkowego, kasza manna, klej wodny, nożyczki, farby plakatowe, materiały do malowania, brystole A1, kolorowe markery.	5. <ul style="list-style-type: none"> • zna tabliczkę mnożenia i dzielenia; • rozumie konieczność zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych; • zna występujące w zimie zjawiska pogodowe, wie jak powstaje śnieg; • z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie; • zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi; • zgodnie bawi się z innymi dziećmi; • rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych i sportowych; • czyta teksty, opowiadania, listy; • recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane; • pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość; • zna zasady pisowni wyrazów z trudnościami ortograficznymi; • rozpoznaje czasowniki; • posługuje się komputerem jako narzędziem pracy; 	6. <p>cielesno - kinestetyczna, wizualno-przeustrzenna, muzyczna, przyrodnicza</p>

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIĘDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
marzec	Zwiedzamy nasz kraj	<ol style="list-style-type: none"> 1. W nadwiślańskim kraju. Lektura - „Legenda o Wiśle”. 2. Lubelszczyzna – propozycja zorganizowania lekcji plenerowej w Muzeum Wsi Lubelskiej, połączonej ze zwiedzaniem nowoczesnej części Lublina. 3. Jedziemy w góry.... 4. Jesteśmy na Śląsku. 5. Pojezierza i morze. 	<p>Środki dydaktyczne: tablica multimedialna, komputer, odtwarzacz muzyki, materiały internetowe, mapa fizyczna Polski, zdjęcia i obrazy gór, Śląska, Lubelszczyzny, Małopolski, Polski centralnej – niziny, Warmii i Mazur, strefy nadmorskiej, piosenki: „W murowanej piwnicy”, „Płynie Wisła, płynie”, „Poszła Karolinka do Gogolina”, „Kaszebski alfabet”, Piosenki szanty, plansza : Skąd się wziął węgiel?, opowiadania „Urodziny babci Francki”, „Jak to stary Stopka egzamin zdał”, „Legenda o Wiśle”, zeszyty przedmiotowe.</p> <p>Narzędzia i materiały: kalka maszynowa, kartony</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne. <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania, mnożenia i dzielenia w zakresie 100, • rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, zapisuje liczby słowami, porównuje liczby i działania; • potrafi dokonywać obliczeń długości, głębokości, obliczeń pieniężnych; • rozumie pojęcie: wrażenie dwumianowe; • rozumie konieczność kultywowania tradycji; • wie, co to jest gwara; • umie zapamiętać piosenkę i zaśpiewać ją; • z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie; • zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi; • zgodnie bawi się z innymi dziećmi; • rozumie zasady gier i zabaw 	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, - cieleśnie - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
marzec	<p>W świecie kobiet!</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Najslawniejsze kobiety świata. 2. Sławne kobiety w historii Polski. 3. Międzynarodowy Dzień Kobiet – 8 marca. 4. Sławne polskie sportswomenki. 5. Sławne polskie 	<p>A4 z bloku rysunkowego, ołówki, kredki ołówkowe, strugaczki, farby plakatowe, kartony z brystolu A3, przyrządy do malowania.</p>	<p>ogólnorozwojowych, ćwiczeń sportowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta teksty, opowiadania, listy; • recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane; • pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość; • umie pisać w zeszycie w jedną linię; • zna zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”; • posługuje się komputerem jako narzędziem pracy; • prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne. <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania, mnożenia i dzielenia w zakresie 100, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, dokonuje obliczeń przy pomocy osi liczbowej, na drzewkach, grafach i w tabelkach; 	<p>językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, - cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna,</p>	

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
		<p>artystki.</p> <p>6. Propozycja wyjazdu do teatru na spektakl dla dzieci – zwiedzanie zaplecza teatralnego.</p>	<p>Joanna D'Arc, Maria Skłodowska – Curie, Marilyn Monroe, Coco Chanel, Indira Ghandi, Matka Teresa z Kalkuty, Księżna Diana, Serena Williams, Justyna Kowalczyk, symbol kół olimpijskich, symbol znicza olimpijskiego, fragm. filmów, zdjęcia i portrety sportsmenek, aktorów i piosenek, kostiumy, elementy scenografii, scenariusze scenek dramowych.</p> <p>Narzędzia i materiały: igły do wyszywania, kolorowe nici do wyszywania – kordonek lub mulina, kawałek płótna o wymiarach 20 x 20 cm o rzadkim splocie, nożyczki, kredki, markery, flamastry, blok A4 – techniczny, spore pudełko po butach, klej, kolorowy papier, karki (materiały pomocne do zbudowania projektu scenografii).</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie: sława; umie wymienić kilka najsławniejszych w historii Polski i świata kobiet, i opowiedzieć, czym się zajmowały; zna pisownię wyrazów z „ó”, wymiennych na „a” i „o”, pisownię wyrazów z końcówką – ów, pisownię czasowników i przymiotników z przeczeniem <i>nie</i>, odmienia części mowy przez osoby, liczby i czasy; zna treść czytanych lektur; wie jak zbudować dialog; zna pojęcia: scenarzysta, reżyser, kostiumolog, pracownik światła czy dźwięku; zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi; zgodnie bawi się z innymi dziećmi; rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych i sportowych; rozumie co to znaczy postępować fair i grać fair play; umie celnie rzucać na odległość; 	<p>przyrodnicza</p>

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
marzec	<p>W wiosennym ogródku</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W ogrodzie i polu na wiosnę. 2. Prace wiosenne. 3. Zakładamy hodowlę roślin. 4. Nowalijki i witaminki. 5. Propozycja spotkania z dietetykiem. 	<p>Środki dydaktyczne: tablica multimedialna, komputer, materiały internetowe, elementy do ułożenia piramidy żywieniowej, szablon owoców: arbuz, aronia, banan, borówka, cytryna, gruszka, jabłko, mango, porzeczka, śliwka, wiśnia, karteczki z napisami wymienionych owoców, obrazy narzędzi ogrodniczych i polnych używanych wiosną, nasiona roślin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta teksty, opowiadania, listy; • recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane; • pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość; • posługuje się komputerem jako narzędziem pracy; • prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne. <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania w zakresie 100, mnożenia i dzielenia w zakresie 100, dokonuje obliczeń na grafach, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, także z niewiadomą; • zna zasady pisowni wyrazów z „rz” i „ó”; • rozumie pojęcie dźwięczności i bezdźwięczności głosek; • zna nazwy narzędzi ogrodniczych i maszyn 	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, - cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza	

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4. <i>Narzędzia i materiały:</i> produkty na wiosenne kanapki, przybory kuchenne, po 2 doniczki z lekką ziemią (nie ogrodową), po kilka nasion kopru i jednej cebulce, gazety, fotografie, nasionka roślin, tkaniny, klej wodny, gruby karton o dowolnej fakturze i kolorze.	5. wykorzystywanych na polu wiosną; • zna znaczenie słowa: hibernacja, sen zimowy; • umie zapamiętać piosenkę i zaśpiewać ją; • z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie; • zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi; • zgodnie bawi się z innymi dziećmi; • rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych i sportowych; • rozumie istotę zdrowego odżywiania i prowadzenia zdrowego trybu życia; • czyta teksty, opowiadania, listy; • recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane; • pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość; • posługuje się komputerem jako narzędziem pracy; • prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne.	6.

TERMIN REALIZACJI	2.	3.	4.	5.	6.
TEMATYKA TYGODNIA					
TEMAT DNIA					
ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA					
PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW					
ROZWIJANE INTELIGENCJE					
marzec	Witaj wiosno!	1. „W marcu jak w garncu” - Przedwiośnie. 2. 21 MARCA – Święto Wiosny (Światowy Dzień Wody). Wiosenny piknik. 3. Wiosenna pogoda. 4. Wiosenna muzyka 5. Sprawdzian wiadomości. 6. Cała Polska czyta dzieciom, również klasa III. „120 przygód Koziołka Matolka” (cz.1) - Kornel Makuszyński.	Środki dydaktyczne: tablica multimedialna, komputer, materiały internetowe, dyplomy i nagrody dla uczniów biorących udział w Wiosennym Konkursie recytatorskim i wokalnym, szablon Koziołka Matolka, egzemplarze różnych komiksów. Narzędzia i materiały: farby akwarelowe, przybory do malowania karton do malowania akwarelą – A 3, kartony, nożyczki, kredki, kleje, patyczki do szaszłyków, cienkopisy, flamastry.	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania w zakresie 100, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, • zna tabliczkę mnożenia i dzielenia w zakresie 100; • zna i kulturuje tradycje; • rozumie znaczenia pojęcia: przedwiośnie; • wie, co to jest przysłowie i zna genezę jego powstania; • z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie; • zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi; • zgodnie bawi się z innymi dziećmi; • rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych i sportowych; • czyta teksty, opowiadania, listy; • recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane; • pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w 	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIJDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
kwiecień	Nadeszła już wiosna!	<ol style="list-style-type: none"> 1. Primaaprilisowe żarty. 2. Kwiecień plecień bo przeplata... 3. Brzydkie kaczątko. 4. Brzydkie kaczątko c.d. 5. Wiosenne kwiaty. 	<p>Środki dydaktyczne: „Dzieci z Bullerbyn’ – rozdział „Prima aprilis”, baśń VYtaute Zelinskaite „Śnieżyczka, która nie stopniała”, Brzydkie kaczątko” H. Ch. Andersen, prezentacja prognozy pogody, rodzaje ptasich gniazd – plansza, wiosenne kwiaty – prezentacja multimedialna, „Jeziorko łabędzie” – podkład muzyczny; zestaw magnetyczny ułamki.</p> <p>Materiały i narzędzia: figury geometryczne z papieru, farby, kwadratowe karteczki do orgiami.</p>	<p>logiczną całość;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna zasady pisowni wyrazów z trudnościami ortograficznymi „rz”, „ó”; • posługuje się komputerem jako narzędziem pracy; • prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne. <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada baśń „Brzydkie kaczątko” korzystając z planu wydarzeń; • czyta stosując się do znaków w tekście; • określa czas w jakim został zapisany czasownik; • umie opisać aktualne warunki pogodowe; • wymienia elementy pogody; • wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu książki „Brzydkie kaczątko” • dzieli figury na połowy; • dzieli figury na ćwiartki; • wykonuje rysunek drugiej połowy dowolnej figury zgodnie z osią symetrii; 	<p>językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, - cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza</p>

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1. kwiecień	2. Podróże po Polsce	3. 1. Jesteśmy nad morzem. 2. Lwy z Gdańska. 3. Jesteśmy na Warmii i Mazurach. 4. Wędrowki po Mazowszu. 5. Zwiedzamy Wielkopolskę.	4. <i>Środki dydaktyczne:</i> mapa Polski, „Nadmorska sosna” E. Szelburg – Zarębiny, „Lwy z gdańskiego ratusza” M. Orłonia, ciekawostki przygotowane przez nauczyciela o omawianych regionach, „Sieja w jeziorze Wigry” J. Chrzęszczewskiej, legenda o królu Popielu, prezentacja multimedialna – krajobraz nadmorski, prezentacja Pomorze i Kaszuby, prezentacja Warmii i Mazur, prezentacja Warszawa i jej zabytki, herb Warszawy, zdjęcia ważniejszych zabytków Gdańska, podkład muzyczny do piosenki „Płynie Wisła płynie” <i>Materiały i narzędzia:</i> ksero z mapką Polski dla dzieci do zeszytu, kostka mydła i narzędzia do wykonania rzeźby, klej wikol, piasek, papier kolorowy.	5. <i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje nazwy miast, rzek wielką literą; • wskazuje na mapie granicę kraju; • wymienia charakterystyczne elementy poszczególnych krajobrazów; • oblicza obwód prostokąta; • oblicza obwód kwadratu; • wykonuje pracę plastycznie – techniczną „Jesteśmy nad morzem”; • wyszukuje w Internecie informacje na wskazany temat; • wykonuje przewrót w przód; 	6. językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, - cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1. kwiecień	2. Podróże po Polsce c.d.	3. 1. Zeglądamy do Poznania. 2. Ciekawostki z Małopolski. 3. Zwiedzamy Lubelszczyznę i miasto Lublin. 4. Ziemia Śląska. 5. Podziwiamy polskie góry.	4. Środki dydaktyczne: mapa Polski, prezentacja – spacer po Poznaniu, legenda Marii Kowalewskiej „O poznańskich koziołkach”, karta pracy z wyrazami z gwary poznańskiej, prezentacja – ciekawe miejsca z Małopolski, legenda o Ojcowie, ciekawostki z Lublina i Lubelszczyzny, herb Lublina, legenda o pochodzeniu Lublina, Śląski i jego miasta, legenda „Studnia trzech braci”, podkład muzyczny do „Trojaka”, wędrowki po górach- prezentacja multimedialna, legenda o Podhalu, muzyka i piosenki góralskie, ilustracje przedstawiające strój góralski, taśma miernicza, koło do mierzenia odległości Materiały i narzędzia: różnej wielkości pudełka po produktach np. herbata, mydło, klej wokol, papier	5. Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na pytania dotyczące wysłuchanych legend; • pisze nazwy miast i ich mieszkańców wielką literą; • wskazuje na mapie ważniejsze miasta i rzeki Polski; • rozwiązuje zadania tekstowe związane z obliczaniem obwodów figur geometrycznych; • wie, jak wykonać pomiary dużych obiektów – boisko, szkoła; • wykonuje zamek z pudełek; • wykonuje układ taneczny do „Trojaka” 	6. językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, - cieleśnie - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIJDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
kwiecień	Ziemia – planeta ludzi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprzątamy świat. 2. Oszczędzamy wodę. 3. Ekologiczne źródła energii. 4. To, co najpiękniejsze. 5. Zwierzęta leśne. 	kolorowy <i>Środki dydaktyczne:</i> wiersz I. Sikiryckiego „Sznurek Jurka”, zużyte opakowania po produktach, prezentacja ekologiczne źródła energii, zestawy do budowy układów elektrycznych, słowniki ortograficzne, mapa Polski – parki narodowe, plansza warstwowa budowa lasu, regulamin zachowania się w lesie, albumy i książki przyrodnicze, prezentacja zwierzęta leśne, odgłosy zwierząt leśnych <i>Materiały i narzędzia:</i> gaza, bibuła, piasek, pojemniki na wodę o różnej wielkości i kształtu, papier kolorowy samoprzylepny, folia, waga i odważniki, farby,	<i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> • układa zagadki o zwierzętach; • zna znaczenie wody w życiu żywych organizmów; • wie, w jaki sposób może oszczędzać wodę; • umie wymienić kilka sposobów jak można chronić środowisko naturalne; • umie wskazać park narodowy znajdujący się najbliższej miejsca zamieszkania; • wymienia warstwy lasu; • mierzy płyty różnymi miarkami; • wykonuje plakat zachęcający do oszczędzania wody; • wskazuje miejsca objęte ochroną znajdujące się najbliższej miejsca zamieszkania; 	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, - cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIĘDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIENCJE
1. maj	2. Polska w Europie	3. 1. Majowe święta. 2. Polska i jej sąsiedzi. 3. Unia Europejska 4. Wędrujemy po Europie. 5. Polska w Unii Europejskiej.	4. <i>Środki dydaktyczne:</i> pieśń „Witaj majowa jutrzeńko” S. Suchodolski, mapa Polski i Europy, symbole Unii Europejskiej, rozsypanki literowe z nazwami państw europejskich, test wiedzy o krajach Unii Europejskiej, Konstytucja RP, mapy konturowe Polski, waluta euro do demonstracji, ksero maskotki Unii Europejskiej „Syriusza” <i>Materiały i narzędzia:</i> pastele	5. <i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> • umie zapisać podane wyrazy w kolejności alfabetycznej; • wymienia daty majowych świąt państwowych; • objaśnia znaczenie legendy mapy; • wykonuje zadania matematyczne związane z obliczeniami pieniężnymi; • wie, jak przygotować prezentację multimedialną; • stosuje się do zasad gry w minikoszykówkę; 	6. językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, -cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza
maj	Przyrodniczy	1. Zbiorniki wodne. 2. Skąd i dokąd płynie rzeka? 3. Życie w wodach. 4. Rośliny wodne. 5. Ocena czystości wody.	4. <i>Środki dydaktyczne:</i> zagadki o zbiornikach wodnych, mapa świata, mapa Polski, wiersze „Kłótnia rzek” i „Ryby” J. Brzechwy, atlasy przyrodnicze, opowiadania H. Zdzitowieckiej Przebudzenie żab” i „Spotkanie kijanek” z książki „Nad wodą”, plansza przedstawiająca	5. <i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia poznane części mowy; • wymienia stany skupienia wody; • wskazuje i odczytuje nazwy wybranych zbiorników wodnych z mapy; • umie omówić na podstawie ilustracji stadia rozwojowe żaby; • mnoży i dzieli liczby w 	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, -cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
maj	Owady w przyrodzie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznajemy Szewczyka Dratewkę. 2. W mrowisku. 3. W królestwie pszczół. 4. Łąka i jej mieszkańcy. 5. Cudowna przemiana. 	<p>cykl rozwojowy żaby, mapa Polski, prezentacje multimedialne – życie w wodzie, rośliny wodne</p> <p>Materiały i narzędzia: papier samoprzylepny, folia niebieska z reklamówki, kwadratowe kartoniki do składania ryb metodą orgiami, flet</p> <p>Środki dydaktyczne: „Szewczyk Dratewka”, lupy, lornetki, mikroskopy, pojemniki przyrodnicze przystosowane do obserwacji owadów, zagadki o zwierzętach, miód do degustacji, wiersz W. Badalskiej „Cztery motylki”, opowiadanie H. Ożogowskiej „A to zmartwienie”, albumy przyrodnicze, słownik przyrodniczy, plansze przedstawiające cykle rozwojowe owadów, kolejność zdarzeń w lekturze, filmy o życiu</p>	<p>zakresie 100;</p> <ul style="list-style-type: none"> wykонуje pracę „Podwodny świat” gra na flecie wybraną przez siebie piosenkę; <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia postacie pierwszoplanowe i drugoplanowe w baśni; uczy się na pamięć swojej roli z przedstawienia „Szewczyk Dratewka” wskazuje kierunki w terenie; wymienia główne elementy budowy owadów; wyciąga wnioski z samodzielnie prowadzonych obserwacji przyrody; mnoży i dzieli liczby w zakresie 100; wykонуje pracę plastycznie techniczną; stosuje się do reguł gry „Dwa ognie” 	<p>językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, - cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza</p>

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIĘDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
maj	Kochamy naszych rodziców	<ol style="list-style-type: none"> 1. Najmilsze słowo mama. 2. Nie ma jak u mamy. 3. Upominek dla mamy i taty. 4. Dzień z tatą. 5. Święto rodziny. 	<p>mrówek, pszczoł, prezentacja pasieki i stroju pszczelarza.</p> <p>Materiały i narzędzia: okruszy dla mrówek, łyżeczki do degustacji miodu, blok techniczny, serwetka z motywem kwiatów, dziurkacze ozdobne, papierki po cukierkach.</p> <p>Środki dydaktyczne: wiersz Małgorzaty Wojciechowicz „Pewne wypracowanie”, piosenka o mamie i tacie wybrana przez nauczyciela, opowiadanie W. Badańskiej „Najciekawsze wypracowanie”, opowiadanie A. Galicy „Prawdziwy prezent”, wiersz M Książka „Portret ojca”, portrety matek znanych artystów – prezentacja, podkłady muzyczne do piosenek: „Szewczyk doskonały”, „Przyleciała pszczoła oraz</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje swoją mamę wykorzystując plan i zgromadzone słownictwo; • pisze krótkie życzenia dla mamy i taty; • recytuje swoją rolę w przedstawieniu; • wykonuje portret swojej mamy; dodaje i odejmuje liczby w zakresie 1000; • śpiewa piosenkę o mamie i tacie; • robi kanapkę; • gra w piłkę przestrzegając reguł gry; 	<p>językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, cielesno – kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza</p>

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIJDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
czerwiec Radosny świat dziecka	1. Dzieci z różnych stron świata. 2. Prawa dziecka (temat do realizacji w ciągu dwóch dni). 3. Obowiązki dziecka i ucznia. 4. Marzenia dzieci.	taniec mrówek. <i>Materiały i narzędzia:</i> narzędzia i produkty potrzebne do przygotowania kanapek dla rodziców, farby blok, pastele, krepina patyki lub druty.	<i>Środki dydaktyczne:</i> mapa świata, plansze przedstawiające dzieci różnych narodowości, wiersz T. Kubiaka „Niedaleko i daleko”, akty prawne dotyczące dzieci, Kodeks ucznia; prezentacja strony internetowej www.unicef.pl , piosenka „O czym marzą dzieci” Radiowe Nutki. <i>Materiały i narzędzia:</i> balon napełniony helem, karton, farby, pastele.	<i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście wybrane części mowy; wskazuje dokumenty w których zawarte są prawa dziecka; wie do kogo zwrócić się o pomoc gdy są łamane; wymienia instytucje i organizacje, które zajmują się prawami dziecka; uczeń wie co oznacza pojęcie prawo; respektuje prawa innych; wywiązuje się ze swoich obowiązków; wie, że ludzi nie można gorzej traktować ze względu na rodzaj skóry, religii, itp.; dodaje i odejmuje liczby w zakresie 1000; 	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza
	Żyj zdrowo				

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1. czerwiec	2.	3.	4.	5.	6.
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Z wizytą u lekarza. 2. Budowa człowieka. 3. Zdrowe odżywianie. 4. Zdrowe odżywianie. 5. Śmiech to zdrowie. 	<p>Środki dydaktyczne:</p> <p>czasopisma dziecięce, wiersz „Chory kotek” S. Jachowicza, albumy, model przestrzenny przedstawiający budowę człowieka, plansza przedstawiająca piramidę odżywiania, bajki „Było sobie życie” lub „Adibu” ułatwiające dzieciom zrozumienie funkcjonowania ludzkiego organizmu; wyrazy z trudnościami ortograficznymi, zasady ortograficzne – plansze, zagadki związane ze zdrowym odżywianiem, etykiety i opakowania z produktów spożywczych</p> <p>Materiały i narzędzia:</p> <p>narzędzia i materiały potrzebne do wykonania surówki, gazetki reklamowe z produktami spożywczymi</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta czasopisma przeznaczone dla dzieci; • uzasadnia pisownię wybranych wyrazów stosując zasady pisowni; • zna zasady zdrowego odżywiania; • układa jadłospis na tydzień, stosując się do wskazań piramidy żywieniowej; • umie odczytać datę przydatności produktu spożywczego; • wie, że witaminy odgrywają ważną rolę w organizmie człowieka; • wskazuje podstawowe układy w budowie człowieka; • wykonuje samodzielnie surówkę z marchwi; • dodaje i odejmuje w zakresie 1000; • używa pojęć tara, brutto, netto; • skacze na skakance na jednej nodze i obunóż; 	<p>językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza</p>
czerwiec		1. Lampo podróznik.	<p>Środki dydaktyczne:</p> <p>wiersz „Lokomotywa” J.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • układa opis psa; 	<p>językowa, matematyczno –</p>

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
czerwiec	Zbliżają się wakacje	2. Opowiadamy historię psa Lampo. 3. Spotkanie z Lampo - bohaterem lektury. 4. Redagujemy opowiadanie o psie Lampo. 5. Transport kolejowy.	Tuwima, mapa Europy, lektura R. Pisarskiego „O psie, który jeździł koleją”. <i>Materiały i narzędzia:</i> masa solna.	• potrafi odczytać godzinę odjazdu i przyjazdu pociągu; • kresli odcinki o podanych wymiarach; • oblicza obwody figur; • rozwiązuje zadania tekstowe; • wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu lektury; • wykonuje z masy solnej psa;	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza
		1. Wybieramy się w daleką podróż. 2. Bezpieczna jazda rowerem. 3. Powitanie lata. 4. Wakacyjne rady.	<i>Środki dydaktyczne:</i> plansze przedstawiające różne środki lokomocji, znaki drogowe, baśń „Kwiat paproci”, zdjęcia filmy i inne pamiątki z klas I – III. <i>Materiały i narzędzia:</i> farby plakatowe.	<i>Uczeń:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wyodrębni postaci w baśni; • redaguje list do członka swojej rodziny lub kolegi; • zapisuje w liście zwroty grzecznościowe wielką literą; • pisze własny adres; • wymienia różne środki lokomocji; • zna nazwy i funkcje poszczególnych elementów roweru; • zaszyfrowuje wybraną wiadomość; • rozwiązuje łamigłówki matematyczne; • umie zastosować się do znaków 	językowa, matematyczno – logiczna, interpersonalna, intrapersonalna, cielesno - kinestetyczna, wizualno-przestrzenna, muzyczna, przyrodnicza

TERMIN REALIZACJI	TEMATYKA TYGODNIA	TEMAT DNIA	ŚRODKI DYDAKTYCZNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA	PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW	ROZWIJANE INTELIGENCJE
1.	2.	3.	4.	5.	6.
				drogowych w czasie rowerowego toru przeszkód; <ul style="list-style-type: none"> • jeździ na rowerze omijając przeszkody; • zna zasady bezpieczeństwa jakie należy przestrzegać w czasie zabaw w wodzie; • wie do kogo należy się zgłosić w razie problemu; 	

1. SCENARIUSZE ZAJĘĆ Z MATERIAŁAMI DODATKOWYMI

Bloki tematyczne od XXI do XXVI – opracowała Beata Sokołowska - Kosik

Bloki tematyczne od XXVII do XXXVIII – opracowała Beata Szyszka

W niektórych scenariuszach określono zakres, formę i tematykę prac domowych. Jeśli praca domowa nie jest podana, to zgodnie z realizowanymi treściami programowymi zadaje ją nauczyciel, stosując zasadę indywidualizacji kształcenia. Uwzględnia propozycje zawarte w zeszytach pracy domowej.

Blok tematyczny: WODA – ŻYCIE

Cele ogólne:

- pogłębianie wiedzy o wodzie, ważnym składniku życia na ziemi;
- kształtowanie pojęcia – litr;
- doskonalenie umiejętności czytania ;
- doskonalenie umiejętności liczenia
- rozwijanie logicznego myślenia;
- ćwiczenie pamięci i uwagi;
- kształcenie spostrzegawczości;
- rozwijanie sprawności fizycznej;
- budowanie u dzieci pozytywnego obrazu samego siebie i szkoły, jako przyjaznego środowiska.

Cele operacyjne

Uczeń:

- oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania, mnożenia i dzielenia w zakresie 100, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, zapisuje liczby słowami, porównuje liczby i działania;
- wie, że bez wody nie mogłoby istnieć życie na ziemi;
- rozumie znaczenie oszczędzania wody i dbania o to by nie była zanieczyszczona;
- umie szacować pojemność, ile to litr;
- umie zapamiętać piosenkę i zaśpiewać ją;
- z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie;
- zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi;
- zgodnie bawi się z innymi dziećmi;
- rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych, ćwiczeń sportowych;
- umie przekazywać pałeczkę sztafetową;
- czyta teksty, opowiadania, listy;
- recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane;

- pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość;
- posługuje się komputerem jako narzędziem pracy;
- prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, praca z książką, dyskusja;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja, udział w przedstawieniach i inscenizacjach;
- praktyczne: zadań, ćwiczeń.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna, zbiorowa;
- praca w Dziecięcych Ośrodkach Zainteresowań.

Rozwijane inteligencje: językowa, matematyczno – logiczna, przyrodnicza, wizualno – przestrzenna, muzyczna, kinestetyczna, interpersonalna, intrapersonalna.

Środki dydaktyczne:

tablica multimedialna, komputer, odtwarzacz muzyki, materiały internetowe, tekst piosenki „Mamo, tato wolę wodę”, etykiety z napoi, soków kupowanych w sklepie, etykiety z wody mineralnej, Foldery – „Oszczędzaj wodę”, wiersz „Podwodny świat”.

Narzędzia i materiały:

jasno – niebieskie brystole A1, szeroka taśma klejąca, kredki, farby, przybory do malowania, markery, słoiczki po musztardzie, gąbka, szklane naczynie, garnek elektryczny, przykrywka, warzywa, owoce, sokowirówka, celofan, papier kolorowy zwykły i błyszczący, bibuła karbowana zielona, nożyczki, klej, kartony A3.

Dzień pierwszy: H₂O – to jest to!

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć.
2. Trzy stany skupienia wody – przypomnienie wiadomości o trzech stanach skupienia wody. Wyjaśnienie uczniom co znaczy zapis: H₂O.
3. Nauka piosenki: „Mamo, tato wolę wodę” sł. Daria Druzgała, muz. Wojtek Wójcicki <https://www.youtube.com/watch?v=yaXWqGe7tQM>

Gdy biegnę drogą w nieznane
Zabieram Tatę i Mamę.
W plecaku wody mam łyk,
Bo szczyty zdobywać będę dziś.

Mijamy górskie strumyki,
Rzucamy do nich kamyki
I szumi zielony bór,
Czujemy jak płynie siła z gór.

Ref 1: Mamo, Tato wolę wodę
Źródła słychać szum

Chórek: plum, plum, plum

I drzewa tańczą a ja z nimi
Radośnie bawię się tu.

A gdy na szczycie staniemy
Radośnie się zaśmiejemy
Za Zdrojkiem dalej chcę biec
Bo gdy pijesz wodę – tak już jest.

Ref 1: Mamo, Tato wolę wodę

Źródła słysząc szum

Chórek: plum, plum, plum

I drzewa tańczą a ja z nimi
Radośnie bawię się tu.

Ref 2: Mamo, Tato wole wodę,

Orzeźwia każdy tyk
Kiedy chmurki płyną ponad głową
Wesoło bawię się dziś.

Mamo, Tato wolę wodę (4x)

Ref 1: Mamo, Tato wolę wodę

Źródła słysząc szum

Chórek: plum, plum, plum

I drzewa tańczą a ja z nimi
Radośnie bawię się tu.

Ref 2: Mamo, Tato wole wodę,

Orzeźwia każdy tyk
Kiedy chmurki płyną ponad głową
Wesoło bawię się dziś.

4. Rozmowa z dziećmi na temat przydatności wody w naszym życiu. Obieg wody w przyrodzie – dzieci przygotowują planszę samodzielnie (brystole sklejone – wielkości tablicy – farby, kredki, markery, papier kolorowy). Uczniowie samodzielnie mają wysnuć wnioski, co się dzieje z wodą w przyrodzie.
5. DOŚWIADCZENIE – WSIĄKANIE (przez gąbkę) I PAROWANIE WODY (gotująca się woda, skrapla się na zimnej przykrywce).
6. Zapis notatki o parowaniu wody w przyrodzie do zeszytu zawierającego treści przyrodnicze. Przerysowanie w schemacie obiegu wody w przyrodzie.
7. Zabawy z wodą:

Pęczniejące żelki – chowamy żelki o różnych kształtach w jajeczka plastikowe po Kinder niespodziankach, dzieci losują żelki, wrzucają je do słoiczków po musztardzie, wypełnionych wodą, obserwacja żelków.

Ważenie w rękach różnych przedmiotów, porównywanie wagi, wielkości, sprawdzanie które przedmioty szybko toną, a które nie.

Próba odpowiedzi na pytanie: *Dlaczego statki pływają, mimo że są z metalu?* Pokaz przedmiotów ciężkich, które jednak pływają, nie toną.

Ćwiczenia oddechowe – puszczanie baniek za pomocą własnoręcznie wykonanej słomki.

Jakiego kształtu jest woda? – wlewamy wodę do różnych zbiorników, przybiera ona kształt zbiornika.

Zaczarowana woda – mieszanie wody z barwnikami (farby), obserwacja kolorów.

Przedstawianie za pomocą celofanu, **jakie odgłosy może wydawać woda** np. ulewa, sztorm, skakanie po kałużach.

Słuchanie odgłosów wody i zgadywanie, co one przedstawiają.

8. Mierzenie i obliczanie pojemności – **pojęcie litr.**

– Rachunek pamięciowy – tabliczka mnożenia i dzielenia.

– Miano pojemności – litr = l.

– Szacowanie pojemności zbiorników i pojemników.

– Rozwiązywanie zadań z treścią:

1) Do sklepu przywieziono 20 kartonów mleka. W każdym kartonie były 2 litry mleka. Ile mleka przywieziono do sklepu?

2) Na bal karnawałowy dla klasy III kupiono po 10, 2 – litrowych kartonów soku pomarańczowego i jabłkowego. Ile soku kupiono na zabawę?

9. Wychowanie fizyczne: Biegi sztafetowe.

– Rozgrzewka poszczególnych grup mięśni.

– Biegi ze startu wysokiego.

– Wyścigi zespołów.

– Nauka przekazywania pałeczki sztafetowej.

– Zabawa „Kropelka” – zabawa polega na tym, że dzieci leżą po zakończonych ćwiczeniach, odpoczywają, nauczyciel zakraplaczem kładzie na różne części ciała dzieci kropelki wody, to dziecko, które wyczuje krople wody, otwiera oczy i odchodzi ubierać się

10. Praca domowa: Zeszyt prac domowych, część 3.

11. Samoocena pracy przez uczniów.

(ciekawe wodne zabawy, źródło: www.wolewode.pl)

Dzień drugi: Woda jest dokoła nas i w nas

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowane do zajęć.

2. Czytanie ze zrozumieniem tekstu – źródło: <http://www.edukacja.edux.pl/>

Na Ziemi najwięcej jest wody. Woda występuje prawie wszędzie. Oceany zajmują ponad dwa razy więcej powierzchni na kuli ziemskiej niż lądy. Na kontynentach występują rzeki, jeziora, stawy i wody podziemne. W zimnych krajach i w wysokich górach zalegają wieczne śniegi i lody. Zbiorniki wodne oraz wszystkie organizmy roślinne i zwierzęce wydzielają parę wodną. Unosi się ona w powietrzu i gromadzi w postaci chmur. W zależności od ilości pary wodnej i temperatury powietrza chmury przybierają różne kształty i występują w różnej ilości, od małych pojedynczych chmurek do grubych warstw całkowicie pokrywających niebo. Na gromadzenie chmur z dużą ilością pary wodnej i ich nagłe ochłodzenie daje obfite deszcz latem, gdy jest ciepło albo opady śniegu zimą, gdy kropelki wody zamarzają w małe krysztalki lodu, które łączą się ze sobą.

Uczniowie odpowiadają pisemnie na pytania.Pytania do tekstu:

- Gdzie występuje woda?
- Czego jest więcej wody czy lądów?
- Jak powstają chmury ?
- Skąd się bierze para wodna?
- Dlaczego latem pada deszcz, a zimą śnieg?

Wklejenie tekstu o wodzie do zeszytu.

3. Pokaz sylwety człowieka (może być naturalnej wielkości dziecka – z tektury) z zaznaczeniem poziomu 70% w postaci wody. Rozmowa na temat: *Czy bez wody da się żyć?*
4. Rozmowa z uczniami na temat konieczności szanowania wody, jej oszczędności i niezanieczyszczania np. poprzez mycie aut koło zbiorników wodny, poprzez mycie aut na podwórkach koło domu, poprzez wypuszczanie ścieków przez fabryki itp.
5. Jednostki długości – **kilometr**.
  - Poznawanie i stosowanie pojęcia – 1 kilometr – 1 km.
  - Porównywanie długości.
  - Rozwiązywanie zadań tekstowych z zastosowaniem miary – km.
  - Układanie zadań z treścią z zastosowaniem miary – km.
6. Poszukiwanie wody w warzywach i owocach. Przygotowanie zdrowych soków, mycie warzyw przed przeróbką, degustacja.
7. Praca domowa: Napisz w zeszycie, w jaki sposób w twoim domu oszczędza się wodę.
8. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień trzeci: Skąd się bierze woda w kranie?**Propozycja wycieczki do najbliższej stacji wodociągów.****Przebieg zajęć:**

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami, przygotowanie do zajęć.
2. Rozmowa z uczniami na temat : Skąd się bierze woda w kranie? Oglądanie filmu <https://www.youtube.com/watch?v=5JA04w00ePw> lub wizyta w stacji wodociągów.
3. <http://blizejzrodel.pl/> pokaz strony internetowej poświęconej informacjom o wodzie. Pokaz filtru do wody – (do dzbanka), wyjaśnienie dzieciom, że woda jest zdrowsza od soków i słodzonych napojów gazowanych kupowanych w sklepie. Analiza zawartości składników w wodzie i w napojach, czy sokach – czytanie etykiet. Rozwinięcie tematu na temat oszczędzania wody na podstawie prezentacji - <http://blizejzrodel.pl/#category/oszczednosc> .
4. Przygotowanie i zapisanie w zeszytach notatki o różnych sposobach oszczędzania wody.
5. Zajęcia komputerowe: Przygotowanie folderów – „**Oszczędzaj wodę**”.
6. Jednostki monetarne – złoty. Oglądanie filmu pt. „**Jak robi się pieniądze?**” <https://www.youtube.com/watch?v=FntiUiLncLw>
  - Pokaz ciekawych banknotów i monet z innych państw, pokaz starych polskich monet i banknotów.
  - Rozpoznawanie monet i banknotów RP.
  - Porównywanie wartości monet i banknotów.

- Stosowanie zależności, że za banknot lub monetę o wyższym nominale, można otrzymać kilka monet czy banknotów o wyższym nominale.
  - Zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pieniędzy: płacenie, wydawanie reszty.
  - Wyrażenia dwumianowe – złote – zł, grosze – gr, zapis ceny, dodawanie kwot zakupów, próby zamiany groszy na całe złote : $100 \text{ gr} = 1 \text{ zł}$ – liczenie dziesiątkami.
  - Ćwiczenia praktyczne (kupowanie, sprzedawanie) z zastosowaniem klasowej waluty, wymyślonej przez dzieci.
7. Wychowanie fizyczne: Gry i zabawy na śniegu ; zjeżdżanie z górki na sankach lub w razie braku śniegu
- wyścigi zespołów:
  - Wyścigi z zastosowaniem pałeczki sztafetowej lub innego przyboru gimnastycznego.
  - Wyścigi na kocach – dwójki i trójki.
8. Praca domowa: Przeprowadzę w domu rozmowę z członkami mojej rodziny na temat oszczędzania wody. Pokaz folderów.
9. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień czwarty: Oczyszczalnia wody

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z dziećmi. Przygotowanie do zajęć.
2. Oglądanie prezentacji na temat oczyszczania wody, uzdatniania jej do spożycia – <https://www.youtube.com/watch?v=BkxQHUSnT1c>.
3. Rozmowa z uczniami o problemie braku wody na świecie. Rozmowa o **Światowym Dniu Wody obchodzonym 21 marca**. Oglądanie prezentacji strony internetowej poświęconej Światowemu Dniu Wody – <http://www.swiatowydzienwody.pl/>. Opowiadanie nauczyciela o tym, że już w dawnych czasach ludzie zagospodarowywali wodę deszczową, zbierając ją do beczek. Wykorzystywano ją do mycia i do prania, a ponieważ nie umiano jej lepiej oczyścić więc nie nadawała się do spożycia. Obejrzenie filmu o oszczędzaniu wody (wersja angielska – można poprosić zaprzyjaźnionego anglistę o dubbing), gry interaktywne.
4. Pisownia wyrazów z „h” i „ch”. Praca ze słownikiem – wyszukiwanie wyrazów z ortogramami „h” i „ch”. Analiza ich pisowni. Przypomnienie pisowni wyrazów z „h” i „ch”. Zapisanie wyrazów na końcu zeszytu do edukacji polonistycznej – stworzenie osobistego słowniczka ortograficznego.
Układanie zdań z wybranymi wyrazami np. związanymi ze światem wody, jak hydrofor, chlor i układanie z nimi zdań. Zapis zdań do zeszytu. Czytanie głośne zdań przez dzieci.
5. Kolejność wykonywania działań - nawiasy.
  - Rachunek pamięciowy.
  - Obliczanie działań typu: $4 \cdot 8 - 12 =$, $33 + 2 \cdot 6 =$. Układanie do działań zadań tekstowych.
  - Obliczanie działań ze zwróceniem uwagi na kolejność wykonywania działań – pierwszeństwo w nawiasie: $42 : (2 + 4) =$, $(50 + 6) : 8 =$. Próby układania treści zadań do wybranych przykładów.
6. Słuchanie (w kąciku bibliotecznym) fragmentów czytanej wspólnie książki „Kapitan Nemo” Juliusza Verne. Dzielenie się wrażeniami z wysłuchanych treści.
7. Praca domowa: Zeszyt prac domowych, część 3.
8. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień piąty: Podwodny świat

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne. Przygotowanie do zajęć.
2. <https://www.youtube.com/watch?v=MQ4jsBKvzTE> oglądanie filmu o życiu pod wodą, w oceanie. Rozmowa z uczniami na temat treści filmu. Wypisanie na tablicy słownictwa związanego z tematem „**Życie pod wodą**”. Układanie opowiadania na temat „Podwodny świat”. Zapis na tablicy. Przepisanie do zeszytu.
3. Czytanie głośne wiersza „**Podwodny świat**” *Darkness*. Wyszukiwanie przymiotników w tekście. Stopniowanie przymiotników – przypomnienie wiadomości.

*Na dnie morza chciałbym być,
wiele tam piękna, pragnę się skryć.
Wśród wodnych stworzeń, szybować w ich krainie,
doświadczyć wszystkiego co najlepsze nim jeszcze dzień minie.
Każdy ułamek morskiej sekundy kraść wzrokiem z uśmiechem na twarzy.
Nie znam człowieka, który taką miłością podwodny świat darzy.
Tyle kolorów i kształtów pozostało w mej pamięci,
czasem od tej fascynacji w głowie się zakręci.
I pozostało tylko jedno pytanie co do tego,
czy jest na świecie coś równie pięknego?*

Przymiotniki z tekstu: najlepsze, pięknego – określenie stopnia w jakim występują. Wyszukiwanie przymiotników związanych z tematem „Podwodny świat” – stopniowanie ich. Zapis na tablicy i w zeszycie.

4. „Podwodny świat” – Karton A3, farby plakatowe, bibuła karbowana – zielona, papier kolorowy błyszczący i zwykły, celofan o rozmiarze trochę większym niż karton. Uczniowie pokrywają karton w poziomie niebiesko - zielonymi pasami farby plakatowej o różnych odcieniach, wycinają wodorosty, ryby i inne stworzenia morskie i nakleją na karton, na wierzch nakładają delikatnie pomięty celofan, podklejając go z tyłu taśmą klejącą. Wystawka prac.
5. Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100 dowolnym sposobem.
  - Rachunek pamięciowy – dodawanie i odejmowanie pełnych dziesiątek, rachowanie piątkami.
  - Pokaz zastosowania liczenia pisemnego.
  - Dodawanie i odejmowanie do 100 różnymi sposobami.
  - Rozwiązywanie zadań tekstowych.
6. Utrwalenie piosenki: „Mamo, tato wolę wodę”.
7. Gry i zabawy ogólnorozwojowe przy muzyce.
  - Rozgrzewka – gry i zabawy organizacyjno – porządkowe.
  - Zabawy z chustą animacyjną.
  - Zumba – ćwiczenia przy muzyce.
  - Ćwiczenia relaksacyjne – słuchanie szumu oceanu.
8. Samoocena pracy przez uczniów.

Zajęcia komputerowe

Tworzenie rysunków w edytorze graficznym Paint.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Gry i zabawy ruchowe.
2. Rytm, muzyka, taniec. /2 godz./

XXII. Blok tematyczny: NIEDŁUGO FERIE...

Cele ogólne:

- pogłębienie umiejętności zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych;
- doskonalenie umiejętności czytania ;
- doskonalenie umiejętności liczenia
- rozwijanie logicznego myślenia;
- ćwiczenie pamięci i uwagi;
- kształcenie spostrzegawczości;
- rozwijanie sprawności fizycznej;
- budowanie u dzieci pozytywnego obrazu samego siebie i szkoły, jako przyjaznego środowiska.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania w zakresie 100, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, ;
- zna tabliczkę mnożenia i dzielenia;
- rozumie konieczność zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych;
- zna występujące w zimie zjawiska pogodowe, wie jak powstaje śnieg;
- z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie;
- zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi;
- zgodnie bawi się z innymi dziećmi;
- rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych i sportowych;
- czyta teksty, opowiadania, listy;
- recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane;
- pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość;
- zna zasady pisowni wyrazów z trudnościami ortograficznymi;
- rozpoznaje czasowniki;
- posługuje się komputerem jako narzędziem pracy;
- prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, praca z książką, dyskusja;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja, udział w przedstawieniach i inscenizacjach;
- praktyczne: zadań, ćwiczeń.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna, zbiorowa;
- praca w Dziecięcych Ośrodkach Zainteresowań.

Rozwijane inteligencje: językowa, matematyczno – logiczna, przyrodnicza, wizualno – przestrzenna, muzyczna, kinestetyczna, interpersonalna, intrapersonalna.

Środki dydaktyczne:

tablica multimedialna, komputer, materiały internetowe, tekst opowiadania „Śniegowe gwiazdki” B. Formy, piosenki: „Zima, zima, zima...”, „Śnieżysko”, „Dzwonki sań”, słowniki ortograficzne.

Narzędzia i materiały:

karty A3 pomalowane na niebiesko z białymi smugami imitującymi wiatr, białe kartki z bloku rysunkowego, kasza manna, klej wodny, nożyczki, farby plakatowe, materiały do malowania, brystole A1, kolorowe markery.

Dzień pierwszy: A zima trwa...skąd się bierze śnieg?**Przebieg zajęć:**

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć.
2. Czytanie ze zrozumieniem opowiadania „Śniegowe gwiazdki” Bożeny Formy. Uzupelnianie zdań podanymi wyrazami.

Siedzi Pani Zima w ogromnym fotelu i haftuje. Śnieżnobiałe nitki przesuwają się pomiędzy palcami. Przeciąga je igłą przez oczka wymyślając piękne wzory. Przybiegły Zimowe Ludki.

– Co robisz Pani Zimo? Tyle nici. Co z nich wyczarujesz? – ciekawie spoglądają do koszyków.

– Dowiedzie się kiedy przyjdzie odpowiednia pora. Teraz zmykajcie, mam jeszcze bardzo dużo pracy.

Przez kilka nocy pali się światło w komnacie Zimy. Kiedy już wszystkie kosze są pełne, dzwoni srebrnym dzwoneczkiem i woła:

– Wyjeżdżamy. Zabierajcie bagaże z mojego pokoju. Czas odwiedzić ziemię.

Biegną Zimowe Ludki, wesóło podskakują ciekawe co też za niespodziankę Zima zgotowała. Noszą kosze i układają w saniach.

– Co też w nich może być? – szepcą po cichu.

Tymczasem Zima w białej pelerynie siada wygodnie w saniach.

– Potrzebna mi wasza pomoc.

Ludki wskakują do sań i siadają wygodnie. Mają ze sobą książki o Ziemi i o jej mieszkańcach.

– Poczytamy trochę o zwyczajach ludzi – zawołał najstarszy z nich. – Może będą chcieli z nami porozmawiać.

Już Pani Zima mknie saniami po niebie, aż tu nagle wiatr mroźny wieje. A razem z nim tańczy Mróz. Zatrzymuje się Pani Zima na jego widok. Rozmawiają przez chwilę i już razem wyruszają w dalszą drogę.

- Widzę Ziemię. Te światelka to domy ludzi - tłumaczy Zima Zimowym Ludkom, które znużone długą podróżą zasypiały.

- Tak, tak - zamyślił się Mróz.

- Dzieci już na nas czekają. Jednak wszędzie jakoś szaro i ponuro.

Sanie zatrzymują się na puszystej chmurce.

- Zatem do pracy - woła Zima. - Czas opróżnić kosze.

Ludki szybko wyskakują z sań i wysypują na ziemię śniegowe gwiazdki. Każda ma inny wzór, napracowała się Pani Zima, oj napracowała.

- Mrozie zamień wodę w lód, dmuchnij też na moje gwiazdki, niech pięknie błyszczą.

Gwiazdki zamieniają się w grubą miękką pierzynę. Drzewa ustrojone w kożuchy wyglądają dostojnie.

A dzieci? Dzieci w czapkach i szalikach biegną na górkę wołając:

**Zima do nas przybyła,
świat śniegiem pokryła.**

**Na sanki, na narty
wszystkich zaprosiła.**

**Tysiące gwiazdek
na ziemię spada
to jest dopiero
świetna zabawa.**

**A każda gwiazdka
o innym wzorze
zachwycić kształtem
każdego może.**

Dziękujemy ci Zimo!

Opowiadanie przez uczniów treści przeczytanego tekstu. Staranne przepisywanie do zeszytu wiersza, po uzupełnieniu luk podanymi na tablicy wyrazami.

**Zima do nas .....,
świat śniegiem pokryła.
Na sanki, na narty
..... zaprosiła.**

**Tysiące .....
na ziemię spada
to jest dopiero
..... zabawa.**

**A każda gwiazdka
o innym .....
zachwycić kształtem
..... może.**

3. Pisownia wyrazów z trudnościami ortograficznymi - zmiękczenia. Wypisanie dziesięciu wyrazów ze zmiękczeniami z opowiadania, zapisanie ich do zeszytu z wyjaśnieniem pisowni. Prze „i” zmiękczymy głoski wtedy, gdy po niej występuje samogłoska, przez kreseczkę zmiękczymy wtedy, gdy po głosce zmiękczonej występuje spółgłoska.

4. Rozmowa z dziećmi na temat powstawania śniegu i zjawisk pogodowych z tym związanych: gradu, zamieci, zawieji i śnieżycy na podst. materiałów z <http://dladzieci.pl/>.

Sposób, w jaki powstaje śnieg jest bardzo skomplikowany. Wysoko w chmurach panuje niska temperatura. Fruwają tam różne pyłki, często pochodzące z naszej planety np. cząsteczki dymu, unoszącego się z komina. Do takich pyłków zaczynają się przyczepiać kryształki lodu. Jest ich coraz więcej i więcej, wirują sobie dookoła. Przybierają rozmaite kształty: płatki, igiełki, kryształki, słupki. Zależy to od temperatury. Mówi się, że nie ma dwóch takich samych płatków śniegu i właściwie jest to prawda. Choć są tak małe, to różnią się między sobą niewidocznymi dla nas cząsteczkami. Nie sposób znaleźć identycznych. Kiedy śnieżynki wydostaną się już z chmury, zaczynają swoją wędrówkę w dół. Lecą od 500 do 5000 m. Jeśli na swojej drodze napotkają wilgoć i cząsteczki wody, to kropelki wody otaczają śnieżynkę tworząc z niej kulkę – tak powstaje grad. Kule gradowe mogą osiągać tak wielkie rozmiary, że potrafią wybić szybę w samochodzie lub uderzyć w głowę. Widzieliście kiedyś grad wielkości kurzych jajek? Śnieg, jeśli nie zamieni się w grad, spada na ziemię w swojej postaci płatków lub igiełek. Na pewno zauważyliście, że czasem śnieg lepi się lepiej, a czasem kulki nie chcą wcale powstawać. Gdy nasze termometry wskazują mróz poniżej -10°C to śnieg na ziemi wygląda jak mięciutki puch. Wydaje się, że jest taki delikatny i sypki, zupełnie nie można zrobić z niego śnieżki. Im cieplej, tym lepiej śnieg klei się w naszych rękawiczkach. Oczywiście, powyżej 0°C rozpuszcza się i mamy wtedy okropną chlapę, a nasze lodowe zamki znikają. Bałwana lepi się najlepiej, gdy na dworze panuje od -2°C do -5°C . W zależności od tego jak mocno sypie nam z chmur śnieg i jak wieje wiatr, inaczej nazywamy to, co dzieje się za oknem.

Śnieżyca – bardzo duże płatki śniegu padają gęsto i zakrywają szybko wszystko dookoła.

Zawieja – kiedy śnieg pada na ukos, bo towarzyszy mu silny wiatr.

Zamieć śnieżna – to już niebezpieczna sprawa, bo wiatr jest tak silny, że podrywa leżący już śnieg do góry i sypie nim w oczy. Nic wtedy nie widać, można zgubić drogę i bardzo zmarznąć.

Zapis do zeszytu notatki na temat: **Jak powstaje śnieg?** (pisanie ze słuchu).

5. Nauka piosenki „Śnieżysko”. Przypomnienie piosenek „Zima, zima, zima” i „Dzwonki sań” – MAC edukacja.

„ŚNIEŻYSKO”

I. Całą noc padało, puszyste śnieżysko

Biało, biało, biało, zasypało wszystko.

Ref. Białe, białe są huśtawki, białe całe schody.

W białym parku, białe ławki, białe samochody.

A nad nami, nad polami, nad zielonym płotem,

leci, leci biała Zima, białym samolotem.

II. Co tam teleferie, co tam teleranki,

Kiedy my wolimy w śniegu przewracanki.

Ref. Białe, białe są huśtawki, białe całe schody

W białym parku, białe ławki, białe samochody.

A nad nami, nad polami, nad zielonym płotem,

leci, leci biała Zima, białym samolotem.

III. *Wiwat, niech nam żyje puszyste śnieżysko,*

Ulepimy z niego białe niedźwiedzisko.

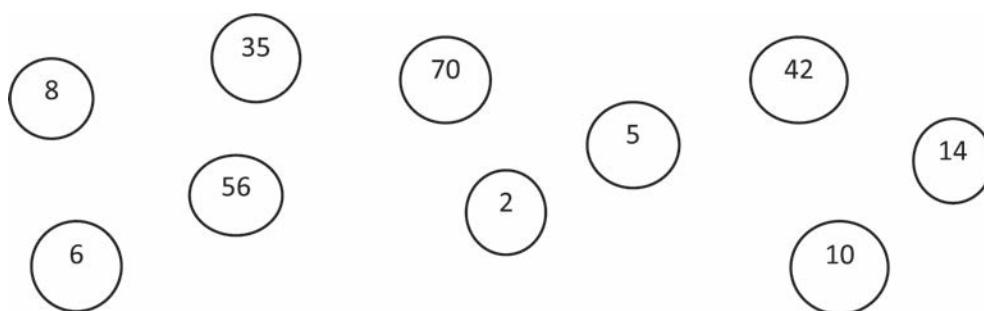
Ref. *Białe, białe są huśtawki, białe całe schody*

W białym parku, białe ławki, białe samochody.

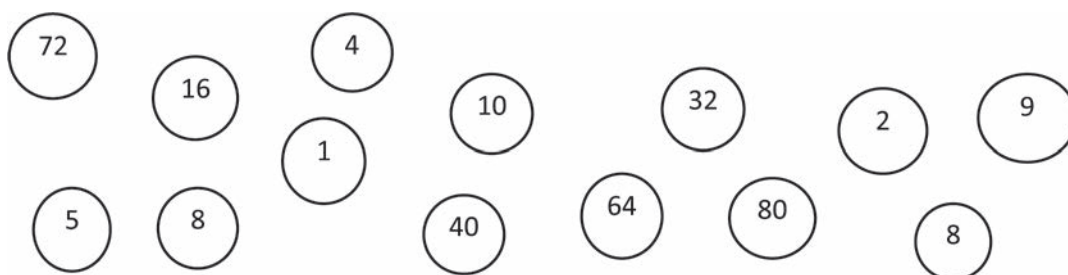
A nad nami, nad polami, nad zielonym płotem,

leci, leci biała Zima, białym samolotem.

6. Wykonanie na kartonie A3 – pomalowanym na niebiesko z białymi smugami imitującymi śnieg obrazu zawiei, zamieci – wycinanie z białego papieru sylwet drzew pochylanych przez wichry, małych chat, domalowywanie „porywów wiatru” białą farbą, wykonanie śniegu z kaszy manny, posypanej na namalowane klejem wodnym smugi. Wystawka prac po wyschnięciu.
7. Porównywanie różnicowe i ilorazowe. Rozwiązywanie zadań.
- Rachunek pamięciowy – tabliczka mnożenia.
  - Połącz liczby w pary, zwracając uwagę, że są od siebie o 7 razy większe.

- Połącz w pary liczby, zwracając uwagę na to, że są od siebie o 8 razy mniejsze.

8. Gry i zabawy sportowe na śniegu – rzuty śnieżkami do celu lub rzuty do celu i na odległość różnymi przyborami w razie braku śniegu.
9. Praca domowa: Nauczyć się pięknie czytać wiersza zapisanego w zeszytcie. Ułóż zdania z wyrazami ze zmiękczeniami zapisanymi na lekcji w zeszytcie.

Dzień drugi: Z muzyką za pan brat

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć.
2. Pisownia wyrazów z trudnościami ortograficznymi – „ż”, „rz”.

Głośne czytanie wiersza pt. „**Żaba i gitara**” (autor : Beata Sokołowska – Kosik) przez dzieci. Wyszukiwa-

nie w tekście wyrazów z trudnościami ortograficznymi „ż” i „rz”.

Zapis wyrazów na tablicy. Ułożenie i zapisanie krótkiego opowiadania o żabie grającej na gitarze do zeszytu.

„ŻABA I GITARA”

*W pewnym stawie na obrzeżach
wsi gdzie mieszkał mały Karzeł,
żyła sobie fajna żabka, której było
smutno wszakże, nikt z nią nie chciał
grać w zespole, który założyła tamże.
Zespół miał grać na gitarze, którą
ktoś zostawił w barze, gdzieś na brzegu
stawu z rana, i została tam złapana.
Złapał ją pan rak gdy z rana z siecią
wyszedł na bociana, który jemu ryby zjadał.
Żabka była bardzo mała, na gitarze
się nie znała, ale bardzo chciała grać,
dała innym żabkom znać.
Przyszło wprawdzie kilka kum,
ale zrobił się wręcz szum,
na gitarze żadna żaba nie chce wcale
grywać z rana.*

Praca ze słownikami ortograficznymi.

Konkurs: klasa podzielona na grupy. Praca na czas. W wyznaczonym czasie 10 minut – grupa ma odnaleźć i poprawnie na kartce zapisać jak najwięcej wyrazów z „ż” i „rz”, pogrupowanych w oddzielne tabele. Wyrazy zapisujemy na dużych brystolach, zawieszamy w klasie. Często je czytamy, komentujemy i wyjaśniamy ich pisownię.

3. Budowa instrumentów strunowych – gitara klasyczna. Pokaz gry na gitarze. Próby gry przez chętne dzieci. Słuchanie utworów na gitarę – <https://www.youtube.com/watch?v=TCAeDIF2svc> – Carlos Santana – Europa, Eric Clapton – Layla https://www.youtube.com/watch?v=fX5USg8_1gA – gitara elektryczna.

<https://www.youtube.com/watch?v=AscPOozwYA8> – gitara klasyczna – Eric Clapton.

<https://www.youtube.com/watch?v=k9tiQS09w8k> – koncert na dwie gitary klasyczne i orkiestrę

<https://www.youtube.com/watch?v=5ppkZbNy4Dg> – „Must by the music” – gitara klasyczna

4. Utrwalenie piosenki „Śnieżysko”.

5. Mnożenie i dzielenie liczb do 100 – zadania z treścią – układanie, rozwiązywanie, przekształcanie.

6. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień trzeci: Bezpieczne ferie w domu

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć. Rozmowa z dziećmi na temat bezpiecznego zachowania się podczas dni wolnych w domu.
2. Czytanie ról inscenizacji „Bezpieczne ferie” www.jolanta999.republika.pl Rozdzielenie ról. Nauka czytania wierszy. Pierwsza próba.

Dziecko 1 (chłopiec)

Cześć chłopaki, cześć dziewczyny!

Skąd są u was smutne miny?

Dziecko 2 (dziewczynka)

Przecież już za pasem ferie, do szkoły wróćcie po dłuższej przerwie.

Dziecko 1.

Słuchaj, co my tak wierszem gadamy?

Dziecko 2.

A co, tylko poeci mogą układać wiersze?

Dziecko 1.

Nie tylko, ale oni robią to wspaniale. Zresztą posłuchaj wiersza „Zimowe ferie”

Dziecko 3.

„Zimowe ferie”

Żeby wszystkie dzwonki u sanek

Rozpoczęły wesołą zabawę

Żeby spotkał kolegów bałwanek

Lecą z chmury ferie zimowe!

Dziecko 4.

Żeby łyżwy do tańca przekonać

Żeby narty nauczyć biegać

Fruną ferie na spadochronach

Spadochronach srebrnego śniegu.

Dziecko 2.

Rzeczywiście, piękny wiersz. Ale ja nie jestem gorsza, też ułożyłam wiersz o feriach:

Dziecko 5

Korzystaj z wolności mądrze i przyjemnie

A ciało odpłaci ci się wzajemnie

Bierz sanki lub narty i na górkę szoruj

Jedź śmiało, rozważnie i nigdy nie choruj!

Dziecko 1.

Hmm...bardzo ładnie. Ja znam podobny.

Dziecko 6.

Hej na sanki koleżanki

W nocy srebrny śnieżek spadł

A więc z górki na saneczkach

Aż zaświszczesz w uszach wiatr

Ach z tej górki na pazurki

Miło się na sankach mkniesz

Tylko potem trzeba znowu

Pod górkę ciągnąć je.

Dziecko 2.

Co to, same wierszyki? Może zaśpiewamy jakąś piosenkę?

Dziecko 1.

Oczywiście! Na co czekamy? Śpiewajmy!

Piosenka „Zima, zima, zima”

Dziecko 7.

A co wy tak o zimie? Ja wolę lato. Mogę się kapać w rzece, opalać lub grać w piłkę. A co ciekawego można robić zimą?

Dziecko 2.

Ruch na świeżym powietrzu to samo zdrowie! Dzieci są bardzo pomysłowe w urządzaniu różnych zabaw na śniegu i lodzie. Może zachęcą i ciebie do zabawy?

Dziecko 8.

Kto chce jeździć ze mną?

Narty suną, sanki jadą

Łyżwy znaczą ślad zygzaków

Barwny tłumek, głośnie radość

Górka rojna od dzieciaków:

-Ale śniegu!

-Pożycz sanek!

-Daj mi łyżwę, - chociaż jedną!

-Skocz z rozbiegu!

-Goń mnie, Janek!

-Kto chce zjeżdżać razem ze mną?

Dziecko 7.

Może to was zachęciło, ale ja się boję, że spadnę z sanek i potłukę się.

Dziecko 8.

O, nie musisz się bać. Posłuchaj jak inni sobie z tym radzą.

„Zaspa”

Zaspa to zaspana śniegowa góra

Kiedy w nią dasz nura

Sterczą ci tylko nogi i sanki

Albo kawałek narty.

Potem wysypujesz śnieg z za kołnierza.

Zaspa pomrukując zasypia

A ty znowu zjeżdżasz

Bo zaspy są po to usypane

Żeby się miękko spadało z sanek.

Dziecko 7.

Aha, rozumiem, czyli mam spadać prosto w zaspę!!!

Dziecko 8. No właśnie!!!

Piosenka „Dzwonki sań”

Dziecko 9.

W czasie zimy nie możemy też zapominać o zwierzętach, szczególnie o ptakach. Jest to dla nich naprawdę trudny czas.

Dziecko 10.

Kiedy prosić śnieg zaczyna, kiedy szyby mrozem lśnią.

To już zima, przyszła zima i sto uciech razem z nią.

Chwytasz sanki, łyżwy, narty, sport zimowy, toż to zdrowie!

Lecz pamiętaj, że nie wszystkim, tak wesoło jest jak Tobie.

Dziecko 11.

Nakarm ptaki, które marzną, które mokną, głodne ptaszki, co pukają w twoje okno

Tę serdeczną, tę przyjazną dobrą myśl, zmień w czyn i zrób to zaraz zrób to dziś.

Włóż do torby i okruszki i ziarenka, co tam w domu zawsze znajdziesz pod ręką.

Pomóż ptakom, niech przetrwają ciężkie dni, niech się wiosną cieszą tak jak zimą ty!

Dziecko 12.

Kiedyś mój kolega Janek spotkał się z wróbelkiem. Posłuchajcie, do czego namawiał go ptaszek:

Janek i wróbelek.

Wróbelek:

Lód cienką szybką lśni się na stawie, chętnie się na tym lodzie pobawię. Poskaczę sobie, chodź i ty Janku, będzie weselej o tym poranku!

Janek:

Tobie wróbelku nic się nie stanie, ja tam nie pójde – powiedział Janek. Dla mnie wróbelku lód słaby, cienki, ty możesz skakać, jesteś maleńki.

Dziecko 12.

Dobrze, że ten Janek miał trochę oleju w głowie i wiedział czym grozi zabawa na zamrzniętym stawie!

Piosenka „Śnieżysko”

Dziecko 13.

Aby bezpiecznie i zdrowo spędzić ferie zimowe musimy pamiętać o kilku ważnych sprawach.

Oto „Przestrogi na ferie’! Na sankach jeździmy bezpiecznie.

Z górki zjeżdżamy tylko w miejscach do tego przeznaczonych z daleka od jezdni, drzew i słupów.

Nie jeździmy na sankach przywiązanych do samochodów.

Uważamy, aby nie wjechać na inne dzieci.

Na łyżwach jeździmy tylko na specjalnie przygotowanym lodowisku.

Nie rzucamy w kolegów twardymi śnieżkami.

Nie siedzimy cały dzień przed telewizorem, bo przecież ruch to zdrowie!

Dziecko 13.

Gdy wszyscy będziemy stosować się do tych zasad, to ferie spędzimy zdrowo i bezpiecznie.

3. Pisownia wyrazów z trudnościami ortograficznymi – „u”, „ó”. Wyszukiwanie w treści inscenizacji, w poszczególnych rolach wyrazów z trudnościami ortograficznymi „u” i „ó”. Wypisanie wyrazów na tablicy. Przepisanie ich do zeszytu z objaśnieniami ich pisowni.
4. Ćwiczenia w rozpoznawaniu części mowy. Podział klasy na 3 zespoły. Każdy zespół otrzymuje tekst jednej z piosenek wykorzystanych w inscenizacji. Zespoły mają za zadanie wypisać z tekstów wszystkie rzeczowniki, czasowniki i przymiotniki, zapisać je w tabelach na kartonie A1. Omówienie wykonanego ćwiczenia – sprawdzenie wykonania zadania.
5. Mnożenie i dzielenie liczb do 100. Rozwiązywanie zadań z treścią. Omówienie zasad konkursu matematycznego.
6. Wspinanie się na przeszkody i schodzenie w dół – ćwiczenia na drabinkach.
7. Praca domowa: Nauka na pamięć wierszyków z inscenizacji.
8. Samoocena pracy przez uczniów.

Dzień czwarty: Bezpieczne ferie na dworze

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne według potrzeb uczniów. Przygotowanie do zajęć. Możemy spotkać się tutaj z Policjantem, który uczuli dzieci na zachowanie bezpieczeństwa zarówno w domu jak i podczas zabaw na dworze.
2. Utrwalenie pisowni wyrazów z trudnościami ortograficznymi.

Pisownia wyrazów z trudnościami ortograficznymi – „ch”, „h”.

I. Kiedy w wyrazach pokrewnych wymienia się na „sz”

cicho – cisza

ucho – uszy

trochę – troszkę

okruch – okruszek

groch – groszek
 duch – dusza
 mech – meszek
 kielich – kieliszek

II. brzuch, na schodach, ruch, dach, w domach, słuch, uśmiech, orzech, o książkach, grzech

Wyjątki: druh, Boh (nazwa rzeki), poroh (próg skalny w korycie rzeki).

III. Po spółgłosce „s”

schować
 schody
 wschód
 schronisko
 schemat
 schron
 schudnąć
 schabowy

IV. W wykrzyknieniach – Och!, Uch!, Ech!, Ach!

V. Resztę wyrazów z „ch” trzeba po prostu zapamiętać.

Zastosowanie wyrazów z ortogramami „h” i „ch” w układaniu zdań i większych wypowiedzi pisemnych np. na temat „Bezpieczne ferie”. Zapis wypowiedzi do zeszytu.

3. Konkurs matematyczny (propozycję zawarto w sprawdzianach) <http://www.dobreprogramy.pl/Tabliczka-mnozenia-na-wesolo,Program,Windows,11647.html>

(pod podanym wyżej adresem można znaleźć bardzo dobry program do nauki tabliczki mnożenia)

4. E – kwizy – zajęcia komputerowe – <http://dladzieci.pl/>

5. Próba recytacji i śpiewania piosenek – próba inscenizacji.

6. Praca domowa: Zeszyt prac domowych, część 3.

7. Samoocena pracy przez uczniów.

Dzień piąty: Bezpiecznym trzeba być zawsze. Zabawy na ferie.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci . Próby przed inscenizacją „**BEZPIECZNE FERIE**”. Rozmowa z uczniami na temat bezpiecznych zabaw podczas ferii.
2. Wykonanie plakatów pod hasłem „*Bezpieczne ferie*” – zawieszenie ich na korytarzu szkolnym.
3. Pisownia nie z czasownikami i przymiotnikami – przypomnienie zasad pisowni (wg Łukasza Mackiewicza).

Nie z przymiotnikami piszemy łącznie, np. niedobry, nieładny, niemiły.

Są trzy wyjątki od tej zasady:

- 1) Gdy *nie* jest wyraźnym przeciwstawieniem, piszemy je **osobno**, np. *nie dobry, ale zły*;
- 2) Gdy człon drugi w przeciwstawieniach logicznych pisze się wielką literą, poprawny jest zapis

z łącznikiem, np. *nie-Szekspirowski (dramat)* itp.

- 3) Gdy *nie* łączy się z przymiotnikiem w stopniu wyższym i najwyższym, piszemy je **osobno**, np. *nie gorszy, nie najlepszy* (uwaga na to słowo podczas pisania na komputerze, ponieważ program Word nie podkreśla pisowni *nienajlepszy jako błędnej).

Pisownia **nie** z czasownikami

Nie z czasownikami i wyrazami mającymi znaczenie czasownikowe (*brak, można, potrzeba, wiadomo, warto, wolno*) piszemy **osobno**, np. *nie śpię, nie lubię, nie można, nie wiadomo* itp.

Wyjątkiem jest pisownia nielicznych czasowników utworzonych od rzeczowników z przedrostkowym *nie*, np. *niepokoić* (od: *niepokój*), *niewolić* (od: *niewola*), a także czasowniki *niedomagać, niedowiedzieć* oraz *nienawidzić* – *te piszemy łącznie*.

4. Wyszukiwanie czasowników i przymiotników z przeczeniem „nie” w tekście opowiadania pt. „Kulig”. Układanie z nimi kilku zdań jako zapisu do zeszytu na temat postępowania chłopca.

Opowiadanie pt. „Kulig”

Bartek spędzał ferie zimowe na wsi u babci i dziadka”. Podało mu się tutaj. Pomagał dziadkowi w gospodarstwie, karmił króliki, kurki, psa Szarika oraz pamiętał, żeby konik Siwek miał owies i pachnące siano. Wieczorami chłopiec słuchał bajek opowiadanych przez babcię, grał z dziadkiem w warcaby i bardzo lubił pieczony wiejski chleb z miodem.

Jednego dnia Bartek namówił dziadka na kulig z kolegami. Po śniadaniu dziadek zaprzął Siwka do dużych saní, do których zaczepiono sanki Bartka i po kolei sanki jego kolegów. Pogoda była piękna, śnieg jak puch i sanna była wspaniała. Jechali leśną drogą przez las, podziwiali ośnieżone drzewa i lśniący w słońcu śnieg. Bartek z kolegami byli zachwyceni kuligiem.

Następnego ranka chłopiec też miał ochotę na kulig.

Dzisiaj muszę jechać po węgiel powiedział dziadek. Może jutro. I wówczas Bartek wpadł na pomysł, że przywiąże sanki do traktora z przyczepką. Oczywiście nic nie powiedział dziadkowi.

Ruszyli. Chłopiec przestraszył się, bo dziadek jechał coraz szybciej. Wolniej! Wolniej! – krzyczał. Dziadek nic nie słyszał.

Chyba skoczę – pomyślał Bartek. Tak się boję!

I już zamierzał opuścić sanki, gdy zauważył nadjeżdżający samochód. Kierowca zatrzymał – chciał widocznie poinformować, że za traktorem jedzie pasażer na gapę. Dziadek zahamował. Wówczas sanki Bartka wpały na przyczepkę i zderzyły się. Posiniaczony i obolały chłopiec długo płakał. Trochę dlatego, że bolało go pupa, trochę ze strachu i odrobinkę, bo zrozumiał, że pomysł z doczepianiem sanek do traktora był bardzo niemądry.

– Oj, Bartku, Bartku – biadoliła babcia. Taki jesteś duży, a nie pomyślałeś, że to bardzo niebezpieczne?

Bartek zrobił się czerwony na twarzy jak burak, bo było mu bardzo wstyd.

5. 5. Inscenizacja przedstawienia „BEZPIECZNE FERIE” dla dzieci z całej szkoły.
6. 6. Rozmowa z widzami inscenizacji na temat bezpiecznego zachowania dzieci.
7. 7. Gry i zabawy ogólnorozwojowe na śniegu lub sali gimnastycznej.
8. 8. Samoocena pracy przez uczniów.

Zajęcia komputerowe

Nauka tworzenia i formatowania tabeli w edytorze tekstu.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Rzuty do celu różnymi przedmiotami.
2. Kozłowanie po prostej – wyścigi.
3. Ćwiczenia z przyborem.

XXIII. Blok tematyczny: ZWIEDZAMY NASZ KRAJ

Cele ogólne:

- zapoznanie uczniów z różnorodnością krain geograficznych, występujących w Polsce;
- zapoznanie z gwarami występującymi w Polsce;
- doskonalenie umiejętności czytania ;
- doskonalenie umiejętności liczenia
- rozwijanie logicznego myślenia;
- ćwiczenie pamięci i uwagi;
- kształcenie spostrzegawczości;
- rozwijanie sprawności fizycznej;
- budowanie u dzieci pozytywnego obrazu samego siebie i szkoły, jako przyjaznego środowiska.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania, mnożenia i dzielenia w zakresie 100, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, zapisuje liczby słowami, porównuje liczby i działania;
- potrafi dokonywać obliczeń długości, głębokości, obliczeń pieniężnych;
- rozumie pojęcie: wrażenie dwumianowe;
- rozumie konieczność kultywowania tradycji;
- wie, co to jest gwara;
- umie zapamiętać piosenkę i zaśpiewać ją;
- z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie;
- zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi;
- zgodnie bawi się z innymi dziećmi;
- rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych, ćwiczeń sportowych;
- czyta teksty, opowiadania, listy;
- recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane;
- pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość;
- umie pisać w zeszyte w jedną linię;
- zna zasady pisowni wyrazów z „ą” i „ę”;
- posługuje się komputerem jako narzędziem pracy;

- prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, praca z książką, dyskusja;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja, udział w przedstawieniach i inscenizacjach;
- praktyczne: zadań, ćwiczeń.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna, zbiorowa;
- praca w Dziecięcych Ośrodkach Zainteresowań.

Rozwijane inteligencje: językowa, matematyczno – logiczna, przyrodnicza, wizualno – przestrzenna, muzyczna, kinestetyczna, interpersonalna, intrapersonalna.

Środki dydaktyczne:

tablica multimedialna, komputer, odtwarzacz muzyki, materiały internetowe, mapa fizyczna Polski, zdjęcia i obrazy gór, Śląska, Lubelszczyzny, Małopolski, Polski centralnej – niziny, Warmii i Mazur, strefy nadmorskiej, piosenki: „W murowanej piwnicy”, „Płynie Wisła, płynie”, „Poszła Karolinka do Gogolina”, „Kaszubski alfabet”, Piosenki szanty, plansza : Skąd się wziął węgiel?, opowiadania „Urodziny babci Francki”, „Jak to stary Stopka egzamin zdał” „ Legenda o Wiśle”, zeszyty przedmiotowe.

Narzędzia i materiały:

kalka maszynowa, kartony A4 z bloku rysunkowego, ołówki, kredki ołówkowe, strugaczki, farby plakatowe, kartony z brystolu A3, przyrządy do malowania.

Dzień pierwszy: W nadwiślańskim kraju. Lektura – „Legenda o Wiśle”

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć. Praca z mapą – określanie położenia poszczególnych krain geograficznych występujących w Polsce – wyszukiwanie obrazów i zdjęć, przedstawiających daną krainę, rozmieszczanie ich na mapie Polski. Poinformowanie dzieci, co można zapisać jako notatkę do zeszytu – edukacja społeczno - przyrodnicza, o tym, że Wisła jest najdłuższą rzeką Polski i jej długość wynosi 1047 km. Jej początek, to połączone dwa źródła: Biała Wisetka i Czarna Wisetka, które znajdują się na wysokości ponad kilometra na górze o nazwie Barania Góra w Beskidzie Śląskim.
2. **Legenda o Wiśle** – głośne czytanie legendy przez uczniów z tablicy multimedialnej – polskielegendy.blogspot.com

Żyły w dawnych czasach na Górze Baraniej dwie siostry, córki władcy tych okolic króla Beskida oraz żony jego Borany. **Dziewczęta** młode jeszcze były i bardzo świata ciekawe, chociaż charaktery miały odmienne całkowicie, **pragnęły** jednego: podróżować. Białka to **dziewczę** radosne, i beztroskie, biegła po łąkach, **zrywając** polne kwiatki, z których później wita wianki nad strumykiem, który najbardziej sobie w tej okolicy upodobała. Jej siostra Czarnuszka, **rozsądniejsza** była i bardziej stateczna, serce miała czułe i na **krzywdę** wrażliwe, opiekowała się słabszymi, a szczególnie lubiła wśród **zwierząt** czas **spędzać**, które przychodziły pragnienie ugasić, w strumyku, po drugiej stronie góry.

Gdy siostry wieku dojrzałego doszły, postanowiły, że marzenia swe **spełnią** i w świat **pójdą** przygód znać. Na nic się nie zdały zakazy ojca, na nic płacz matki. Wstały o świcie, jadła na **drogę trochę** spakowały i poszły. Białka zbiegła po stromym zboczu góry, tak **prędko** jej było w nieznane. Czarnuszka ostrożniej, po stromym zboczu wolno kroczyła. Szły tak oddzielnie przez kawał drogi, lecz całe życie wychowane razem **zatęskniły** dwie siostry za **sobą**. Jedna do drugiej swe kroki zbliżyła, aż wkrótce spotkały się całkiem. – Od tej pory siostrzyczko, już **cię nie zostawię**, pójdziemy we dwie, **będzie** nam różnie! – powiedziała Białka. **Siostrę za rękę** chwyciła i poszły w świat daleki, w świat nieznany.

Za nimi **płynęły** zaś dwa strumyczki, nad którymi przesiadywały onegdaj dziewczynki. **Połączyły się** w jeden w miejscu spotkania. Przemierzały siostry **ziemię śląską, krakowską, sandomierską, mazowiecką, mazurską**, a gdy dotarli już do Bałtyku strumień za nimi tak na sile przybrał, że **dużą i dostojną** był już **rzeką, którą** każdy w tym kraju podziwiać **będzie** przez wiele jeszcze wieków.

Dziewczęta nigdy nie powróciły do rodziców. Ci **stęsknieni**, stali im pozdrowienia w postaci wianków z kwieciami, **płynących** od gór aż do morza.

3. Wyszukanie w tekście wyrazów z „ą” i „ę” analiza ich zapisu. Przypomnienie zasad pisowni „ą” i „ę” w wyrazach. Zapis wybranych piętnastu wyrazów w kolejności alfabetycznej. ZMIANA ZESZYTÓW NA ZESZYTY W JEDNĄ LINIĘ – pokaz pisania – kaligrafia.

Pisownia wyrazów z „ą” i „ę” (www.interklasa.pl)

- w wyrazach typowo polskich – dąb, drag, krą, gąszcz, mącić, piaty, pociąg, wąsy, ząb, będzie, dębowy, gęsty, kęs, ręka, tędy, węszyć, zęby
- w wyrazach zapożyczonych, ale całkowicie już przyswojonych – brąz, ład, flądra, pąsowy, plądrować, cęgi, cętka, frędzla, kołęda, pędzel, pręgierz, wędkować
- przed „l” i „ł” w zakończeniach form czasu przeszłego np. pragnąłem, pragnąłeś, pragnął, pragnęłaś itd.
- w zakończeniach form bezosobowych niektórych czasowników – stanąć, klęknąć, mówiąc, zwinięta itp.
- na końcu wyrazów – czas teraźniejszy, liczba pojedyncza, 1. osoba – idę, biorę, robię, stoję itd.
- w czasie przeszłym prostym – dojdę, zarzucę, zrobię itd.
- 3. osoba, liczby mnogiej, czas teraźniejszy – opowiadają, umieją, znają itd.
- cię, się
- szczenię, kocię, cielę, kurczę, szczenięta, kocięta, cielęta, kurczęta itd.
- decyzję, władcę, poetę....itd.

4. Dodawanie i odejmowanie liczb w zakresie 1000 – zadania z niewiadomą.

5. Nauka pieśni „Płynie Wisła, płynie”. Pieśni uczniowie mogą posłuchać na You Tube.

(słowa pieśni – materiały dla nauczyciela, załącznik nr 1)

*Płynie Wisła, płynie
po polskiej krainie,
po polskiej krainie,
A dopóki płynie,*

Polska nie zaginie.

A dopóki płynie,

Polska nie zaginie.

*Choć się schowała
w Niepołomskie lasy,
w Niepołomskie lasy.
I do morza wpada,
płyń jak przed czasy.
I do morza wpada,
płyń jak przed czasy.*

*Płyń Wisła, płyń
po polskiej krainie,
po polskiej krainie.
Zobaczyła Kraków,
Pewnie go nie minie,
Zobaczyła Kraków,
Pewnie go nie minie.*

*Zobaczyła Kraków,
Wnet go pokochała,
wnet go pokochała.
A w dowód miłości,
wstęgą opasała.
A w dowód miłości,
wstęgą opasała.*

*Płyń Wisła, płyń,
po polskiej krainie,
po polskiej krainie.
A dopóki płyń,
Polska nie zaginie.
A dopóki płyń,
Polska nie zaginie.*

Autor słów tej pieśni jest anonimowy, natomiast melodia jest to cover napisanego w 1840 r. przez E. Wasilewskiego krakowiaka „Od południa stoi”. Pieśń ta miała ogromne znaczenie wychowawcze w czasie gdy Polska była w niewoli.

6. Malowanie farbami plakatowymi polskich pejzaży na podstawie zdjęć i obrazów.
7. Gry i zabawy na świeżym powietrzu – wyścigi na sankach – w razie braku śniegu marsz terenowy.
8. Praca domowa: Zeszyt prac domowych, część 3.
9. Samoocena pracy przez uczniów.

Dzień drugi: Lubelszczyzna (można zorganizować lekcję plenerową w Muzeum Wsi

Lubelskiej, połączoną ze zwiedzaniem nowoczesnej części Lublina)

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowane do zajęć. Pokaz na mapie położenia Lubelszczyzny, określenie ukształtowania terenu – wyżyna. Wybieranie z wystawki wykonanej poprzedniego dnia obrazów i zdjęć pasujących do hasła: Lubelszczyzna, Wyżyna Lubelska.
2. Zajęcia komputerowe: Wyszukiwanie największych miast Lubelszczyzny: Lublin, Chełm, Zamość, Biała Podlaska, Puławy. Podział dzieci na grupy. Wyszukanie ciekawych miejsc, które można odwiedzić będąc w tych miastach – sporządzenie wykazu, przez poszczególne zespoły. Zapis w zeszytach ciekawostek o miastach Lubelszczyzny.
3. Określenie cech charakterystycznych wyżyny – obszar do wysokości 300 metrów nad poziomem morza. Kolor żółty na mapie. Wyszukiwanie na mapie Polski innych wyżyn.
4. Porównywanie długości, dokonywanie obliczeń zegarowych.

Zadania tekstowe:

- 1) Z Krakowa do Lublina jest około 200 km, z Lublina do Warszawy około 130 km. O ile kilometrów trasa z Krakowa do Lublina jest dłuższa, niż trasa z Lublina do Warszawy?
  - 2) Bilet autobusowy z Warszawy do Lublina kosztuje 150 zł. Ile trzeba zapłacić razem w obie strony za taki bilet?
- 5. Wieś lubelska – wirtualna wycieczka po Skansenie Wsi Lubelskiej,**

kwitów i pawim piórem. Biała płócienna koszula, wyłożona na wierzch sukiennych czarnych spodni, w pasie na koszuli, welurowy pas. Na pasie dla ozdoby są naszyte kolorowe tasiemki, cekiny, koraliki oraz okienka, czyli wycięte w tkaninie otwory, pod które podkłada się kolorowe wstążki. Na koszuli krótki satynowy lub welurowy kaftan czarnego koloru ozdobiony naszytymi wstążkami na mankietach i wzdłuż zapięcia kurtki. Pod szyją czerwona fantazyjnie zawiązana wstążka. Spodnie włożone w czarne, wysokie, podkute buty. Dziewczyna nosi wianek przybrany wstążkami, młoda mężatka na głowie nosi humetkę, rodzaj wyplatanej na specjalnych krosnach czepka obszytego ozdobami, a dojrzała kobieta chustę. W skład stroju wchodzi biała bawełniana koszula, której kołnierzyk i mankiety wyszyte są haftem krzyżykowym. Na koszuli aksamitny gorset, ozdobiony naszytymi tasiemkami, cekinami, koralikami, posrebrzаныmi nićmi i koronkami. Ponadto szeroka wełniana spódnica, u dołu zdobiona pasami błyszczących tasiemek, a na niej króciutka zapaska (rodzaj fartuszka), podobnie jak spódnic obszyta różnokolorowymi tasiemkami i koronką. Na nogach czarne skórzane trzewiki, sznurowane zieloną lub czerwoną tasiemką. Do stroju dziewczyna zakładała sznury prawdziwych lub sztucznych koralików. (załącznik nr 3)

6. Rozmowa na temat **charakteru rolniczego Lubelszczyzny**, która jest jednym z największych i najważniejszych regionów rolniczych Polski. Tu mieści się wiele zakładów produkujących żywność, która potem wędruje do różnych miejsc w naszym kraju, a nawet za granicę. Na Lubelszczyźnie są liczne sady, z których pozyskuje się dorodne owoce. Ogromne pola warzyw i zbóż, buraków cukrowych, tytoniu i ziemniaków. Wspaniałe mleko i sery, to dar lubelskich krów. Kolejnym bogactwem Lubelszczyzny są źródła wód mineralnych np. w Nałęczowie. Na ziemi lubelskiej znaleźć również można bogate złoża surowców wykorzystywanych w budownictwie: piasku budowlanego i szklarskiego, wapienia, marglu, kredy, gliny. Znaleźć można też pokłady węgla kamiennego, ropy naftowej i gazu ziemnego. Mamy przemysł chemiczny (nawozy sztuczne – Puławy), przemysł drzewny, meblarski, a także metalowy i maszynowy – w tym lotniczy – Świdnik. Ostatnio znaleziono nawet pokłady bursztynu kopal-

nego, pozostałości na tych terenach przedlodowcowego morza i ogromnych lasów.

7. **Wycinanka lubelska** [Google grafika](#) (materiały dla nauczyciela – załącznik nr 2) – pokaz wycinania, wykonanie wycinanek pasowych.

Wycinanki lubelskie miały kształt koła, gwiazdy lub rozety, były małe i jednobarwne. Ich brzegi często były ząbkowane. Naklejano je czasem na kontrastowe tło. Spotykano również wycinanki w pasach np. ułożone z laleczek. Wycinanki to domena typowo polska. Wprawdzie spotkać je można również w innych krajach, ale tylko w Polsce jest tak duża ich różnorodność. Służyły oczywiście do ozdabiania izb mieszkalnych, a więc na pewno pochodzą ze wsi. Wycinano je z kolorowego papieru nożycami do strzyżenia owiec.

8. Praca domowa : Narysuj lubelski strój ludowy męski, według podanego opisu.
9. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień trzeci: Jedziemy w góry....

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami, przygotowanie do zajęć.

Praca z mapą.

Odnalezienie na mapie Polski terenów górskich. Czytanie z mapy nazw pasm górskich, zapisywanie tych nazw na tablicy, określanie koloru gór na mapie. Odszukanie na mapie pasma górskiego – Beskidów, z którego bierze początek królowa polskich rzek – Wisła.

2. Wysłuchanie legendy o górach.

Informacja dla dzieci – górale są ludźmi bardzo wierzącymi, bohaterami ich opowieści są przeważnie Bóg, Anioły, Diabeł i no i oczywiście Góral. Prawie wszystkie opowieści góralskie posiadają jakąś naukę dla czytającego.

Wyodrębnianie kolejnych wydarzeń, zapisanie ich w zeszytach ze słuchu. Opowiadanie legendy na podstawie zapisanych wydarzeń.

JAK TO STARY STOPKA EGZAMIN ZDAŁ – Andrzej Skupień Florek

(materiały dla nauczyciela – załącznik nr 4)

Stary Stopka z Koscielisk miał syna naukak w gimnazjalnej szkole w Krakowie. Jednego casu, kie już było po zasiewie na wiesne, pwiado do Stopki babo.

– Wiys co ty Ociec, mozebyś ty poseł do krakowa zajrzeć na tego nasego chłopca, jako mu ta nauka idzie i cy mo co jeść.

– Nej dobrze, cośbyk nie seł, pude – przykwolył babie Stopka Na drugi dzień Stopka idzie. Idzie na nogak, bo wtej kolje nie było.

Akuratnie trefił na taki cas, kie w gimnazji stoł agzamin. Włos cichutko i tak jako si i w domu włazi, bez pukanio, do wielgiej bars izby, ka chłopcy zdajali agzamin z religije. Na srodku izby widzi wiedzajny stół, a koło stoła siedzom więkse i mniejsze księzo i jesce jakiesi ine osoby duchowne, zaś na najwięk-sym kseśle , to juz pewnie som biskup musioł siedzieć, bo ino copecke mioł na głowie, a choć ta była malučko, ale cyrwiniusko – haj.

Kiej Stopka włos, to łod razu go uwidzieli, ale ino jeden z księzy podeseł ku niemu i pyto się go:

– Co kcecie ojce? Po co przyśliście?

– Zje coż byk to wcił, nic nie kcem, ino jek przysęł ku swojemu synowi, – o widzicie tego ań! – powiada Stopka, to mój syn – i pokazuje noń palcem. Wte razy kie se ci dwa urodzajom, przyhipnom ku Stopce jesce drugi, iny ksiondz, pewnie profesor jakiś mądry bo on wypytywoł się nojwięcej ucnie. Stanon przy Stopc, widzi ze to chłop i jesce to i góral i kcący go wyśmioć, jako se myśłoł głupiego górala, tak se do niego obzywo:

– Widzicie Ojce, tu jest agzamin, a kiejście tu przysli, to i wy musicie mi odpedzieć o co się wos zapytom.

Chłop, jak to wiycie chłop, końdek się zalonk, przycyrwiynioł i wymowio się bars, ze on nic nie wiy, nic nie umie i ze do zodnej skoły nie chodził. Ale coś, ksiondz honorny swojom mondrościom nałygo noń:

– Połóście tu ojce piatke, jo połoze drugom, a jak dobrze odpowiyecie to piątke wygrocie wy, a jak nie, to piątke przegrocie.

Chłop się ino furt wymowio, po głowie się dropie i piyknie pyto coby mu dać spokój. Ale Biskup co tom siedzioł, wmiysoł się do tego strasnie uradowany tym śpasem, jako ino może to Stopkee zachęco, coby piątke połozył.

– Połóście tu ojce piątke, połóście, jo wiy ze wygrocie – powiada biskup. Kie niekie, Stopka się namyśłoł i piątke z kiesonki wysypłoł i dwie piątkijak krowylezały na stole – jedno księzo, drugo chłopsko. W całej izbie zrobiło się cichućko, syćka patrzom i słuchajom – księzo i ucnie tyz, zaś ksiądz egzaminator rod uśmiechniony co cud, jako profesór pyto się:

– No, Ojce powiydzcie mi jako się nozywał teść Mojżesza?

– Jako się nozywał teść Mojżesa – pytocie się – to wom powiem Jetro, nozywał się jetro prosem ik mości ksiendza.

Biskup uradowany woło:

– Hej, tatusiu wygraliście, wgrali, biercie piątki obie boście dobrze odpedzieli. Stopka zrobił się już śmielsy wygranom, co tfu sowoł jedne piątke i myśli se, ta je już moja, a drugom kładzie na stole, powiada do tego ksiendza co się go pytoł o teścia Mojzesowego:

– No księze jegomościu, połózciez wy teraz drugom piątkę, a jo połoze tys, bo teros jo wos będę pytoł i musicie mi odpedzieć. Zgadniecie, to piątke wygrocie.

Siądz se myśli som do siebie – co się może spytać głupi chłop i to jesce górol, coby on doktór świętej teologije nie wiedzioł? Wyjon piątke, połozył na stół i pado:

– No, ojce pytojcie się.

– No, uwazujcues i powiycie mi jako się mój teść nazywo? – spytoł się Stopka.

– A coś? Co jo wasego teścia znom?

– A cy jo Mojzesowego teścia znom? A wiy! – Haj.

Syćka wybuchli śmiychem i przy oklaskach schowoł dwie piątki Stopka do swojej kiesonecki – i tak zdał ten agzamin.

3. Nauczyciel poleca uczniom na kartkach krótko opisać o czym była opowieść, w celu sprawdzenia poziomu zrozumienia tekstu bezpośrednio lub z kontekstu. Próby czytania – opowiadania w gwarze.
4. Nauka góralskiej przyśpiewki: „**W murowanej piwnicy...**” Pokaz tańca góralskiego na You Tube.

W murowanej piwnicy,

tańcowali zbójnicy,

kazali se piknie grać,
i na nózki pozirać – Hej!!!!
kazali se piknie grać,
i na nózki pozirać – Hej!!!!
Tez bym tańczył,
kiej bym mógł.
Kiej bym nie mioł
kzywych nóg.
Ale kzywe nózki mom,
to se tylko pozirom – Hej !!!!

5. Rozmowa z uczniami na temat gwary – wyjaśnienie pojęcia: **gwara** – źródło Wikipedia – *jest to mowa ludności, zwłaszcza wiejskiej, wyodrębniona z języka ogólnego na danym terytorium.*
6. **Pisownia wyrazów z „rz” i „ż”.** Próba znalezienia w opowiadaniu o Stopce wyrazów, w których zapisie mogłoby być „rz” lub „ż” – zapis tych wyrazów na tablicy według kanonów pisowni – wyjaśnienie ich pisowni według zasad.
7. Rozwiązywanie zadań na dodawanie i odejmowanie w zakresie 100, różnymi sposobami.
8. Wychowanie fizyczne: Ćwiczenia przygotowujące do nauki pływania. Ćwiczenia nóg – nożyce pionowe i poziome, żabka i ramion – wymachy ramion w różnych pozycjach. Nauka koordynacji pracy rąk i nóg. Ćwiczenia oddechowe – ćwiczenie bezdechu po głębokim wdechu, rytmicznego wdechu i wydechu, bezdechu po pełnym wydechu.
9. Praca domowa: Wybierz po pięć wyrazów z „rz” i „ż” odszukanych w tekście o Stopce, ułóż z nimi zdania o tematyce górskiej, zapisz zadania w zeszycie przedmiotowym.
10. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień czwarty: Jesteśmy na Śląsku

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z dziećmi. Przygotowanie do zajęć. Oglądanie występów zespołu ludowego „Śląsk” – You Tube – wysłuchanie pieśni „Poszła Karolinka do Gogolina”. Określenie położenia Śląska na mapie Polski. Rozmowa o wydobywaniu węgla, pracy górników w kopalni. Próba odpowiedzi na pytanie: Skąd się wziął węgiel? Pokaz planszy.
2. Sporządzenie notatki w formie **dyktanda**, zapis do zeszytów – społeczno – przyrodniczych. Wyjaśnienie znaczenia słowa – butwiejące.

Węgiel, to pozostałość po lasach, w których rosły w erze paleozoicznej, czyli około 250 - 300 milionów lat temu, ogromne drzewa i paprocie. Wtedy właśnie, z powodu zmiany klimatu zostały one zatopione przez wody mórz. Gigantyczne drzewa przykryły warstwy ziemi i skał, odcinając oczywiście do nich dopływ tlenu. Pod wpływem ogromnego nacisku przez duże ilości warstw podłoża, na gnijące i butwiejące pokłady roślin, warstwy drewna uległy podgrzaniu. W pierwszej kolejności wytworzył się z nich torf, a następnie pod wpływem ciepła i ogromnego ciśnienia węgiel brunatny, a setki tysięcy lat później, węgiel kamienny.
3. Słuchanie czytanego przez nauczyciela tekstu pt. „**Urodziny babci Francki**” napisanego w gwarze śląskiej. Każdy z uczniów otrzymuje egzemplarz opowiadania i próbuje wyjaśnić z kontekstu znaczenie niektórych słów pisanych gwarą śląską. Przypomnienie uczniom: Co to jest gwara? (materiały dla nauczyciela – załącznik nr 5)

„Geburstag umy Francki”

(autor: Beata Sokołowska – Kosik, tłumaczenie: Anna Wójcik-Gliwice)

Latoś na poczuntku marca była wielko hica. Uma Francka godała, że jak tak dali bydzie fiotki zacznom z ziemi wylazować, drzewa listka puszczać. A jak późni zaś zima chyci to bydzie fertich wymaržno i tela. Ale terazki je chica i szluz. Tako chica, że mama pozwoliła Bercikowi i Brygidzie łoblic jakle a nie zimowe kufaje. Bajtle terazki rade szli do szkoły. Było fajno i wesolo, naokoło świergolili ptoki i dowala klara. Bazgrolilo śmieszne lanszafty na czornych ścianach familoków. W jednym z nich stali właśnie Bercik i Brydiga. Łojciec ich Gerarad boł hajerem, ale nie bele jakim ino sztajgrem czyli takim kierownikiem. Mama Maryjka robiła w Urzędzie Pracy, a w dumu rządziła ino uma Francka – mama łojca. To uma rano dowala na wszyśko pozór. Po prowdzie łojciec budził się do roboty na grubie som bo pedzioł, co to nie uchodzi co by jakiegoś starego chopa matka do roboty budziła. Uma była bardzo srogo, ale łojca słucać musiata. No i łojca już nie budziła, ale mame i bajtle łowszem. Każde z nich dostawało przed wyjściem śniadanie, pyszne bajlagi i jakiś owoc. Bajtle jeszcze po flaszcze soku z malinów abo porzeczków, kery w lecie uma zawždy warzyła ze zbiorów. Bajtle ido do szkoły, mama do urzyndu, a uma biere się za porzundki i warzenie łobiodu, bo uma Francka to wspaniała kucharka, o czym wszytkie wiedzno. Ale dziś jest wielko feta, łobiad ma być łodświętny, bo dziś je gebustag umy i przyjdo goście: ciotka Rita z ujem Tomkiem, z bliźniokami, uja Ernest z ciotko Eriko i kuleżanka umy, pani Gertruda. Uma wyciunga z szuflody byfyja swój stary kajet z przepisami duma, co dobrego uważyc na łobiod. Biere karte, długopis i pisze liste zakupów: kartofle, munka kartoflana, jaja, owiynzina, boczek, modro kapusta no i łoczywiście zielina: cebula, markiew i pietruszka. Wartko biere wielgo tasza na kólkach, bo nie może za bardzo dźwigoć, kluczyki i papiury do ałta, bo uma Francka ma ałto i łuwielbio nim śmigać, zwłaszcza na niedaleki targ po sprawunki. Na parterze klupie we drzwi starzika pana Gustlika i pyto: nie trza ci czego? Uma, łojcowie i bajtle zawždy tak robio, bo pan Gustlik je sam, jest leciwy i schorowany i som nie da rady iść po sprawunki. Bercik i Brygida przygotowali w prezencie dla umy Francki wspaniałe papierzane korole, pomalowane na czerwono i laurkę. Łojciec dał im pare złocioków na fiotki, po kere zajszli zara po szkole. Kupili umie róże, uma je łuwielbio. Po powrocie do dumy przywiatały ich wspaniałe zapachu. Mama i łojciec już byli doma. Z drugiej izby słycać było też gaworzenie bliźniakowi i innych gości. Zara za rodzeństwem przyszła pani Gertruda, niesta przed sobo wielgachne pudło łowinięte w kolorowy papiur. Bajtle wartko zaniesty tornistry do swojej izby, łoblikły się w łodświętnie ubrania, potem pojszły do łazienki łumyc ręce i buzie przed łodświętnym łobiodem. Warko skończyły tualete, bo mama już wołata je do dużej izby. Tam przy łodświntnie nakrytym stole siedzieli już wszytkie goście, tylko pyrtki ciotki Rity i uja Tomka bajukaty po delówce. Uma z uśmiechem podawała kolejne strawy, lukając jak wartko znikają z talerzy. Były naprawdę pyszne. Przyszło czas deseru. Przy deserze wszytkie wyciągnęli prezenty, narychtowane dla umy, złożyli jej życzenia, łodśpiewali sto lat. Uma Francka wszytkie róże kere dostała wstawiła w wielgo blomwaze i postawiła pośrodku stoła. Kiedy wszytkie dostoli po porcji ciacha uma wśród okrzyków zaczęła rozpakowywać swoje prezenty. Wtem zadryndał dzwonek do drzwi. Goście pozerkali po sobie ze zdziwieniem. Na nikogo nie czekali. Łojciec wstał od stoła i poszoł łozewrzeć drzwi. Jakie było zdziwienie wszytkich gdy się okazało że za drzwiami stoi goniec z wielgachno dorto dla umy, a za nim łoparty na lasce, uśmiechnięty od ucha do ucha sponsor tego prezentu pan Gustlik z parteru. No większo niespodzianka niż łodwiedziny hańdownego pana z wielgachno dorto nie mogła w geburstag umy chyba się zdarzyć.

4. Utrwalenie kolejności wykonywania działań z nawiasami i bez nawiasów.

Działania typu: $5 \cdot 8 + 12 =$, $5 \cdot (8 + 12) =$. Układanie zadań tekstowych do wybranych par zapisów.

Zapis treści zadań w zeszytcie, zapis rozwiązania zadań na tablicy i do zeszytu.

5. Nauka trzech zwrotek piosenki „**Poszła Karolinka do Gogolina**” *melodia ludowa*

I. Poszła Karolinka do Gogolina,

Poszła Karolinka do Gogolina.

A Karliczek za nią, a Karliczek za nią

z flaszeczką wina. 2x

II. Szła do Gogolina, przed się patrzyła.

Szła do Gogolina, przed się patrzyła.

Ani się na swego, synka szykownego

nie obejrzała. 2X

III. Nie goń mnie Karliczku,

czego po mnie chcesz?

Nie goń mnie Karliczku,

czego po mnie chcesz?

Ja ci już pedziła, nie byda cie chciała,

Sam to przeca wiesz. 2x

6. Praca domowa: Zeszyt prac domowych, część 3.

7. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień piąty: Pojezierza i morze

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z dziećmi. Przygotowanie do zajęć. Słuchanie i oglądanie teledysku pt. „*Kaszubskie nuty*” (You Tube). Określenie położenia Warmii, Kaszubi i Mazur na mapie Polski. Omówienie wyglądu krajobrazu pojezierzy(krajobraz polodowcowy). Próby śpiewania z tekstem w gwarze piosenki „Kaszubskie nuty”. Pokaz – [Google grafika](#) – graficznego zapisu piosenki. Ćwiczenia w czytaniu tekstu. (załącznik nr 6)

To je krótcze, to je dłudze, to kaszebsko stoleca.

To są base, to są skrzepce, to oznoczo Kaszeba.

To je ridel, toje tecz, to so chojne, widłe gnojne,

To je proste, to je krzewe, to je tilne koło wozne.

To so hoczi, to so ptoczi, to prescze półtrojoczi.

To je kleka, a to wół, to je całe, a to pół.

To je małe, to je wióldze, to so jinstrumenta wszelcze.

2. Rozmowa na temat wybrzeża Bałtyku – polskiego morza. Pokaz na mapie linii brzegowej. Rozmowa na temat pracy rybaków morskich. Słuchanie szant – pieśni żeglarskich.

3. Głośne czytanie wiersza Iwony Derkowskiej „**BAŁTYK**”. Uczniowie otrzymują kopie wiersza na kartkach, wklejają je do zeszytów – mogą potem ozdobić stronę wzorami haftów kaszubskich. (materiały dla nauczyciela – załącznik nr 7)

Bałtyku mój rodzinny

z szarym i błękitnym niebem.

Co dzień jesteś inny,

ale kocham ciebie.

Na falach przy sztormie

niesiesz grozę i ukojenie.

Nie każdy ciebie rozumie

ni zawsze jest tu spokojnie.

Nie ma nigdzie takich plaż

z naszym żółtym piaskiem.

Nigdzie nie usłyszysz

białej mewy z takim wrzaskiem.

Kiedy fale biją o brzeg z wielką siłą,

budzisz się do życia.

Wspominasz to, co było,

wychodzisz do ludzi z ukrycia.

4. Rozmowa na temat treści wiersza. Wyszukanie charakterystycznych dla morskiego krajobrazu cech i nazw występujących w wierszu. Wyszukiwanie w internecie zdjęć i obrazów Google grafika krajobrazów północnej Polski. Opis krajobrazu pojezierzy i krajobrazu nadmorskiego. Zapis opisu do zeszytu.
5. Utrwalenie kierunków świata na mapie.
6. Pokaz haftu kaszubskiego – [Google grafika](#) – wykonanie podobnego wzoru (materiały dla nauczyciela – załącznik nr 8) odbitego na kartce z bloku rysunkowego i pokolorowanego kredkami ołówkowymi. Wzór ten można wykorzystać do ozdobienia laurki na Dzień Kobiet.
7. Dodawanie i odejmowanie wyrażeń dwumianowych – obliczenia pieniężne. Obliczanie działań sposobem pisemnym.
8. Wychowanie fizyczne: Ćwiczenia i zabawy sportowo – ruchowe, doskonalące umiejętności: rzucania, chwytania i kozłowania – przygotowanie do gry w mini – koszykówkę. Ćwiczenie kozłowania, podań i rzutów do kosza – rzut od dołu i rzut z góry.
9. Nauczyć się na pamięć wiersz „Bałtyk”.
10. Samoocena pracy przez uczniów.

Zajęcia komputerowe:

Wyszukiwanie potrzebnych informacji oraz zdjęć w sieci Internet, zapisywanie wyszukanych obrazów na dysku komputera.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna:

1. Gry i zabawy wyrabiające równowagę, orientację, spostrzegawczość.
2. Ćwiczenia przygotowujące do nauki pływania. Ćwiczenia nóg – nożyce pionowe i poziome, żabka i ramion – wymachy ramion w różnych pozycjach. Nauka koordynacji pracy rąk i nóg. Ćwiczenia oddechowe – ćwiczenie bezdechu po głębokim wdechu, rytmicznego wdechu i wydechu, bezdechu po pełnym wydechu.
3. Ćwiczenia i zabawy sportowo – ruchowe, doskonalące umiejętności: rzucania, chwytania i kozłowania – przygotowanie do gry w mini – koszykówkę. Ćwiczenie kozłowania, podań i rzutów do kosza – rzut od dołu i rzut z góry.

XXIV. Blok tematyczny: W ŚWIECIE KOBIEC!

Cele ogólne:

- zapoznanie z postaciami kobiet, które swoją pracą i działalnością wstawiły się na całym świecie;
- zapoznanie z nowymi technikami plastycznymi;
- doskonalenie umiejętności czytania ;
- doskonalenie umiejętności liczenia
- rozwijanie logicznego myślenia;
- ćwiczenie pamięci i uwagi;
- kształcenie koncentracji;
- kształcenie spostrzegawczości;
- rozwijanie sprawności fizycznej;
- budowanie u dzieci pozytywnego obrazu samego siebie i szkoły, jako przyjaznego środowiska.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania, mnożenia i dzielenia w zakresie 100, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, dokonuje obliczeń przy pomocy osi liczbowej, na drzewkach, grafach i w tabelkach;
- rozumie pojęcie: sława;
- umie wymienić kilka najślawniejszych w historii Polski i świata kobiet, i opowiedzieć, czym się zajmowały;
- zna pisownię wyrazów z „ó”, wymiennych na „a” i „o”, pisownię wyrazów z końcówką – ów, pisownię czasowników i przymiotników z przeczeniem nie, odmienia części mowy przez osoby, liczby i czasy;
- zna treść czytanych lektur;
- wie jak zbudować dialog;
- zna pojęcia: scenarzysta, reżyser, kostiumolog, pracownik światła czy dźwięku;
- zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi;
- zgodnie bawi się z innymi dziećmi;
- rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych i sportowych;
- rozumie co to znaczy postępować fair i grać fair play;
- umie celnie rzucać na odległość;
- czyta teksty, opowiadania, listy;
- recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane;
- pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość;
- posługuje się komputerem jako narzędziem pracy;
- prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, praca z książką, dyskusja;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja, udział w przedstawieniach i inscenizacjach.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna, zbiorowa;
- praca w Dziecięcych Ośrodkach Zainteresowań.

Rozwijane inteligencje: językowa, matematyczno – logiczna, przyrodnicza, wizualno – przestrzenna, muzyczna, kinestetyczna, interpersonalna, intrapersonalna.

Środki dydaktyczne:

tablica multimedialna, komputer, materiały internetowe, odtwarzacz muzyki, portrety (zdjęcia), lub przygotowana prezentacja multimedialna na temat najślawniejszych kobiet na świecie: Kleopatry, Mona Lisy, Joanna D'Arc, Maria Skłodowska – Curie, Marylin Monroe, Coco Chanel, Indira Ghandi, Matka Teresa z Kalkuty, Księżna Diana, Serena Williams, Justyna Kowalczyk, symbol kół olimpijskich, symbol znicza olimpijskiego, fragm. filmów, zdjęcia i portrety sportswomenek, aktorek i piosenkarek, kostiumy, elementy scenografii, scenariusze scenek dramatycznych

Narzędzia i materiały:

igły do wyszywania, kolorowe nici do wyszywania – kordonek lub mulina, kawałek płótna o wymiarach 20 x 20 cm o rzadkim splocie, nożyczki, kredki, markery, flamastry, blok A4 – techniczny, spore pudełko po butach, klej, kolorowy papier, karki (materiały pomocne do zbudowania projektu scenografii).

Dzień pierwszy: Najślawniejsze kobiety świata**Przebieg zajęć:**

1. Powitanie dzieci, rozmowy indywidualne z uczniami, przygotowanie pomocy i materiałów do zajęć. Rozwieszenie na tablicy portretów sławnych kobiet, obok rozwieszenie karteczek z ich nazwiskami. Ćwiczenie to można również wykonać w formie interaktywnej. Słuchanie piosenki „**Być kobietą**”.
2. Rozmowa z dziećmi na temat pojęcia : *sława* (to wielki rozgłos, popularność, rozpoznawalność przez wielu ludzi). Dopasowywanie nazwisk kobiet , które już uczniowie znają do obrazów. Podział uczniów na zespoły dwuosobowe: wyszukiwanie w internecie informacji na temat wymienionych na tablicy kobiet (za m.ofeminin.pl) – przykłady:
  - **Amazonki** – legendarne, mitologiczne kobiety – żołnierze.
  - **Hypatia z Aleksandrii** – starożytność – matematyczka i filozofka. Zajmowała się algebrą, geometrią i astronomią. Legenda mówi, że wynalazła astrolabium i pewien rodzaj areometru – przyrządów do określania położenia gwiazd na niebie.
  - **Joanna D'Arc** – męczennica i symbol wolnej i zjednoczonej Francji. To wielka bohaterka tego kraju. Jedna z pierwszych kobiet – żołnierzy w średniowiecznej Europie. Miała 17 lat kiedy już dowodziła armią.
  - **Maria Skłodowska – Curie** – Polka. Chemiczka. Otworzyła kobietom drzwi do świata nauki. Była pierwszą kobietą na świecie, która otrzymała Nagrodę Nobla. Do dziś pozostaje jedyną kobietą na świecie, która odebrała dwa Noble. Pierwsza kobieta, która wykładała na francuskiej Sorbonie.

- **Virginia Woolf** – jedna z największych pisarek XX wieku.
  - **Coco Chanel** – Francja – Pierwsza kobieta, która stała się sławna na świecie jako projektantka mody.
  - **Vera Caspary** – amerykańska pisarka, autorka scenariuszy i sztuk, producentka filmów. Jedna z pierwszych kobiet (oprócz aktorek) w Hollywood.
  - **Katharine Hepburn** – jedna z największych aktorek świata – 4 Oscary (nagrody amerykańskiej Akademii filmowej), 12 nominacji do Oscara.
  - **Simone Beauvoir** – pisarka i feministka. Bardzo odważnie walczyła na rzecz praw kobiet.
  - **Leni Riefenstahl** – niemiecka reżyserka filmowa z okresu dyktatury Adolfa Hitlera, jednak jej dokonania dla filmu są bardzo duże.
  - **Margaret Thatcher** – brytyjska premier, nazywana „Żelazną damą”. Pierwsza kobieta w Europie, która otrzymała ten urząd.
  - **Maria Callas** – światowej sławy śpiewaczka operowa.
3. Zdanie relacji przez zespoły czym zastąpiły przedstawione na tablicy kobiety. Uzupełnienie nazwisk pod pozostałymi obrazami. Zapisanie w zeszycie informacji na temat sławy i sławnych kobiet.
4. Czytanie wiersza pt. „**Sława**” autor: *Beata Sokołowska – Kosik* – na tablicy interaktywnej. Wypisywanie z wiersza wyrazów z „ch”. Analiza pisowni wyrazów z „ch”, wymiennych na „sz”: trochę, dach, słuchać, słycać, blacha, brzuch, fartuch, ruchomy, paluchy. Wyjaśnienie niezrozumiałych wyrazów, występujących w wierszu. (załącznik nr 9)

Może ktoś z was trochę wie,
co oznacza słowo „SŁAWA”?
Może wie, a może nie,
to doprawdy trudna sprawa.
Bo gdy sławnym staje się
jeden, czy też drugi człek,
inni bardzo wielbią cię
i nie ma znaczenia uroda czy wiek.
Na dach wtedy włączą paparazzi,
plotek o sobie wciąż słuchać trzeba,
i często nikt nie ma wcale racji,
ale taka jest mediów potrzeba.
Więc siedzieć w domu pozostaje,
wiatr wieje, blacha na dachu uderza,
i tylko los swój sławny się łaje,
i tylko sekrety się sobie samemu powierza.
Więc dobrze sławnym być, czy też nie
zapytam bo często, nerwy, to ból brzucha
czy warto na to narażać się,
gdy sława nagle nad nami wybucha.

„Fartuch” ochronny obstawa nam stwarza,
nie wszędzie możemy pójść tam, gdzie chcemy,
wielu przyjaciół dawnych się zraża,
a my po sławę ciągle biegniemy.

Lecz ci, którzy dla wspólnego celu,
sławę swą starają się wykorzystywać,
trzeba pamiętać, bo jest ich wielu
i nie trzeba ich już paluchem wskazywać.

Sławnych ludzi jest dużo na świecie,
to co czynili sływać szeroko,
o ich działaniach innym powiecie,
niechaj zapadnie w pamięć głęboko.

Nie zawsze miło „sławę w torbie nosić”,
choć z nią razem, „da się góry przenosić”.
Sława to dar, wykorzystać ją trzeba,
żeby innym uchylić, choć kawałek nieba.

5. Mnożenie i dzielenie w zakresie 100 – rozwiązywanie zadań tekstowych (obliczenia pieniężne). Mnożenie i dzielenie jako działania odwrotne (działania na grafach).
6. Wszywanie serwetki ścięciem przed igłą. Nauczyciel pokazuje w jaki sposób z płótna usunąć niepotrzebne nici – około 1,5 cm i 1 cm od każdego brzegu serwetki wysuwamy nitki żeby powstały dwa tunele. Uczniowie uczą się nawlekać igłę i szyć według wzoru pokazanego przez nauczyciela.
7. Wychowanie fizyczne: Zajęcia na świeżym powietrzu – jazda na rowerze (dla dzieci, które nie umieją jeździć – nauka jazdy).

Dzień drugi: Sławne kobiety w historii Polski

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci w klasie. Rozmowy indywidualne z dziećmi. Przygotowanie do zajęć. Rozmowa z uczniami na temat równouprawnienia kobiet na świecie. Wyjaśnienie im, że nie zawsze, tak jak dziś kobiety miały takie same prawa jak mężczyźni.
2. Rozmowa z uczniami na temat znanych sławnych Polek. Dobrawa, Królowa Jadwiga – przybliżenie postaci królowych uczniom – pokaz portretów kobiet.
3. **Maria Konopnicka, Maria Skłodowska – Curie, Emilia Plater, Janina Ochojska** – wybranie kilku postaci sławnych Polek i omówienie ich historii i dokonań – historia_kobiet.w.interia.pl – sporządzenie notatki do zeszytów nt. „Sławne kobiety w historii Polski” – nauczyciel dyktuje uczniom notatkę, którą oni zapisują do zeszytu.
4. Czytanie legendy np. „O stópce królowej Jadwigi”

Na ścianie kościoła Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny, zwanego także kościołem na Pisaku w Krakowie, możemy zobaczyć wykuty na ścianie tego kościoła napis: STÓPKA KRÓLOWEJ JADWIGI – nad otoczonym kratą wmurowanym kamieniem. Według legendy, królowa Jadwiga, kiedy przechodziła z orszakiem koło budowanego właśnie kościoła na Piasku, spostrzegła, że jeden z robotników, podczas gdy inni radośnie witali swoją królową, jest **niewesoły**. Spytała go o przyczynę – gdy dowiedziała się, że **nie ma** on pieniędzy na cyrulika dla swej chorej żony, obiecała mu swą pomoc. Oparła stopę na kamieniu, odpięła złota klamrę ze swojej ciżemki i ofiarowała ją kamieniarzowi. **Nie pozwoliła** mu się dłużej smucić. Kazała również robotnikowi natychmiast udać się po lekarza dla chorej kobiety. Gdy odeszła robotnicy spostrzegli, że w kamieniu, jak w miękkiej glinie, odcisnięty został ślad stopy Królowej. **Niejasna** to była sprawa, ale wydawała się cudem, dlatego kamieniarze umiejętnie obkuli kamień, i wyryli datę tego wydarzenia – 10 rok. Kamień zaś wmurowali w ścianę świątyni, którą budowali, na znak wielkości i dobroci serca Królowej Jadwigi. Tkwi on tam do dziś i można go na własne oczy zobaczyć. (oprac. na podst. www.krakow.trawel).

Wyjaśnienie nieznanych słów – cyrulik, ciżemka – można wyszukać znaczenie wyrazów w encyklopedii (wersja papierowa) – wizyta wybranych uczniów podczas przerwy w bibliotece.

5. Wyszukanie w tekście legendy przymiotników i czasowników z przeczeniem nie. Przypomnienie zasad pisowni *nie* z przymiotnikami i z czasownikami, na podstawie obrazu znalezionej w tekście legendy. Zapisanie zasady w zeszytach.
6. Wykonanie rysunku przedstawiającego scenę spotkania kamieniarza z Królową Jadwigą – suche pastele – format A3 – nauka rozcierania kredek na papierze. Wystawka prac – oglądanie podobnych prac plastycznych, obrazów – [Google grafika](https://www.google.pl/search?q=grafika).
7. Mnożenie i dzielenie w zakresie 100 – dzielenie jako sprawdzenie poprawności wykonania działania. Działania na grafach matematycznych. Ćwiczenie liczenia pamięciowego – tabliczka mnożenia i dzielenia.
8. Praca domowa: Zeszyt prac domowych, część 4.
9. Samoocena pracy przez uczniów.

Dzień trzeci: Międzynarodowy Dzień Kobiet – 8 marca

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy z uczniami. Przygotowanie do zajęć. Nauczyciel wyjaśnia uczniom kiedy i w jakich okolicznościach zaczęto obchodzić Międzynarodowy Dzień Kobiet. Uczniowie otrzymują kartki z tekstem notatki (jeden na dwie osoby)– przepisują ją starannie do zeszytu. (materiały dla nauczyciela – załącznik nr 10)

Święto Kobiet zaczęto najpierw obchodzić w USA – dla uczczenia pamięci sufrażystek, które głosowały wytrwale za zrównaniem praw kobiet i mężczyzn w kwestii otrzymywania takiej samej pensji, za wykonywanie takiej samej pracy. Podczas jednego ze strajków w 1909 roku, zamknięto kobiety w fabryce. Wybuchł niespodziewanie tam wtedy pożar, w którym wiele z nich zginęło tragicznie. Dlatego od 1910 roku, obchodzi się Międzynarodowy Dzień Kobiet, ustanowiony przez Zjazd Kobiet, który odbył się w Kopenhadze, stolicy Danii. Data 8 marca ustanowiona została na podstawie świąt obchodzonych w starożytnym Rzymie ku czci kobiet, na początku marca, ale np. w Tunezji – Święto Kobiet obchodzi się uroczyście 13 sierpnia.

(opr. na podst. se.pl)

Wyjaśnienie pojęcia – sufrażystka – zwolenniczka równych praw dla kobiet i mężczyzn, w tym prawa do głosowania w powszechnych wyborach.

2. Uczestnictwo w uroczystym apelu z okazji Dnia Kobiet.
3. Uczniowie otrzymują polecenie podkreślenia wszystkich czasowników w tekście i odnalezienie pasujących do nich przysłówków, które stanowią związek wyrazowy. Pisownia przysłówka z czasownikiem (związek znaczeniowy) – wyszukiwanie kolejnych przykładów: np. jadę długo, siedzę cicho, biegnę szybko, jem powoli, czytam dobrze, mówię brzydko, śpię długo, choruje ciężko. Odmiana wybranych czasowników przez osoby, liczby i czasy. Zapis do zeszytu.
4. Liczby w mnożeniu (czynniki, iloczyn) i dzieleniu (dzielna, dzielnik iloraz). Porównywanie ilorazowe i różnicowe (tyle razy mniej, o tyle mniej) – zadania tekstowe. Mnożenie i dzielenie do 100 – ćwiczenia w liczeniu pamięciowym.
5. Wychowanie fizyczne: Wykonywanie przewrotów.
  - Rozgrzewka poszczególnych partii ciała.
  - Ćwiczenia rozciągające – stretching – skłony do obu nóg, do nogi lewej i prawej w rozkroku, siad z leżenia, wykroki w przód i w bok z pogłębianiem itp.
  - Pokaz pozycji wyjściowej przy wykonywaniu przewrotu w przód i w tył, pokaz przewrotów.
  - Wykonywanie przewrotów z asekuracją, następnie be asekuracji.
  - Ćwiczenia rozluźniające i relaksacyjne.
6. Nauka grania na dzwoneczkach melodii do piosenki pt. „Sto lat...”
7. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień czwarty: Sławne polskie sportswomenki

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć.
2. Zajęcia komputerowe: Wykonanie prezentacji pt. „**SŁAWNE KOBIETY WSPÓŁCZESNEGO SPORTU**” – uczniowie podzieleni na dwuosobowe zespoły tworzą krótkie (do 10 minut) prezentacje w programie Power Point na podany temat (zdjęcia + krótki opis) – źródło min. info.sport.pl i in.
3. Przedstawienie uczniom informacji na temat poczynąń sportowych kobiet.

Pierwsze wzmianki o występach sportowych kobiet znajdujemy już w roku 1900. W zawodach startowały wówczas Amerykanki, Angielki, Francuzki. Panie grały w golfa, krykieta, tenisa ziemnego, startowały w zawodach żeglarskich, jeździe na koniu i baloniarstwie. Ciekawostką jest to, że ubrane były podczas zawodów w długie do ziemi suknie i piękne kapelusze – ówczesny wymóg w świecie mody. Panowie niechętnie patrzyli na występy kobiet w świecie sportu. Uważali oni, że kobiety są zbyt nerwowe żeby uprawiać sport. Polki po raz pierwszy wzięły udział w Światowych Igrzyskach Kobiet w roku 1926.

Polskie sportswomenki: (pokaz dyscyplin sportowych, w których startowały i zdobywały medale Polki – You Tube)

– **Halina Konopacka** (1926 r.) – złoty medal w rzucie dyskiem i brąz w pchnięciu kulą (oburącz, bo tak wtedy to robiono) – w tym samym roku mistrzostwo świata.

– Amsterdam – Holandia – I Igrzyska olimpijskie z udziałem kobiet – 1928 r. – Halina Konopacka staje się sławna.

– **Stanisława Walasiewicz** (Stella Walsh) – urodzona w Polsce, wychowana w USA – wygrała Światowe Igrzyska Kobiet w 1930 r. w trzech konkurencjach: w biegach na 60, 100 i 200 m, w sztafecie 4 x 100 m – medal brązowy.

Igrzyska olimpijskie w Los Angeles – złoty medal i wyrównanie światowego rekordu na 100 m.

– **Jadwiga Wajsówna** – dyskobolka – rok 1932, Los Angeles – złoty medal, rok 1934 – kolejne Światowe Igrzyska Kobiet – złoty medal, Berlin 1936 rok – złoty medal.

Przez pięć długich lat II wojny światowej, w czasie której nie odbywały się żadne zawody sportowe i w czasie której życie straciło wielu sportowców, i przez dwa lata powojennego bałaganu cały czas jednak myślano o wskrzeszeniu współzawodnictwa sportowego. Swoją działalność na nowo rozpoczęły Polskie Związki Sportowe i Gimnastyczne. Rok 1948, to Londyn i IV miejsce w igrzyskach olimpijskich naszej przedwojennej dyskobolki Jadwigi Wajsówny.

*Od lat 50 tych i 60 tych XX wieku na stadionach królowała lekkoatletka, super szybka **Irena Szewińska** – mistrzyni Europy, Świata i mistrzyni olimpijska w biegach i skoku w dal. Sportem jest też wspinaczka wysokogórska, a **Wanda Rutkiewicz** była jej mistrzynią.*

Pokaz filmu z biegu I. Szewińskiej – źródło You Tube.

4. Czytanie tekstu „KOBIECY W ŚWIECIE SPORTU” (materiały dla nauczyciela – załącznik nr 10). Rozpoznawanie i wyszukiwanie czasowników w tekście. Pisownia *nie* z czasownikami. Różne formy osobowe czasowników. Osoba, liczba, czas podanych czasowników.
5. Wykonanie projektu dyplomu zawodów sportowych – markery, flamastry, ołówki, blok techniczny – wykorzystanie symbolu kół olimpijskich i znacza olimpijskiego.
6. Przemienność mnożenia. Mnożenie i dzielenie w zakresie 100 – rozwiązywane zadań tekstowych.
7. Praca domowa: Zeszyt prac domowych, część 4.
8. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień piąty i szósty: Sławne polskie artystki.

Propozycja wyjazdu do teatru na spektakl dla dzieci – zwiedzanie zaplecza teatralnego.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć. Rozwieszanie plakatów, zdjęć aktorek i piosenek (można znaleźć we współczesnych kolorowych gazetach). Na przeciąg dwóch dni można zorganizować w klasie „garderobę artystyczną” – dzieci mogą przynieść elementy strojów, które da się wykorzystać w teatrze.
2. Przedstawienie uczniom postaci **Heleny Modrzejewskiej** – wybitnej polskiej aktorki teatralnej, grającej zwłaszcza role tragiczne w sztukach Szekspira i Juliusza Słowackiego. Zaliczana była do najpiękniejszych kobiet swoich czasów. W sumie zagrała 260 ról, w tym 35 po angielski, gdyż wyemigrowała do USA. Była ogromną patriotką.
3. Przedstawienie uczniom fragmentu filmu z **Mieczysławą Ćwiklińską** „W starym kinie” – You Tube – (tytuł według uznania nauczyciela prowadzącego zajęcia). Rozmowa na temat sposobu gry aktorskiej. Zwrócenie uwagi na dykcję, artykulację poszczególnych głosek, odpowiednie oddychanie, mimikę, gestykulację i tempo wygłaszanego tekstu.
4. Obejrzenie fragmentu współczesnego filmu, z którąś ze znanych aktorek.
5. Gry dramowe. Uczniowie zostają podzieleni na zespoły, losują mini-scenariusze i przygotowują występy. Czytanie scenariuszy – Ćwiczenia w czytaniu.

Propozycje: (można spróbować napisać z uczniami scenariusz scenki samodzielnie – należy omówić wtedy sposób konstruowania dialogów, monologów, pracę scenarzysty, pokazać dzieciom przykła-

dowe scenariusze wykorzystywane podczas przygotowywania inscenizacji przez nauczyciela). Przed podjęciem pracy przez dzieci należy wybrać reżysera, kostiumologa, scenografa, realizatora dźwięku i światła (zabawy światłem – efekty specjalne). Dzieci rolami mogą się zamieniać, podczas następných gier dramatycznych. Zagranie króciutkich scenek i sytuacji zainspirowanych życiem codziennym w szkole np. pt. „Przerwa” – podjęcie tematu biegania podczas przerwy w szkole i skutków jakie może to wywołać i in. Ćwiczenia pantomimiczne, budowanie żywych pomników itp. ćwiczenia z rekwizytem.

PRZYKŁADOWE SCENARIUSZE SCENEK

I) NIEPOSŁUSZNI PIRACI czyli słuchać się, czy nie słuchać Kapitana?

autor: Beata Sokołowska-Kosik

Obsada: Kapitan Piratów

4 piratów

Papuga

Na środku sceny stoi rozstawiona drabina, imitująca bocianie gniazdo. Na niej zatknięta flaga piratów. Scena to Statek. Rozstawione stare stołki, skrzynki itp. Z boku może być zamontowana imitacja koła sterowego, za którym stoi Papuga. Na statku załoga piratów wraz ze swoim Kapitanem. Gra muzyka, szanty „Był raz marynarz taki...”, piraci śpiewają czytając tekst z kartek (nauka śpiewania). Między nimi przechadza się kapitan, zagląda im do kartek, poklepuje ich po plecach.

Kapitan zatrzymuje się koło drabiny, opiera jedną nogę o szczebel, wspina się, ręką przesłania oczy i wykrzykuje:

Kapitan – Ahoj moi piraci, ziemia na horyzoncie...do lin i żagli!!!!

Żaden z piratów ani drgnie, w ogóle nie zwracają uwagi na Kapitana. Kapitan zdziwiony ogląda się wokół siebie. Ponownie wykrzykuje:

Kapitan – Ahoj kamraci, ziemia na horyzoncie, czas stanąć do lin i żagli!!!! I niebo ciemnieje, fala się zbliża, dalej piraci bo będzie źle!!!

Znów nic – piraci śpiewają dalej, potem wyciągają zza sceny kolorowe podusie i rozkładają się wygodnie na pokładzie do odpoczynku. Kapitan zeskakuje z bocianiego gniazda. Podbiega do piratów, chce ich obudzić. Oni machają tylko ręką, przekręcają się na drugi bok. Papuga sterująca statkiem zaczyna przechylać się na boki, tak jakby miała problem z utrzymaniem kursu statku. Skrzeczy głośno:

Papuga– Kapitanie, Kapitanie, niech piraci wstaną szybko, bo nasz statek bez obsady w odmęt morza wskoczy chybko.

Kapitan – Cóż mam począć widzisz sama, tu się dzieje wielka drama, nieposłusznych chłopców mam, statek zakotwiczę sam.

Kapitan odbiera ster papudze. Papuga odchodzi na bok, bierze się pod boki i mówi do widowni:

Papuga – Ha, chce wszystko zrobić sam? Bardzo proszę lecz oznajmiam, że bunt tutaj wielką szkodę, nam wyrządzić przecież może. Patrzcie, patrzcie jakie fale, i wzburzone jakie morze.

Papuga przechyla się z boku, na bok, to samo robi Kapitan za sterem. Piraci zaczynają się turlać po scenie. Podnoszą się, dwóch bierze w ręce długi pas niebieskiego materiału i udają fale.

Pirat 1. Zrywa się na równe nogi i woła:

Pirat 1. – Co to, co to, fala duża, już zakrywa pokład cały. A w tym świecie fal ogromnych, nasz stateczek taki mały!

Podbiega Pirat 2. i krzyczy:

Pirat 2. – Ratuj, ratuj się kto może!!! Stracim tutaj nasze życie!!!

Papuga podbiega do Piratów 1. i 2. łapie ich za ręce i wyciąga na środek sceny i mówi głośno do nich.

Papuga – O łapsuchy, łapserdaki, teraz macie motyw taki? A Kapitan prosił ładnie, brać za liny, brać za żagle.

Kapitan – Tak mówiłem, że ład widać, że sztorm idzie, nic nie słychać? Słychać – słyszeć różna rzecz, tylko trzeba przecież chcieć! – macha ręką.

Pirat 1. – Do lin bracia...!!!!!!!!!!!!!!

Pirat 2. – I do żagli...!!!!!!!!!!!!!!

Papuga – Ot posłuszni już jak żadni .... hi, hi, hi...

Kapitan – Taaaaaaak, posłuszni, no nareszcie, uratują statek wreszcie...

Piraci biegną po statku, wyciągają i zarzucają liny na drabinę, przeciągają je między sobą, kapitan odzyskuje równowagę przy sterze, Papuga też. Piraci przestają biegać, ustawiają się w jednym szeregu, trzymają, każdy w obu rękach na wysokości brzucha rozciągnięte liny, w dali słychać szanty, postaci na scenie poruszają się lekko w rytm melodii. Piraci podchodzą do przodu sceny kołysząc się lekko na boki i razem mówią:

Piraci – I ty widzu też pamiętaj, być posłusznym ważna rzecz, gdy się chce swój statek mieć!!!

KONIEC

II) SZCZENIACZEK – autor: Sylwester Cybort

W scenariuszu występują:

Ojciec

Córeczka

Starsza córka

Mama

Piesek

SCENA I

Córeczka :

Tatusiu gdzie byłeś tak długo?
Czekałyśmy na ciebie z kolacją ty wszyscy!
Chyba nie zapomniałeś o moich urodzinach?
I masz dla mnie jakiś prezent?
Tatusiu, co za plecami tam chowasz?
Powiedz, tak bardzo ciebie proszę...

Starsza córka:

To jest jakaś czarna kuleczka...
O zobacz Maju...
Ona się tam troszkę nawet rusza!
Maju, to przecież szczeniaczek!

Córeczka :

Tatusiu, a mówisz, że nigdy go mi nie kupisz!
Tatusiu, wiesz? Jesteś strasznie kochany!!!!
Wiesz, on będzie spał tylko ze mną!

Ojciec:

Tylko nie to córeczko!
Zrobimy mu piękne pośłanie...
Nie bądź smutna kochanie, będzie spał w twoim pokoju, tylko nie na łóżeczku, a tuż obok,
na podłodze...
Uśmiechnij się, proszę Maju! Będzie mu tam dobrze, sama zobaczysz...

Mama:

Tylko masz o niego dbać, pamiętaj ...

Córeczka:

Tak, obiecuję, ale patrzcie on tak bardzo chciałby się przytulić!

Ojciec:

Nic z tego, nawet nie ma o tym mowy!
Ma spać tylko na swoim pośłaniu!
Przygotujcie mu pośłanko, bo już noc się zbliża!

SCENA II**Córeczka:**

Mamusi, mamusi chodź szybko!

Mama:

Maju, co się stało? Dlaczego tak szlochasz?

Córeczka:

Mamusi, szczeniaczek zaginął.

Szukałam już wszędzie i nigdzie go nie ma!

Mamusi, czemu się śmiejesz?

Mama:

Chodź ze mną, szybko, do taty!

Patrz, cóż to za osobliwy widok...

Starsza córka:

Ojej, tata śpi ze szczeniakiem w łóżku!

Córeczka:

Tato, on cię mokrym języczkiem po buzi liże...

Tato, a mówiłeś, że pies musi spać na swoim pośłaniu....

Tatusiu, jak możesz ....

Ojciec:

Wiesz córeczko, to tak jakoś samo wyszło...

Tak mi się chciało pić w nocy...

Nagle patrzę...a on jest tutaj i się na mnie patrzy ...

Szkoda mi się go zrobiło, więc wziąłem go do siebie...

Mama:

No nie patrzcie już na tatę obie z takim wyrzutem!

Od dziś może spać u was...

A zresztą, właściwie gdzie zechce, łobuz jeden!

KONIEC

6. Sporządzenie wspólnie z uczniami notatki do zeszytu nt. **Co sądzisz o pracy artystów?**
7. Wyszukiwanie w tekstach z gazet, z artykułów o sławnych artystach wyrazów z końcówką – ów. Zasady pisowni wyrazów z końcówką – ów: (rzeczowniki l. m. D.) np. chłopców, samochodów, kwiatów, domów; (przyrostki) np. wybuchów, Kraków, wygwizdów, oklasków. Pisownia wyrazów z „ó” wymiennym na „o”, „e”, „a” – stół – stoły, dół – doły, wół – woły, dwójka – dwoje; przyjaciółka – przyjaciel, siódmy – siedem, niósł – niesie; powtórzyć – powtarzać, mówić – mawiać, skrót – skracać. Zapis zasad pisowni wyrazów w zeszycie.

8. Mnożenie i dzielenie do 100 . Zabawy i łamigłóWKi matematyczne.

- Ćwiczenie pamięciowe tabliczki mnożenia i dzielenia.

- **Działania**

Mamy dany zestaw działań, w których pozamieniane zostały cyferki na literki. Na szczęście tym samym literkom zawsze odpowiada ta sama cyferka w danym zestawie działań. Spróbujmy znaleźć cyferki odpowiadające poszczególnym literkom i zapisać prawidłowo działania matematyczne.

$$M + M = F$$

$$M - R = D + D$$

$$R - R = P$$

Zawsze używamy tylko cyfr od 0 do 9.

Podpowiedź dla nauczyciela:

Z trzeciego działania wnioskujemy, że P to 0, gdyż każda liczba odjęta od siebie daje 0.

Literka M nie może być 0, gdyż już P jest 0. Literka M nie może być również =5 lub więcej, bo wynik byłby wtedy dwucyfrowy, a taki być nie może. Literka M może więc być =1 lub, 2, lub, 3, lub 4.

Literka D -jeśli literka D byłaby =2, to w drugim działaniu D + D dałoby 4 i M musiałoby być =4, zaś R = 0, co jest niemożliwe, gdyż już P = 0 (różne literki muszą oznaczać różne cyferki). Jeśli zaś D weźmiemy = 3 to D + D da nam 6, a wtedy ani 1, ani 2, ani 3, ani 4 , które są możliwe przy M nie dadzą nam równości. Również D nie może być 0, bo już P = 0. Otrzymujemy więc, że D = 1

Literki M i R - skoro D = 1, to w drugim działaniu otrzymamy, że M = 4, a R = 2, ponieważ M=3 jest niemożliwe, gdyż wtedy R musiałoby być 1, a nie może bo D = 1.

Literka F - Pierwsze działanie pokazuje, że F=8 ponieważ F = M + M , czyli 4 +4.

Prawidłowy zapis:

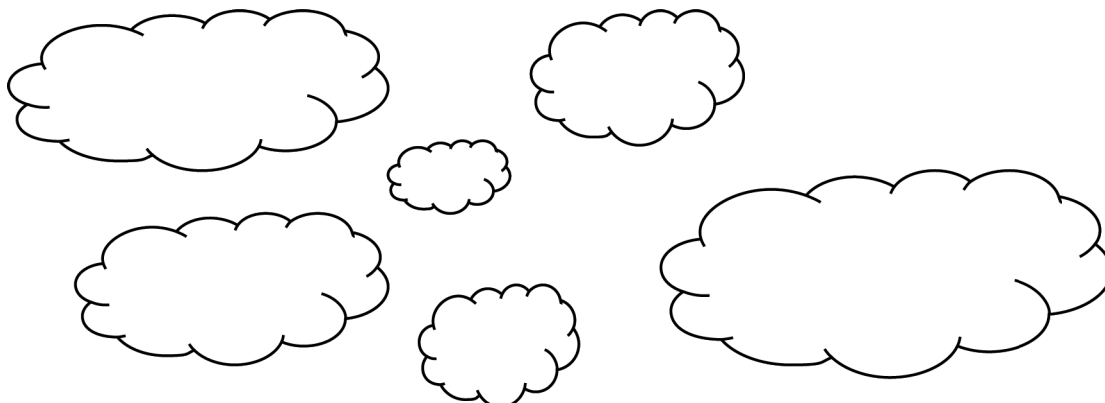
$$4 + 4 = 8$$

$$4 - 2 = 1 + 1$$

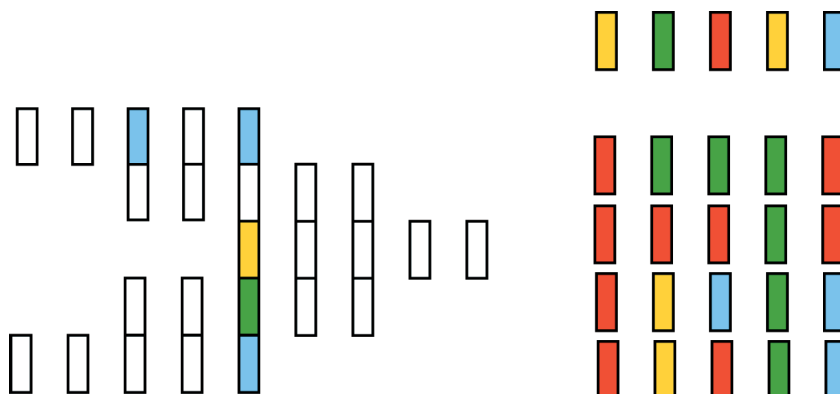
$$2 - 2 = 0$$

- **Chmurki**

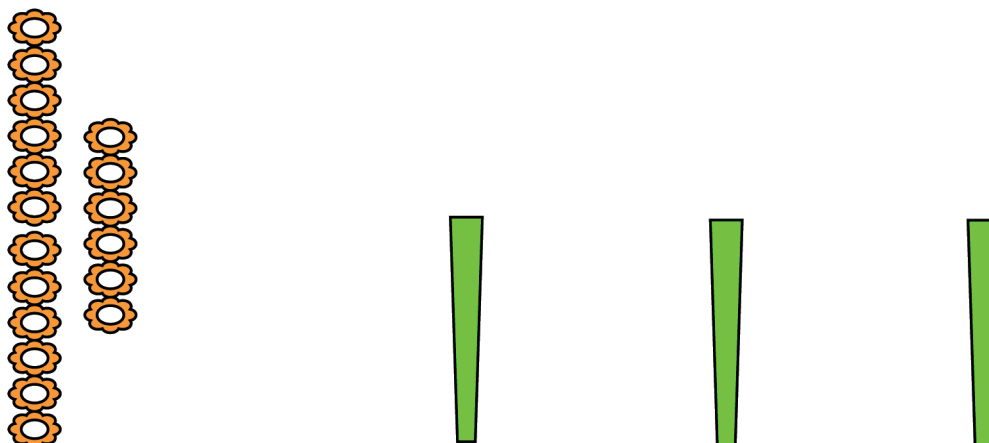
Pokoloruj chmurki różnymi odcieniami niebieskiego, najjaśniej pokoloruj najmniejszą chmurkę, najciemniej największą.

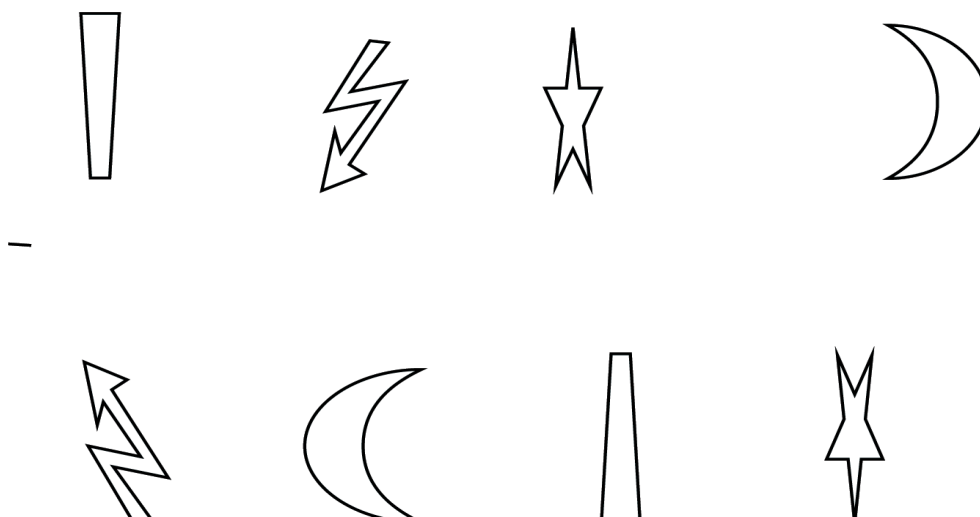
- **Kolorowa krzyżówka** – niektóre pola w krzyżówce zostały już pokolorowane, waszym zadaniem jest pokolorować pozostałe pola, wykorzystując zestawy pokazanych pasków. Pasków nie wolno obracać.

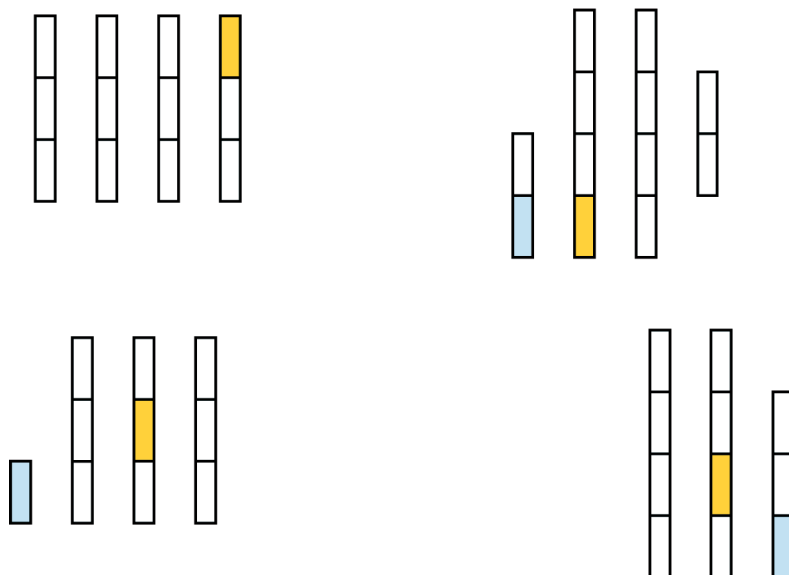
- **Robimy bukiety** – poukładajcie kwiaty w wazonach tak, aby w kolejnym wazonie było o 2 kwiaty więcej niż w poprzednim.

- **Lustro** – obserwuj obrazki / figury i znajdź ich obraz po drugiej stronie lustra (informacja dla nauczyciela – księżycy nie są swoim odbiciem).

– **Spacer y królów** – mamy tu plany czterech piętér w apartamentach, czterech królów: króla Jana, króla Ottona, króla Behemota i króla Al-Fahima. Každy z królów codziennie obchodzi wszystkie komnaty na swoim pietrze, zaczynając od pokoju dziennego – oznaczonego kolorem niebieskim, kończąc obchód w sypialni, oznaczonej kolorem żółtym. Spróbujcie wyznaczyć drogę poszczególnych królów pamiętając, że do každyj komnaty można wejść tylko raz.

Czy odgadniesz, który apartament jest którego króla jeśli będziesz wiedzieć, że król Jan ma pokój dzienny i sypialnie w narożnych częściach swego apartamentu, dokładnie po przeciwnej stronie.

Król Al – Fahim w swoim apartamencie ma pokój dzienny obok sypialni, jednak pokoje nie są połączone drzwiami, jedynie tylko jednym punktem styycznym.

Król Otton w swoim apartamencie ma pokój dzienny wraz z sypialnią połączoną jednymi drzwiami.

Ostatni apartament należy do króla Behemota – jego sypialnia jest w środkowej części apartamentu, a pokój dzienny w jedynym skrzydle.

(opracowano na podst. www.cauchy.pl)

9. Scenografia w pudełku – dzieci z przemyślanych wcześniej materiałów, wykonują, w pudełku po butach (mała scena) projekt scenografii do ulubionej bajki.
10. Przygotowanie scenografii do scenek dramowych – propozycje uczniów. (Powinna powstać jedna scenografia do obu scenek – nieznacznie zmodyfikowana – rozmowa z uczniami na temat: Jakie przedmioty możemy wykorzystać do budowania scenografii?).
11. Wychowanie fizyczne: Zabawy z mocowaniem i przeciąganiem (zabawy z liną). Wspinanie i schodzenie (ćwiczenia na drabinkach).
12. Samoocena pracy przez uczniów.

Zajęcia komputerowe

Wykonanie prezentacji pt. „**SŁAWNE KOBIETY WSPÓŁCZESNEGO SPORTU**” – uczniowie podzieleni na dwuosobowe zespoły tworzą krótkie (do 10 minut) prezentacje w programie Power Point na podany temat (zdjęcia + krótki opis) – źródło min. info.sport.pl i in.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Rytm, muzyka, taniec.

2. Zajęcia na świeżym powietrzu – jazda na rowerze (dla dzieci, które nie umieją jeździć – nauka jazdy).
3. Zabawy z mocowaniem i przeciąganiem (zabawy z liną). Wspinanie i schodzenie (ćwiczenia na drabinkach).

XXV. Blok tematyczny: W WIOSENNYM OGRÓDKU

Cele ogólne:

- zapoznanie uczniów ze specyfiką wiosennych prac na polu i w ogrodzie;
- zapoznanie z nowymi pojęciami;
- przypomnienie o konieczności zdrowego odżywiania;
- doskonalenie umiejętności czytania ;
- doskonalenie umiejętności liczenia
- rozwijanie logicznego myślenia;
- ćwiczenie pamięci i uwagi;
- kształcenie spostrzegawczości;
- rozwijanie sprawności fizycznej;
- budowanie u dzieci pozytywnego obrazu samego siebie i szkoły, jako przyjaznego środowiska.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania w zakresie 100, mnożenia i dzielenia w zakresie 100, dokonuje obliczeń na grafach, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, także z niewiadomą;
- zna zasady pisowni wyrazów z „rz” i „ó”;
- rozumie pojęcie dźwięczności i bezdźwięczności głosek;
- zna nazwy narzędzi ogrodniczych i maszyn wykorzystywanych na polu wiosną;
- zna znaczenie słowa: hibernacja, sen zimowy;
- umie zapamiętać piosenkę i zaśpiewać ją;
- z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie;
- zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi;
- zgodnie bawi się z innymi dziećmi;
- rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych i sportowych;
- rozumie istotę zdrowego odżywiania i prowadzenia zdrowego trybu życia;
- czyta teksty, opowiadania, listy;
- recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane;
- pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość;
- posługuje się komputerem jako narzędziem pracy;
- prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, praca z książką, dyskusja;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja, udział w przedstawieniach i inscenizacjach
- praktyczne: zadań, ćwiczeń.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna, zbiorowa;
- praca w Dziecięcych Ośrodkach Zainteresowań.

Rozwijane inteligencje: językowa, matematyczno – logiczna, przyrodnicza, wizualno – przestrzenna, muzyczna, kinestetyczna, interpersonalna, intrapersonalna.

Środki dydaktyczne:

tablica multimedialna, komputer, materiały internetowe, elementy do ułożenia piramidy żywieniowej, szablony owoców: arbuz, aronia, banan, borówka, cytryna, gruszka, jabłko, mango, porzeczka, śliwka, wiśnia, karteczki z napisami wymienionych owoców, obrazy narzędzi ogrodniczych i polnych używanych wiosną, nasiona roślin.

Narzędzia i materiały:

produkty na wiosenne kanapki, przybory kuchenne, po 2 doniczki z lekką ziemią (nie ogrodową), po kilka nasion kopru i jednej cebulce, gazety, fotografie, nasionka roślin, tkaniny, klej wodny, gruby karton o dowolnej fakturze i kolorze.

Dzień pierwszy: W ogrodzie i polu na wiosnę**Przebieg zajęć:**

1. Powitanie dzieci w klasie. Rozmowy na interesujące dzieci tematy. Przygotowanie do zajęć.
2. Oglądanie w [Google grafika](#) zdjęć przedstawiających wiosenne prace w ogrodzie i w polu.
3. Omówienie zmian zachodzących w ogrodzie i w polu na wiosnę – wyjście do ogrodu lub na pole – obserwacja bezpośrednia. Rozmowa na temat budzącej się po zimie przyrody, przekazanie uczniom informacji o budzeniu się roślin i zwierząt do normalnego życia po zimowym śnie. Wprowadzenie pojęć: **hibernacja** – czyli stan fizjologiczny organizmu, polegający na spowolnieniu procesów życiowych pod wpływem niesprzyjających warunków środowiskowych (żaby, ryby), **sen zimowy** – fizjologiczny stan odrętwienia organizmu objawiający się okresowym spowolnieniem procesów życiowych u zwierząt stałocieplnych, pozwalający przetrwać im trudne warunki podczas zimy. Sen zimowy może być stały lub okresowy. Trwa od kilku tygodni do siedmiu miesięcy. Zapadnięcie w sen zimowy zwierzęta poprzedzają gromadzeniem podczas jesieni dużych zapasów tłuszczu pod skórą lub zapasów w gnieździe. Hibernacja to stan głęboki, sen zimowy stan, który można przerwać np. zdarzało się, że niedźwiedzie podczas bardzo ciepłej zimy budziły się i wychodziły z gawry. (źródło: Wikipedia) Oglądanie filmu – [www.filmweb.pl/.../Sen+zimowy-1997-3...](#) Sporządzenie notatki o wyglądzie marcowej pogody, zachowaniu się zwierząt i roślin – zapisanie notatki do zeszytu z edukacji społeczno – przyrodniczej.
4. Przypomnienie **zasad pisowni „rz” i „ó”**. Ćwiczenia w pisaniu. Dyktanda-on line – [www.dyktanda.net](#) – zajęcia komputerowe.
5. Mnożenie i dzielenie do 100 – zadania z niewiadomą. Zapis działania z liczbą niewiadomą – okienkiem.

- 1) Tata Kuby hoduje gołębie i zrobił im na wiosnę, w nowym gołębniku półki. Na jednej ścianie było 7 półek, a na drugiej kilka razy więcej. Razem było 42 półki. Ile półek było na drugiej ścianie?
  - 2) Mama Kuby bardzo lubi piec ciasteczka. Dzisiaj upiekła ich 54 i rozłożyła na kilku tacach. Na każdej tacy było 9 ciastek. Ile mama miała tac?
6. Praca domowa: Zeszyt prac domowych, część 4.

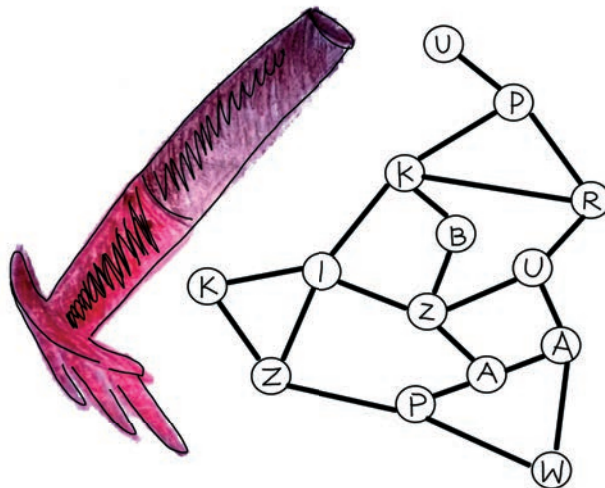
Ogłoszenie konkursu na najpiękniej wyrecytowany wiersz o wiosnie i najlepiej zaśpiewaną piosenkę wiosenną. Termin konkursu, 21 marca podczas obchodów Pierwszego Dnia Wiosny – uczniowie otrzymują karteczki z informacją dla rodziców o konkursie, które wklejają do zeszytu do korespondencji.

7. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień drugi: Prace wiosenne

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci w klasie. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć.
2. Labirynty liter – nauczyciel pokazuje dzieciom obrazki przedstawiające różne narzędzia używane w ogrodzie i polu wiosną – uczniowie w grupach odszukują w labiryncie liter ich nazwy – zasada: przez każdą literkę w płątaniu można przejść tylko raz. (na obrazku poniżej: pazurki)

Dla utrudnienia obrazek może być zamieszczony oddzielnie od plątanki. Należy wtedy odczytać nazwę narzędzia z plątanki, a potem połączyć z odpowiednim obrazkiem. Jeśli dzieci nie znają narzędzi – praca z komputerem – wyszukiwanie w internecie zdjęć narzędzi – szukanie ich nazwy. Wypisanie nazw narzędzi na tablicy. Układanie z nazwami narzędzi zdań o tematyce związanej z pracą w ogrodzie i zapisywanie ich do zeszytu. Czytanie zdań przez chętne dzieci.

3. Ciche czytanie ze zrozumieniem tekstu pt. „Praca w ogrodzie i w polu w dawnych czasach” autor: Beata Sokołowska – Kosik (materiały dla nauczyciela – załącznik nr 12). Utrata dźwięczności głosek w wyrazach.

Dawniej w gospodarstwie wiejskim używano narzędzi wykonanych przede wszystkim z drewna. Im biedniejszy był gospodarz, tym bardziej prymitywne posiadał narzędzia do pracy. Narzędzia wykonywali sami chłopcy lub wyspecjalizowani w tej pracy rzemieślnicy wiejscy. Nie każdy przecież potrafił zrobić dobre narzędzia do pracy na roli. Narzędzia wykonywane na wsi do prac polowych możemy podzielić na dwie grupy: duże, takie jak: radła – wyparte przez sochy, które zastąpiły pługi, brony, i mniejsze, czyli widły, motyki, grabie, cepy.

Radła, sochy i pługi służyły do orania ziemi w polu i dawno temu wykonywane były z drewna, potem z metalu. Siłą pociągową był koń, u bogatych gospodarzy, krowa, u biedniejszych, a ci najbiedniejsi do orania zaprzęgali dzieci i żonę...

Brony, używane również w dzisiejszych czasach były narzędziem pomocniczym. Służyły do wyrównywania ziemi, spulchniania jej, czy zasypywania ziarna po siewie. Brony na początku wykonywano z samego drewna, potem dopiero miały zęby z metalu.

Innymi narzędziami, którymi posługiwali się nasi przodkowie podczas prac polowych były: **sierp**, który służył do żęcia zboża i trawy. Ludzi, którzy pracowali sierpem podczas żniw, nazywano żeńcami. **Kosa** – która była następczynią sierpu i również służyła, już wprawdzie nie do żęcia, ale do koszenia zboża i trawy. Miała wykonane z drewna kosisko z drewnianą rękojeścią pośrodku i przytwierdzone do niego ostrze za pomocą metalowej opaski, zwanej pierścieniem i klina z drewna. Do klepania kos i gładkich sierpów, bo były też takie z wyszlifowaną krataczką na powierzchni ostrza, używano młotków i kowadełek, do ostrzenia, osełek wykonanych z kamienia zwanego piaskowcem. Ostrzenie wymagało moczenia osetki w wodzie, dlatego kosiarz miał przy boku naczynie z wodą. **Drewniane grabie** służyły przede wszystkim do pracy przy sianie. **Cep** – to narzędzie do młócenia zboża. Składał się z dwóch grubych patyków: dłuższego – dzierzaka i krótszego – bijaka, połączonych luźno paskiem skóry, nazywanym więzią. Cep był jednym z lepszych narzędzi do młócenia, bo słoma po młóceniu pozostawała prosta i nadawała się do krycia dachów.

Uczniowie ustnie odpowiadają na pytania nauczyciela, w celu sprawdzenia stopnia zrozumienia tekstu o dawnych narzędziach.

1. Jak nazywały się narzędzia do orania ziemi?
  2. Które z tych narzędzi było najstarsze?
  3. Jak nazywało się narzędzie do wyrównywania ziemi na polu po orce?
  4. Czym pierwotnie żęto zboże na polu?
  5. Czym w pracy posługiwali się kosiarze, a czym żeńcy?
  6. Jak nazywa się drewniana rękojeść kosy?
  7. Czym pracowano na łące podczas sianokosów?
  8. Jak był zbudowany cep?
4. Oglądanie na [Google grafika](#) zdjęć dawnych narzędzi rolniczych, rozpoznawanie ich przez uczniów na podstawie czytanego wcześniej opisu. Oglądanie filmu : *Zagroda w Skansenie oraz stare narzędzia ogrodnicze* – m.youtube.com/watch...
5. Wyszukiwanie w tekście o dawnych narzędziach wyrazów, w których głoski tracą swoją dźwięczność: sierpów, gospodarstwie, gospodarz, lub, w tej, przecież, wsi, przodkowie itd.

Omówienie zasady utraty dźwięczności przez niektóre głoski. Niektóre głoski tracą swoją dźwięczność gdy w wyrazach ustawione są obok głosek bezdźwięcznych lub znalazły się na końcu wyrazu. Nauczyciel wypisuje na tablicy pary głosek:

p – b   sz – z   c – dz   ś – ź

k – g   t – d   cz – dź

f – w   s – z   ć – dź

Nauczyciel poleca uczniom przyłożyć do krtani palce i wymawiać pary głosek. Podczas wymowy niektórych krtan drga wyraźnie i to są głoski dźwięczne, przy innych jest w bezruchu i to są głoski bezdźwięczne. Nauczyciel informuje dzieci, że wszystkie samogłoski są dźwięczne.

6. Obliczenia pieniężne – cena, ilość, wartość – mnożenie i dzielenie w zakresie 100. Porównywanie iloczynów. Zadania z treścią.

Rolnik sprzedał tacie Kuby dla gołębi 9 kg pszenicy i 8 kg pszenżyta. Kilogram pszenicy kosztował 7 zł, a pszenżyta 8 zł.

Ile tata Kuby zapłacił rolnikowi za zboże?

Ile tata Kuby zapłacił rolnikowi, jeśli pszenica byłaby po 9 zł, a pszenżyto po 6 zł?

7. Samoocena pracy przez uczniów.

Dzień trzeci: Zakładamy hodowlę roślin

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć. Rozmowa z uczniami na temat uprawy roślin wiosną w ogrodach. Pokaz nasion różnych roślin. Zabawa „Co z tego wyrośnie?” zgadywanie na podstawie pokazanych nasion, jaka wyrośnie z nich roślina.
2. Uzupełnianie luk w wyrazach i zdaniach, w tekstach pt. Jak sadzić cebulę? Jak posiać koperkę? Podział uczniów w klasie na dwa rzędy: A i B. Każdy z rzędów otrzymuje inne ćwiczenie, potem na odwrót. Na podstawie opisu sadzenia i siania, uczniowie sadzą i sieją rośliny. (materiały dla nauczyciela – załącznik nr 13)

A) Sadzenie cebuli w doniczce.

Cebula, to ..... znane człowiekowi już od tysięcy lat. Najbardziej ceniona była w Babilonie i Egipcie. Posiada właściwości ..... – uwalnia od przeziębienia, pomaga na ukąszenia os i pszczoł. Dlaczego płacemy przy krojeniu cebuli? Cebula posiada tak zwane olejki eteryczne, które uwalniają się podczas jej krojenia, drażnią nasze ..... i powodują łzawienie. Sadzimy więc cebulę aby mieć ..... na kanapki, który ma takie właściwości zdrowotne jak sama cebula. Najlepsze do sadzenia są cebulki dymki. Ale również każda inna odmiana ..... też jest dobra. Dobrze jest, gdy cebula ma już zawiązki szczypiorku, wtedy będziemy go mieć już po około pięciu ..... . Do roboty! W doniczce napełnionej ..... trzeba zrobić dołek i włożyć do niego cebulę. Teraz należy ugnieść trochę ziemię wokół cebuli i ..... ją wodą. Doniczkę ustawiamy na parapecie okiennym i systematycznie podlewamy roślinkę.

B) Sianie koperku w doniczce.

Koper, to roślina bez kt....rej człowiek nie mo.....e obyć się w codziennym .....yciu. Koper jest p.....yprawą i to bardzo popularną. Roślina wyrasta do 1m 50 cm wysokości. Koper dodajemy do zup, sosów, ziemniak.....w i innych potraw. Koper jest podstawową p.....yprawą przy kiszeniu og.....rk.....w i p.....ygotowywaniu korniszon.....w. T....eba pamiętać, ...eby jak najmniej go gotować, bo traci podczas gotowania aromat i witaminy. Ma właściwości lecznicze, p.....ede wszystkim jego suszone nasiona – owoce. Napary z tych nasion łagodzą i niemowląt kolki i b.....le b.....ucha spowodowane zatrzymaniem się gaz....w u maluszk....w. Pobudzają wydzielanie soków .....oładkowych, czyli poprawiają trawienie. Hamują rozw.....j bakterii w jelitach, mają działanie wiatropędne. Zarówno owoce jak i całe ziele delikatnie uspakajają, nieznacznie obni.....ają ciśnienie krwi. Bie.....my się więc do siania koperku! Doniczkę napełniamy lekką ziemią, następnie wysiewamy na powie.....chnię nasiona kopru, p.....ykrywamy

cienka warstwą ziemi, lekko uklejujemy i zraszamy wodą. Nie martwmy się, ...e długo nie będzie go widać, jak zakiełkuje, szybko będzie piął się do g.....ry.

3. Przypomnienie zasad pisowni wyrazów z „rz”, „ż” i „ó”, „u” na podstawie wyrazów uzupełnionych przez uczniów.
4. Mnożenie i dzielenie do 100 – układanie zadań z niewiadomą. Ćwiczenia on line – www.matzoo.pl – zajęcia komputerowe.
5. Kolaż – *Wiosenne prace w ogrodzie* – kolaż jest to technika plastyczna polegająca na tworzeniu kompozycji z różnorodnych materiałów: tkanin, gazet, fotografii, drobnej galanterii. Wykonujemy wyklejankę na płótnie lub papierze, łącząc materiały np. z farbą.
6. Samoocena pracy przez uczniów.

Dzień czwarty: Nowalijki i witaminki. Propozycja spotkania z dietetykiem.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne. Przygotowanie do zajęć.
2. Rozmowa z dziećmi na temat korzyści płynących ze spożywania zdrowych posiłków, jak również na temat skutków złej diety – choroby z tym związane. Można zorganizować spotkanie z dietetykiem.
3. **Zabawa edukacyjna – Owoce** – w zdaniach zostały ukryte nazwy owoców: gruszka, śliwka, arbuż, banan, aronia, cytryna, borówka, porzeczka, wiśnia, mango, jabłko – należy je odszukać. Ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem. Uczniów możemy podzielić na zespoły, każdy zespół losuje zestaw zdań i szuka ukrytych w ich zapisie nazw owoców. (załącznik nr 11)

Jak dziś szaro...Niania nie wiedziała jak bawić się z dziećmi w tak paskudny dzień.

Pani od polskiego poprosiła aby Kuba naniósł poprawki do swojego wypracowania.

Spływ kajakowy miał bardzo szybkie tempo. Rzeczka była bystra i żwawo toczyła we wody.

Mama była zła. Nie bawiśniadanie, gdy wszystko gotowe, a dzieci nie przychodzą – powiedziała.

Asia zwróciła uwagę gościowi: magistrowi elektroniki: Pan mgr uszkadza krzesła na których siada.

Na zebraniu mieszkańców kujawskiej wsi wójt oznajmił radośnie: Deficyt Rynarzewa został zlikwidowany!

Chłopcy byli bardzo zmęczeni po całodziennym pedałowaniu na rowerach. Bardzo się ucieszyli gdy zobaczyli daleki napis: Bar Buziaczek, znajdujący się na ich kempingu.

Barman gotuje czy przygotowuje drinki?

Państwo Gojabł konsekwentnie rozwijali własną firmę i odnieśli wielki sukces.

Na spotkaniu udziałowców firmy prezes oznajmił: Jeśli wkalkulować koszty transportu, to przedsięwzięcie jest nieopłacalne.

Leniwie płynąc wśród borów, kajakarze rozkoszowali się pięknymi widokami.

(www.cauchy.pl)

4. Układanie na tablicy nazw owoców napisanych na karteczkach w kolejności alfabetycznej. Przepisanie nazw do zeszytu. Próby układania zdań z zaszyfrowanymi nazwami innych zdrowych produktów jak np. mleko, **szczypior** itp. np.

O, tu jest ten mały gryzoń. Piszczy piorun jak mała piszczalka. Pewnie się boi.

5. Stawianie przecinka przed spójnikami w zdaniach złożonych.

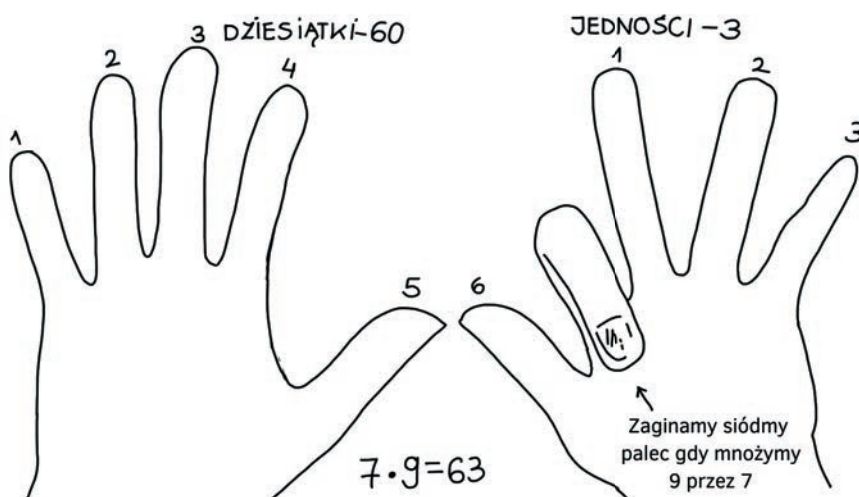
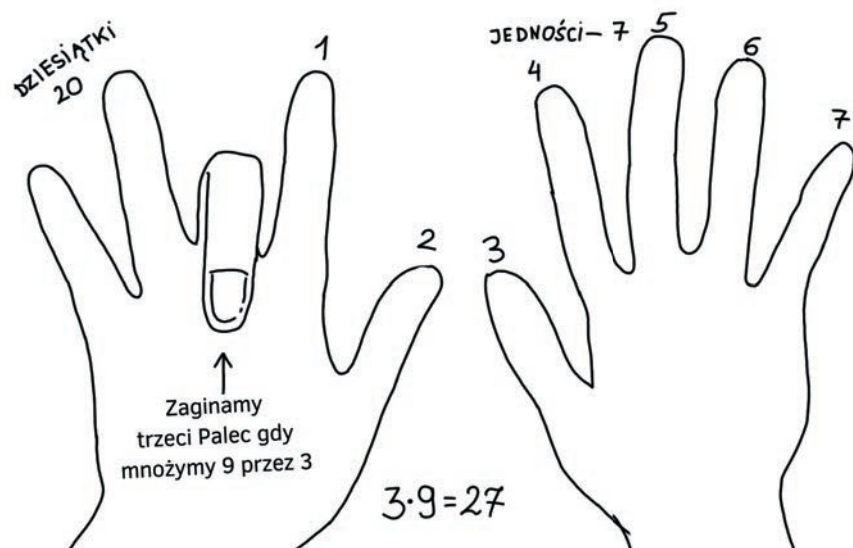
6. Przypomnienie wiadomości o prawidłowym odżywianiu, układanie z gotowych elementów piramidy żywieniowej. Sprawdzenie w Internecie – (zajęcia komputerowe) – prawidłowości wykonanego zadania.

7. Przygotowanie wiosennych kanapek na lunch. Zwrócenie uwagi na mycie rąk, eleganckie nakrycie stołu i przygotowanie kanapek ze zdrowymi produktami.

8. Ćwiczenie sprawności matematycznej w zakresie czterech działań matematycznych. Obliczenia z niewiadomą. Rozwiązywanie i przekształcanie zadań z treścią. Układanie treści zadań do wybranych przykładów. Nauka mnożenia przez 9 na palcach.

9. Samoocena pracy przez uczniów.

NAUKA MNOŻENIA PRZEZ 9 NA PALCACH:

Zajęcia komputerowe

Wyszukiwanie w Internecie zdjęć narzędzi – szukanie ich nazwy.

Doskonalenie umiejętności pisania na komputerze.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie.
2. Zwinnościowy tor przeszkód.
3. Rytm, muzyka, taniec.

XXVI. Blok tematyczny: WITAJ WIOSNO!

Cele ogólne:

- zapoznanie uczniów ze zwyczajem topienia Marzanny;
- doskonalenie umiejętności czytania ;
- doskonalenie umiejętności liczenia
- rozwijanie logicznego myślenia;
- ćwiczenie pamięci i uwagi;
- kształcenie spostrzegawczości;
- rozwijanie sprawności fizycznej;
- budowanie u dzieci pozytywnego obrazu samego siebie i szkoły, jako przyjaznego środowiska.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- oblicza działania matematyczne z zastosowaniem dodawania i odejmowania w zakresie 100, rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe, ;
- zna tabliczkę mnożenia i dzielenia w zakresie 100;
- zna i kultywuje tradycje;
- rozumie znaczenia pojęcia: przedwiośnie;
- wie, co to jest przysłowie i zna genezę jego powstania;
- z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie;
- zgodnie współdziała podczas pracy z innymi dziećmi;
- zgodnie bawi się z innymi dziećmi;
- rozumie zasady gier i zabaw ogólnorozwojowych i sportowych;
- czyta teksty, opowiadania, listy;
- recytuje z pamięci krótkie teksty wierszowane;
- pisze samodzielnie tekst złożony z kilku zdań powiązanych z sobą w logiczną całość;
- zna zasady pisowni wyrazów z trudnościami ortograficznymi „rz”, „ó”;
- posługuje się komputerem jako narzędziem pracy;
- prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, praca z książką, dyskusja;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja, udział w przedstawieniach i inscenizacjach;
- praktyczne: zadań, ćwiczeń.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna, zbiorowa;
- praca w Dziecięcych Ośrodkach Zainteresowań.

Rozwijane inteligencje: językowa, matematyczno – logiczna, przyrodnicza, wizualno – przestrzenna, muzyczna, kinestetyczna, interpersonalna, intrapersonalna.

Środki dydaktyczne:

tablica multimedialna, komputer, materiały internetowe, dyplomy i nagrody dla uczniów biorących udział w Wiosennym Konkursie Recytatorskim i Wokalnym, szablon Koziołka Matołka, egzemplarze różnych komiksów.

Narzędzia i materiały:

farby akwarelowe, przybory do malowania, karton do malowania akwarelą – A 3, kartony, nożyczki, kredki, kleje, patyczki do szaszłyków, cienkopisy, flamastry.

Dzień pierwszy: „W marcu jak w garncu” – Przedwiośnie**Przebieg zajęć:**

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć. Wielozdaniowe wypowiedzi dzieci na temat pierwszych zwiastunów nadchodzącej wiosny. Wyjaśnienie uczniom znaczenia pojęcia „**przedwiośnie**” – które jest uzupełniającą porą roku w przyrodzie. *Za przedwiośnie przyjmuje się okres styku zimy i wiosny, w którym średnia temperatura powietrza wynosi od 0°C do 5°C z tendencją wzrostową. Pora ta jest powiązana silnie z występującym klimatem, a nie z astrologią jak : wiosna, lato, jesień, zima. W skrócie to pora dodatnich temperatur powietrza w okresie gdy ziemia dopiero rozmarza. Raz jest słońce i ciepło, a innym razem są nawet przymrozki.*
2. Wyjaśnienie zwrotu: „**Przysłowia są mądrością narodów**”. (źródło: socjoolook.pl) Przysłowia towarzyszyły człowiekowi od najdawniejszych czasów i można je znaleźć w niemalże wszystkich językach świata. Swój początek przysłowia wywodzą ze starożytnej Grecji. Nazywano je tam *paroimia*. Drugim miejscem, gdzie pojawiły się przysłowia był starożytny Rzym, tam mówiono na nie: *poverbia*. Trzecie miejsce w przeszłości, gdzie można je znaleźć to Biblia, a szczególnie jej Księgi przypowieści. Przysłowia wywodzą się z różnych dziedzin kultury i życia człowieka. Z obserwacji przyrody, zachowania ludzi, zwierząt i roślin, z wierzeń, z legend i baśni, z zapomnianych już dzisiaj zwrotów prawniczych, dowcipów i anegdot. W czasach współczesnych również powstają przysłowia np. „*Nie chcem, ale muszem*” – byłego prezydenta Polski Lecha Wałęsy, jak również ze sławnych dzieł polskich i światowych poetów i pisarzy, jak: „*Być albo nie być*” – z samego Hamleta Williama Szekspira – sławnego angielskiego dramaturga.

Próba wyjaśnienia pochodzenia przysłów o przedwiośniu, czy o wiosnie, które swoje pochodzenie mają w obserwacjach pogody naszych przodków. Zwrócenie uczniom uwagi, że każde przysłowie posiada jakąś naukę dla nas, dlatego mówi się, że zawierają mądrości.

Co w marcu urosnie, zmarznie w maju.

W świętej Halszki dzionek (2 marca) nuci już skowronek.

Gdy marzec mglisty, w lecie czas dżdżysty

Czasem i w marcu zetnie wodę w garncu.

Gdy Franciszka z wichrem po polu hasa, może sypnąć śniegiem powyżej pasa.

Gdy mróz w marcu dnia dziesiątego, jeszcze czterdzieści dni mrozu takiego.

Gdy Matylda spotka się z boćkiem (14 marca), będzie szczęście za każdym kroczkiem.

Marcowa pogoda – raz słonko, raz woda.

Jedna jaskółka wiosny nie czyni.

Na świętego Grzegorza (12 marca) idzie zima do morza.

3. Zapoznanie z wierszem „**Przedwiośnie**” autor: Beata Sokołowska - Kosik

Już jaskółka pierwsze kółka

po powrocie kręci,

już się pewnie czarny krecik

w swojej jamce wierci.

Miś brunatny w swojej gawrze

przeciąga szeroko,

mały, w zimie urodzony,

przeciera swe oko.

Świergot ptaków na gałęziach

coraz bardziej szczery,

a i ludzie już z komórek,

ściągną rowery.

Jeszcze wiosny nie ma, ale

przedwiośnie nastąpi,

drzewa budzą się do życia

choć słońca wciąż mało.

Ziemia powolutku odtaje,

życie do niej wraca.

I rośliny z pod niej rosą,

ciężka to jest praca.

Kiedy ponad pięć Celsjusza

stopni jest na dworze,

to już Wiosna puka do drzwi,

czekaj, ja otworzę!

4. Analiza treści wiersza. Utrwalenie poznanych części mowy – wyszukiwanie w tekście wiersza rzeczowników, czasowników i przymiotników – określanie pytań na jakie odpowiadają te części mowy – układanie z nimi zdań o tematyce wiosennej i zapisywanie zdań ze słuchu w zeszytach. Kontrola

pisowni wyrazów z trudnościami ortograficznymi – uczniowie czytają problematyczne wyrazy, inni szukają zasady pisowni. Czytanie zdań przez chętnych uczniów,

5. *Wykonanie kukły Marzanny* – symbolu odchodzącej zimy. – Drewniane kije połączone na krzyż, słoma, sznurek, kolorowa bibuła karbowana. Klasę dzielimy na dwa zespoły – każdy zespół wykonuje swoją Marzannę.
6. Kolejność wykonywania działań – nawiasy.
7. Praca domowa: Zeszyt prac domowych, część 4.
8. Samoocena pracy przez dzieci.

Dzień drugi: 21 MARCA – Święto Wiosny (Światowy Dzień Wody). Wiosenny piknik.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z uczniami. Przygotowanie do zajęć.
2. Zdania pojedyncze – budowa zdania pojedynczego. Podanie informacji uczniom, o tym, że zdanie pojedyncze to takie zdanie, które ma tylko jeden czasownik. Wyszukiwanie zdań pojedynczych w tekstach ze „Świerszczyków” – gazetek dla dzieci, wypożyczonych z czytelnicy biblioteki szkolnej. Określanie części mowy występujących w zdaniach. Układanie zdań pojedynczych o tematyce wiosennej, Zapisywanie ich w zeszycie, podkreślanie trzema kolorami występujących części mowy.
3. Kolejność wykonywania działań. Ćwiczenia doskonalące umiejętność liczenia. Wykonywanie działań na tablicy.
4. Praca domowa: Powtórz w domu wiadomości na temat: części mowy, pisowni wyrazów z „rz”, „ż”, „u”, „ó”, „ch” i „h”. Poćwicz odmianę czasownika przez: osoby, liczby i czasy. Powtórz wiadomości na temat budowy zdania pojedynczego. Ćwicz czytanie ze zrozumieniem. Przypomnij sobie tabliczkę mnożenia i dzielenia, kolejność wykonywania działań w przykładach matematycznych, również tych z nawiasami. Ćwicz rozwiązywanie zadań z treścią.
5. Rozmowa z uczniami na temat **topienia Marzanny**. Wyjaśnienie uczniom, że jest to stary zwyczaj, pochodzący jeszcze z XV wieku (500 lat temu), obrazujący wygnanie zimy, poprzez podpalenie słomianej kukły (wyobrażenia zimy) i wrzucenia jej do rzeki, aby „odeszła” (jak kra) do morza i zrobiła miejsce dla wiosny. Dziś topienie Marzanny jest zabronione ze względów ekologicznych, ale możliwe jest spalenie jej w ognisku. Ma to również symbolizować wygnanie zimy i nadejście wiosny. Przypomnienie uczniom o **Światowym Dniu Wody**.
6. Wyjście na plac szkolny. Przygotowanie bezpiecznego ogniska, symboliczne spalenie Marzanny.
Wiosenny konkurs: śpiewanie piosenek o wiosnie, recytowanie wierszy. Jeśli aura nie dopisze, kolejne etapy Dnia Wiosny można z powodzeniem przeprowadzić w szkole.
7. Wychowanie fizyczne: Gry i zabawy z piłką z elementami: rzutu, chwytu, odbijania. Jazda na rowerze, wrotkach i rolkach. Gry i zabawy z elementami współzawodnictwa. (W razie braku pogody udajemy się na salę gimnastyczną, rezygnujemy wtedy z jazdy na rowerze, wrotkach i rolkach.)
8. Wyczyszczenie ogniska z resztek Marzanny, rozpalenie nowego. Pieczenie kiełbasek (zwrócenie uwagi na konieczność utrzymania porządku). Podczas niesprzyjającej aury o pieczenie kiełbasek w szkolnym piekarniku można poprosić panie kucharki.
9. Rozdanie nagród i dyplomów w konkursie.

Dzień trzeci: Wiosenna pogoda. Wiosenna muzyka.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne według potrzeb uczniów. Przygotowanie do zajęć. Rozpoznawanie głosów ptaków. Rozmowa na temat zwiastunów wiosny, które można zaobserwować w przyrodzie.
2. Rozmowy z uczniami na temat wiosennej pogody i jej nieprzewidywalności. Odczytywanie prognozy pogody na www.TwojaPogoda.pl. Zwrócenie uwagi uczniom na konieczność odpowiedniego ubierania się podczas takich wahań pogodowych. Wymienianie składników pogody wiosennej. Przypomnienie również o konieczności spożywania zdrowych posiłków, zawierających różne składniki.
3. Tworzenie rodziny wyrazów. Rodzina wyrazów to grupa wyrazów pokrewnych, które posiadają wspólną część – zwaną rdzeniem. Tworzenie wykresu rodziny wyrazów na podstawie wyrazu: kwiat. Samodzielna praca uczniów nad budową rodziny określonych wyrazów. Zapis pracy w zeszytach.
4. Przypomnienie wiadomości o instrumentach muzycznych: skrzypce, trąbka, fortepian i gitara. Słuchanie głosów tych instrumentów – You Tube.
5. Słuchanie muzyki klasycznej – Vivaldi „Cztery pory roku – Wiosna” – rozmowa na temat odczuć jakie miały dzieci podczas słuchania utworu.
6. Malowanie farbami akwarelowymi techniką mokre w mokrym wiosennego obrazka inspirowanego nagraniem Vivaldiego.
7. Słuchanie innych utworów muzycznych o tematyce wiosennej, np. „Wiosna” Skaldów – improwizacje ruchowe z szyfonowymi chustkami do wiosennych melodii – żonglerka trzema chustkami – zastosowanie elementów pedagogiki cyrku, w celu pobudzenia pracy mózgu u dzieci.
8. Rozwiązywanie zadań tekstowych ze zwróceniem szczególnej uwagi na kolejność wykonywania działań – ćwiczenia.
9. Praca domowa : Powtórz tabliczkę mnożenia.

Dzień czwarty: Sprawdzian wiadomości i umiejętności

1. Powitanie uczniów, rozmowy z uczniami, przygotowanie do pisania sprawdzianu. Ćwiczenia Metodą Ruchu Rozwijającego – Weroniki Sherborne.

Gimnastyka przy muzyce – schemat ciała – Kładę rączki na swej głowie, luźno leżą sobie. Obie się do przodu kręcą, koła je nie męczą. Gimnastyka dobra sprawa, jest muzyka i zabawa. Hop, hop, brawo, brawo i na prawo bęc. Moje rączki łapią chmury, chwytam jedną z góry. Kładę chmurkę na podłogę, na niej leżeć mogę. Gimnastyka dobra sprawa, jest muzyka i zabawa. Hop, hop, brawo, brawo i na lewo bęc. Rączki w górze już machają, wszystkich dzisiaj powitają. Uśmiech w lewo, uśmiech w prawo, znów skaczymy żwawo. Gimnastyka dobra sprawa, jest muzyka i zabawa. Hop, hop, brawo, brawo i do przodu bęc.

2. Część I – Edukacja polonistyczna (Sprawdziany dla klasy III)
3. Przerwa – Ćwiczenia relaksacyjne według Weroniki Sherborne – Masażyk autorski – Dzieci dobiegają się parami, po czym ustalają między sobą kto jako pierwszy będzie masowany i ta osoba kładzie się na brzuchu na dywanie. „Masażysta” sam wymyśla gesty masażu, zachowując delikatność. Na hasło nauczyciela następuje zmiana ról. Leniwa ósemka.
4. Część II – Edukacja matematyczna (Sprawdziany dla klasy III)
5. Samoocena pracy przez uczniów dotycząca pisania sprawdzianu.

Dzień piąty: Cała Polska czyta dzieciom, również klasa III. „120 przygód Koziołka Matołka” (cz.1) – Kornela Makuszyńskiego

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci. Rozmowy indywidualne z dziećmi. Przygotowanie sprzętu multimedialnego do prezentacji audiobooka – 120 przygód Koziołka Matołka – Kornela Makuszyńskiego – m.youtube.com
2. Zorganizowanie zajęć dla maluchów z grupy przedszkolnej – czytanie im przygotowanych przez uczniów klasy trzeciej fragmentów 1. części książki o Koziołku Matołku.
3. Wykonywanie papierowych kukiełek Koziołka Matołka przez maluchy z pomocą trzecioklasistów. Odrysowywanie od szablonu Koziołka i kolorowanie go według wzoru. Wklejenie patyczka do szaszłyków.
4. Opracowanie lektury w klasie III.

– Historia powstania utworu – „120 przygód Koziołka Matołka” to książka – komiks napisana przez Kornelę Makuszyńską, a zilustrowana przez Marianę Walentynowicz. Została wydana w roku 1933. Była to jedna z pierwszych historii obrazkowych dla dzieci. W sumie powstało 4 części przygód Koziołka Matołka, a także film animowany. Tekst do obrazków pisany jest wierszem.

– Czas i miejsce akcji: czas akcji przygód Koziołka Matołka nie jest dokładnie określony, choć przypuszczalnie jest to czas, w którym napisano książkę. Wiele miejsc akcji.

– Plan wydarzeń: opisywanie wybranych przygód Koziołka Matołka przez uczniów.

Losowanie przygody do opisania (dwa razy) – sprawdzenie znajomości lektury.

Przykładowy plan wydarzeń:

- * Zebranie kóz.
- * Zgłoszenie się Matołka na ochotnika na wyprawę.
- * Napad psa.
- * Ucieczka Koziołka, zetknięcie z jeżem.
- * Spotkanie z niedźwiedziem – kolejna ucieczka.
- * Kradzież kapusty na polu.
- * Pochwycenie Koziołka przez właściciela, sprawa w sądzie.
- * Zamknięcie w komórce Koziołka, kradzież komórki przez złodziei, ich ucieczka.
- * Koziołek uwolniony przez czarownicę. Oszustwo Koziołka wobec czarownicy.
- * Wyprawa po skarb, niechciana kąpiel czarownicy w jeziorze, powrót do domu wiedźmy.
- * Uwolnienie dzieci.
- * Wędrówka nocą – wypadek.
- * Prośba głodnego Koziołka do wiewiórki – brak pieniędzy.
- * Wizyta w mieście, gdzie nie wolno mieć brody.
- * Konkurs królowej Zosi.
- * Ucieczka Koziołka od Zosi.
- * Rejs na okręcie.
- * Podróż z armatą – wizyta na wyspie, która jest wielorybem.

- * Lot z wielkim ptakiem na Księżyc.
- * Powrót na Ziemię , kąpiel w Wiśle.
- * Pościg wilka i myśliwych.
- * Jazda po tęczy do Chin.
- * Przygody w Chinach.
- * Podróż do Indii – wyprawa ze słoniem.
- * Matołek w Afganistanie.
- * Powrót samolotem do Warszawy.
- * Spotkanie z autorami opowieści – dalsza wyprawa.

– Wyłonienie postaci pierwszoplanowych i drugoplanowych w lekturze.

5. Oglądanie i czytanie różnych komiksów zgromadzonych przez nauczyciela np. „Kaśka i...” – materiały dla nauczyciela, „Tytus, Romek i Atomek”. Wykonanie komiksu według własnego pomysłu.
6. Rozwiązywanie zadań – kolejność wykonywania działań.
7. Praca domowa : Dokończ rozpoczętą na komiksem pracę w domu.
8. Samoocena pracy przez uczniów.

Zajęcia komputerowe

Wyszukiwanie w Internecie przysłów dotyczących okresu przedwiośnia i wiosny.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Pogadanka na temat prawidłowej postawy ciała podczas chodzenia i siedzenia, dbałości o higienę ciała i ubrań, nie spożywania samodzielnego lekarstw i niestosowania środków chemicznych niezgodnie z ich przeznaczeniem.
2. Gry i zabawy z piłką z elementami: rzutu, chwytu, odbijania. Jazda na rowerze, wrotkach i rolkach. Gry i zabawy z elementami współzawodnictwa (w przypadku braku pogody udajemy się na salę gimnastyczną, rezygnujemy wtedy z jazdy na rowerze, wrotkach i rolkach.)
3. Marszobiegi w terenie.

XXVII. Blok tematyczny: NADESZŁA JUŻ WIOSNA!

Cele ogólne:

- wzbogacanie wiadomości o autorze baśni H. Ch. Andersenie;
- rozwijanie umiejętności swobodnego wypowiedzania;
- uwrażliwianie na piękno przyrody;

Cele operacyjne

Uczeń:

- Opowiada baśń „Brzydkie kaczątko” korzystając z planu wydarzeń;
- czyta stosując się do znaków w tekście;
- określa czas w jakim został zapisany czasownik;

- umie opisać aktualne warunki pogodowe;
- wymienia elementy pogody;
- wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu książki „Brzydkie kaczątko”
- dzieli figury na połowy;
- dzieli figury na ćwiartki;
- wykonuje rysunek drugiej połowy dowolnej figury zgodnie z osią symetrii.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów;
- Formy:
- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne

Środki dydaktyczne:

„Dzieci z Bullerbyn’ – rozdział „Prima aprilis”, baśń VYtaute Zelinskaite „Śnieżyczka, która nie stopniała”, Brzydkie kaczątko” H. Ch. Andersen, prezentacja prognozy pogody, rodzaje ptasich gniazd – plansza, wiosenne kwiaty – prezentacja multimedialna, „Jezioro łabędzie” – podkład muzyczny; zestaw magnetyczny ułamki,

Materiały i narzędzia:

figury geometryczne z papieru, farby, kwadratowe karteczki do origami,

Dzień pierwszy : Primaaprilisowe żarty

Przebieg zajęć:

1. Wzorowe czytanie przez dobrze czytające dzieci fragmentu książki „Dzieci z Bullerbyn” – rozdział „Prima aprilis”
2. Wyjaśnienie znaczenia słów „Prima aprilis”. Omówienie zwyczaju żartobliwego oszukiwania się w tym dniu.
3. Odpowiedzi dzieci na pytania nauczyciela dotyczące przeczytanego tekstu.

Przykładowe pytania:

- Kiedy dzieci zrobiły pani dowcip?
- O której godzinie dzieci przyszły do szkoły?
- O ile godzin został przesunięty zegar?
- Gdzie mieszkała nauczycielka?
- Czy pani pogniewała się na swoich uczniów?
- Kto oszukał Olego?

4. Określanie, które z przedstawianych kawałów były udane, a które nie.
5. Próba odpowiedzi na pytanie: Dlaczego wymyślono prima aprilis?
6. Praca w grupach: Wyjaśnianie znaczenia wyrażeń.

Stroić z kogoś żarty.

Żarty się skończyły

Sypać dowcipem jak z rękawa.

Z tym nie ma żartów.

Znosić czyjeś humory.

Liderzy grup odczytują wyjaśnienia znaczenia powiedzeń.

7. Układanie zdań na temat prima aprilis. Zwrócenie uwagi na zapis wyrazów prima aprilis, primaaprilisowe.
8. Ułożenie i zapis notatki do zeszytu.

1 kwietnia obchodzimy dzień prima aprilis. Jest to zwyczaj żartobliwego oszukiwania się w tym dniu. Prima-aprilisowi dowcipnisie robią różne primaaprilisowe kawały. Wszyscy tego dnia starają się dla żartu wprowadzić kogoś w błąd.

9. Dzielenie na połowę i ćwiartki. Ćwiczenia praktyczne.

Dzień drugi: Kwiecień plecień bo przeplata...

Przebieg zajęć:

1. Odczytanie przez nauczyciela baśni „**Śnieżynka, która nie stopniała**” Vytaute Zelinskaite.
2. Rozmowa na temat baśni i nadawanie tytułów poszczególnym fragmentom oraz zapisanie ich do zeszytu.
3. Słuchanie piosenki „**Kwiecień plecień**”. (np. You Tube)
4. Wyjaśnienie znaczenia przysłowia „**Kwiecień plecień, bo przeplata trochę zimy trochę lata**”.
5. Multimedialna prezentacja prognozy pogody – utrwalenie składników pogody:
  - temperatura powietrza
  - opady
  - zachmurzenie
  - ciśnienie atmosferyczne
  - wiatr.
6. Ocena warunków atmosferycznych w dniu dzisiejszym. Wyjście na plac przed szkołą i informacji ze szkolnej stacji pogodowej.
7. Dzielenie na połowy i ćwiartki. Wprowadzenie pojęcia półtora.

Dzień trzeci : Brzydkie kaczątko

Przebieg zajęć:

1. Zapisanie metryczki lektury „Brzydkie kaczątko” H. Ch. Andersena
2. Przypomnienie informacji o autorze.

3. Wyszukiwanie w słowniku terminów literackich odpowiedzi na pytanie: **Co to jest baśń?**
4. Rozmowa na temat przeczytanej lektury.
5. Konkurs pięknego czytania wybranych fragmentów książki.
6. Ułożenie planu wydarzeń i zapisanie go w zeszytach.
7. Wykonanie ilustracji do wybranego punktu planu.
8. Swobodne wypowiedzi uczniów na temat życia ptaków w okresie wiosny.
9. Wspólne ustalenie gdzie ptaki budują swoje gniazda.
10. Pokaz multimedialny rodzajów ptasich gniazd.
11. Kreślenie odcinków o podanej długości.

Dzień czwarty : Brzydkie kaczątko c.d.

Przebieg zajęć:

1. Wspólne opowiadanie przez wybrane dzieci „Brzydkiego kaczątko” zgodnie z punktami planu wydarzeń.
2. Omówienie cech charakteru brzydkiego kaczątko i zestawienie ich z cechami zwierząt zamieszkujących na podwórku.
3. Próby odpowiedzi na pytanie: **Co to jest tolerancja?**
4. Zabawa przy utworze „Jezioro łąbędzie”.
5. Czas teraźniejszy, przeszły i przyszły – określanie czasu podanych przez nauczyciela czasowników.
6. Zajęcia techniczne wykonanie łąbędzia techniką origami.
7. Symetria – powiększanie i pomniejszanie figur.

Dzień piąty: Wiosenne kwiaty

Przebieg zajęć:

1. Utrwalenie piosenki „Kwiecień plecień” – określanie wartości nut?
2. Czytanie wiersza **o kwietniu** (do wyboru przez nauczyciela).
3. Wypowiedzi dzieci porównujące treść utworu z własnymi obserwacjami.
4. Prezentacja multimedialna wiosennych kwiatów. Wyodrębnianie kwiatów chronionych.
5. Wyróżnianie w wierszu kwiecień poetyckich zwrotów dotyczących kwiatów.
6. Pisanie nazw kwiatów chronionych. Układanie z nimi zdań i zapisywanie w zeszycie.
7. Głośne wyraziste czytanie wiersza oraz próby recytacji wybranych zwrotek wiersza „Kwiecień”
8. Praca plastyczna: Wiosenne kwiaty – technika dowolna.

Zajęcia komputerowe

Rysowanie z użyciem lupy – doskonalenie precyzji.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Zabawy muzyczno - ruchowe.

2. Rozwijanie cech motorycznych – ćwiczenia z przyborami.
3. Gra w dwa ognie – doskonalenie rzutu i chwytu piłki.

XXVIII. Blok tematyczny: PODRÓŻE PO POLSCE

Cele ogólne:

- zapoznanie z najciekawszymi legendami z różnych regionów naszego kraju;
- kształtowanie umiejętności posługiwania się mapą;
- kształtowanie postawy szacunku i dbałości o skarby kultury;
- zapoznanie z gwarą niektórych rejonów Polski;

Cele operacyjne:

Uczeń:

- zapisuje nazwy miast, rzek wielką literą;
- wskazuje na mapie granicę kraju;
- wymienia charakterystyczne elementy poszczególnych krajobrazów,
- oblicza obwód prostokąta;
- oblicza odwód kwadratu;
- wykonuje pracę plastyczno – techniczną „Jesteśmy nad morzem”,
- wyszukuje w Internecie informacje na wskazany temat;
- wykonuje przewrót w przód.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów;

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne

Środki dydaktyczne:

Mapa Polski, „Nadmorska sosna” E. Szelburg – Zarębiny, „Lwy z gdańskiego ratusza” M. Orłonia, ciekawostki przygotowane przez nauczyciela o omawianych regionach, „Sieja w jeziorze Wigry” J. Chrzęszczewskiej, legenda o królu Popielu, prezentacja multimedialna – krajobraz nadmorski, prezentacja Pomorze i Kaszuby, prezentacja Warmii i Mazur, prezentacja Warszawa i jej zabytki, herb Warszawy, zdjęcia ważniejszych zabytków Gdańska, podkład muzyczny do piosenki „Płynie Wisła płynie”

Materiały i narzędzia:

ksero z mapką Polski dla dzieci do zeszytu, kostka mydła i narzędzia do wykonania rzeźby, klej wikol, piasek, papier kolorowy,

Dzień pierwszy : Jesteśmy nad morzem

Przebieg zajęć:

1. Przypomnienie znaczenia słowa **legenda**.
2. Zawieszenie dużej konturowej mapy Polski w widocznym miejscu w klasie. Rozdanie dzieciom małych mapek do wklejenia do zeszytu.
3. Wskazanie granicy morskiej Polski i zaznaczenie jej na mapie. Zaznaczenie przez dzieci Wisły.
4. Ciche czytanie ze zrozumieniem tekstu „**Nadmorska sosna**” E. Szelburg-Zarębiny ukierunkowane pytaniami:
  - *Jakie drzewo odwiedził dąb?*
  - *Które drzewo mianował królową i dlaczego?*
5. Odczytanie fragmentu mówiącego o wyglądzie sosny.
6. Układanie odpowiedzi na pytania i zapis ich na tablicy.
  - *Które z drzew napotkanych przez dąb miało najtrudniejsze życie?*
  - *Jaką ziemię wybrała sobie sosna?*
  - *Dlaczego dąb mianował sosnę królową morskiego brzegu?*
7. Przepisywanie zdań do zeszytu ze zwróceniem uwagi na poprawność ortograficzną.
8. Prezentacja multimedialna – krajobraz nadmorski i jego elementy.
9. Wyjaśnienie pojęć związanych z krajobrazem nadmorskim: wydmy, falochrony.
10. Wyszukiwanie w tekście wyrazów z „ó” i „rz” oraz ustne objaśnianie ich pisowni.
11. Obliczanie obwodów prostokątów.

Dzień drugi: Lwy z Gdańska

Przebieg zajęć:

1. Prezentacja multimedialna Pomorze i Kaszuby.
2. Wskazywanie regionów geograficznych na mapie Polski.
3. Zapoznanie z legendą M. Orłonia „**Lwy z gdańskiego ratusza**”
4. Rozmowa kierowana w oparciu o przeczytany tekst.
5. Wypisywanie z tekstu rzeczowników i określanie ich rodzaju.
6. Słuchanie opowiadania nauczyciela o dziejach Gdańska.
7. Prezentacja ważniejszych zabytków i atrakcji turystycznych.
8. Obliczanie obwodu kwadratu.
9. Praca plastyczna: *Jesteśmy nad morzem*. 1/3 kartki smarujemy klejem i posypujemy piaskiem. Pozostałą część malujemy na niebiesko. Wykonujemy łódki techniką origami i przyklejamy do pracy.

Dzień trzeci : Jesteśmy na Warmii i Mazurach

Przebieg zajęć:

1. Prezentacja przez nauczyciela materiałów dotyczących Warmii i Mazur.

2. Praca z mapą wskazywanie jezior i większych miast rejonu.
3. Zapisanie do zeszytu kilku nazw miast, jezior, rzek woj. warmińsko – mazurskiego. Utrwalenie pisowni nazw geograficznych wielką literą.
4. Czytanie legendy J. Chrzęszczewskiej „**Sieja w jeziorze Wigry**”
5. Swobodne wypowiedzi na temat wysłuchanego tekstu.
6. Odczytywanie przez nauczyciela ciekawostek dotyczących jezior.
7. Obliczanie obwodu trójkąta.

Dzień czwarty : Wędrówki po Mazowszu

Przebieg zajęć:

1. Wskazanie położenia Mazowsza na mapie. Odczytanie największych miast i rzek.
2. Odczytanie przez uczniów legendy o warszawskiej syrence.
3. Przypomnienie słów i melodii piosenki „Płynie Wisła, płynie”. Naśladowanie odgłosu szumiącej rzeki za pomocą instrumentów alternatywnych.
Utrwalenie kroku krakowiaka. Układ taneczny utworu .
4. Prezentacja multimedialna Warszawa i jej ważniejsze zabytki. Herb Warszawy.
5. Praca techniczna: Rzeźba w mydle warszawskiej Syrenki.

Dzień piąty: Zwiedzamy Wielkopolskę

Przebieg zajęć:

1. Prezentacja regionu odczytanie z mapy największych miast, rzek.
2. Wyszukiwanie przez uczniów w Internecie ciekawostek dotyczących Wielkopolski.
3. Czytanie **legendy o królu Popielu**.
4. Omówienie treści legendy i ocena postępowania bohaterów.
5. Wspólne układanie planu wydarzeń.
6. Obliczanie obwodu figur.

Zajęcia komputerowe

Doskonalenie pisania na klawiaturze – korekta tekstu.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Doskonalenie przewrotu w przód z przysiadu podpartego.
2. Kozłowanie piłki. Gry i zabawy z piłką do koszykówki.
3. Gimnastyka – rozwijanie gibkości.

XXIX. Blok tematyczny: PODRÓŻE PO POLSCE C.D.

Cele ogólne:

- zapoznanie z najciekawszymi legendami z różnych regionów naszego kraju;

- kształtowanie umiejętności posługiwania się mapą;
- kształtowanie postawy szacunku i dbałości o skarby kultury;
- zapoznanie z gwarą niektórych rejonów Polski.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- odpowiada na pytania dotyczące wysłuchanych legend;
- pisze nazwy miast i ich mieszkańców wielką literą;
- wskazuje na mapie ważniejsze miasta i rzeki Polski
- rozwiązuje zadania tekstowe związane z obliczaniem obwodów figur geometrycznych;
- wie, jak wykonać pomiary dużych obiektów – boisko, szkoła
- wykonuje zamek z pudełek;
- wykonuje układ taneczny do „Trojaka”.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne.

Środki dydaktyczne:

mapa Polski, prezentacja – spacer po Poznaniu, legenda Marii Kowalewskiej „O poznańskich koziołkach”, karta pracy z wyrazami z gwary poznańskiej, prezentacja – ciekawe miejsca z Małopolski, legenda o Ojcowie, ciekawostki z Lublina i Lubelszczyzny, herb Lublina, legenda o pochodzeniu Lublina, Śląski i jego miasta, legenda „Studnia trzech braci”, podkład muzyczny do „Trojaka”, wędrowki po górach – prezentacja multimedialna, legenda o Podhalu, muzyka i piosenki góralskie, ilustracje przedstawiające strój góralski, taśma miernicza, koło do mierzenia odległości

Materiały i narzędzia:

różnej wielkości pudełka po produktach np. herbata, mydło, klej wikol, papier kolorowy

Dzień pierwszy : Zaglądamy do Poznania

Przebieg zajęć:

1. Prezentacja multimedialna – spacer po Poznaniu.
2. Wskazanie na mapie Poznania i zaznaczenie go na mapie konturowej w zeszytach.
3. Czytanie legendy „**O poznańskich koziołkach**” Marii Kowalewskiej.
4. Rozmowa na temat legendy.

5. Zapoznanie z niektórymi znaczeniami z gwary poznańskiej.
6. Próba ułożenia samodzielnej wypowiedzi z użyciem gwary.
7. Ciekawostki przygotowane przez nauczyciela dotyczące Poznania.
8. Utrwalenie zasad pisowni miast i ich mieszkańców wielką literą.
9. Rozwiązywanie zadań tekstowych – obliczanie obwodów figur.

Dzień drugi: Ciekawostki z Małopolski

Przebieg zajęć:

1. Prezentacja multimedialna – ciekawe miejsca z Małopolski.
2. Wskazywanie na mapie regionu.
3. Wyszukiwanie na mapie największych miast, rzek.
4. Czytanie legendy o Ojcowie np. „**Grota króla Łokietka**” E. Stadtmüller.
5. Rozmowa na temat wydarzeń w legendzie. Omówienie roli pajęczyny w zakończeniu historii.
6. Układanie planu wydarzeń w formie równoważników zdań.
7. Przepisywanie planu wydarzeń do zeszytu.
8. Pisownia wyrazów z „h” i „ch”.
9. Rozwiązywanie zadań tekstowych – obliczanie odwodów figur.

Dzień trzeci : Ponownie odwiedzamy Lubelszczyznę i miasto Lublin

Przebieg zajęć:

1. Prezentacja multimedialna – ciekawostki z Lublina i Lubelszczyzny.
2. Praca z mapą – wskazywanie Lublina oraz ważniejszych miast i rzek rejonu.
3. Wysłuchanie legendy „**O pochodzeniu nazwy Lublina**”
4. Rozmowa kierowana na temat wysłuchanej legendy.
  - O czym mówiła nam legenda?*
  - Kto nadał nazwę miastu?*
  - Od czego pochodzi nazwa miasta?*
5. Zapisanie odpowiedzi na pytania na tablicy.
6. Wykonanie zamku z pudełek i domalowanie charakterystycznych elementów – praca w grupach według pomysłu dzieci.
7. Wyrażenia dwumianowane. Jednostki miary.

Dzień czwarty : Ziemia Śląska

Przebieg zajęć:

1. Śląsk i jego miasta – prezentacja multimedialna.
2. Informacja nauczyciela dotycząca ciekawostek ze Śląska.
3. Praca z mapą – wyszukiwanie miast, rzek.
4. Wysłuchanie legendy „**Studnia trzech braci**”.

5. Rozmowa na temat tekstu wyjaśnienie pochodzenia nazwy miasta Cieszyn.
6. Objasnienie od czego mogą być utworzone nazwy miejscowości np. Jabłonna, Kazimierz, Piotrków, Piaski, Józefów, Brody.
7. Zapoznanie z tańcem śląskim „Trojak”. Omówienie budowy trojaka – forma AB. Nauka układu tanecznego do trojaka.
8. Ćwiczenia terenowe pomiary odległości w terenie: np. długość boiska szkolnego, wymiary szkoły itp.

Dzień piąty: Podziwiamy polskie góry

Przebieg zajęć:

1. Prezentacja multimedialna – wędrowki po górach.
2. Wskazywanie i odczytywanie pasm górskich w Polsce i zapis ich nazw w zeszyte.
3. Poznawanie charakterystycznych elementów krajobrazu górskiego.
4. Czytanie przez nauczyciela „**Legandy o Podhalu**”
5. Wyjaśnienie trudnych, niezrozumiałych wyrazów.
6. Wypowiedzi dzieci na temat legendy.
7. Wyszukiwanie opisu krajobrazu Tatr.
8. Odczytanie zakończenia legendy i ustalenie jakimi cechami Pan Bóg obdarzył górali.
9. Przepisywanie do zeszytu zakończenia legendy.
10. Słuchanie muzyki i piosenek góralskich.
11. Omówienie wyglądu ludowego stroju góralskiego.
12. Podsumowanie i utrwalenie wiadomości językowych, przyrodniczych i matematycznych do sprawdzianu.

Zajęcia komputerowe

Tworzenie prezentacji – zabytki Polski.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Ćwiczenia wzmacniające mięśnie brzucha.
2. Ćwiczenia kształtujące sprawność ogólną.
3. Tor przeszkód – z wykorzystaniem poznanych ćwiczeń gimnastycznych.

XXX. Blok tematyczny: ZIEMIA – PLANETA LUDZI

Cele ogólne:

- kształtowanie nawyku oszczędzania wody;
- uświadomienie znaczenia wody w życiu człowieka;
- poznanie i rozumienie pojęć park narodowy, pomnik i rezerwat;
- kształtowanie wrażliwości na piękno przyrody;

Cele operacyjne:

Uczeń:

- układa zagadki o zwierzętach;
- zna znaczenie wody w życiu żywych organizmów;
- wie, w jaki sposób może oszczędzać wodę;
- umie wymienić kilka sposobów jak można chronić środowisko naturalne;
- umie wskazać park narodowy znajdujący się najbliżej miejsca zamieszkania;
- wymienia warstwy lasu;
- mierzy płyny różnymi miarkami;
- wykonuje plakat zachęcający do oszczędzania wody;
- wskazuje miejsca objęte ochroną znajdujące się najbliżej miejsca zamieszkania.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne

Środki dydaktyczne:

wiersz I. Sikiryckiego „Sznurek Jurka”, zużyte opakowania po produktach, prezentacja ekologiczne źródła energii, zestawy do budowy układów elektrycznych, słowniki ortograficzne, mapa Polski – parki narodowe, plansza warstwowa budowa lasu, regulamin zachowania się w lesie, albumy i książki przyrodnicze, prezentacja zwierzęta leśne, odgłosy zwierząt leśnych.

Materiały i narzędzia:

gaza, bibuła, piasek, pojemniki na wodę o różnej wielkości i kształtu, papier kolorowy samoprzylepny, folia, waga i odważniki, farby.

Dzień pierwszy : Sprzątamy świat**Przebieg zajęć:**

1. Sprawdzian wiadomości o Polsce i wiadomości z działów symetria i obwody figur.
2. Zapoznanie z wierszem „Sznurek Jurka” I. Sikiryckiego.
3. Rozmowa na temat potrzeby sprzątania i dbania o środowisko.
4. Wprowadzenie terminu recykling.
5. Ćwiczenia praktyczne segregowanie śmieci do odpowiednich pojemników zgodnie z oznaczeniami znajdującymi się na opakowaniach.
6. Informacja nauczyciela o specjalnych pojemnikach na odpady niebezpieczne np. baterie, żarówki, przeterminowane leki.

7. Przekształcanie zdań pojedynczych w zdania złożone z wykorzystaniem słownictwa: ponieważ, bo, gdyż.
8. Ćwiczenia ustne w określaniu rodzaju rzeczowników.

Dzień drugi: Oszczędzamy wodę

Przebieg zajęć:

1. Nauka piosenki „Ziemia wyspa zielona” instrumenty perkusyjne i strunowe – utrwalenie.
2. Wycieczka – Obserwacja zbiorników wodnych w okolicy szkoły.
3. Przypomnienie znaczenia pojęć: zbiorniki naturalne i sztuczne, wody płynące i stojące.
4. Rozmowa na temat: „Do czego ludzie wykorzystują wodę?”
5. Informacja nauczyciela o stanie i rodzaju zanieczyszczeń wód przez człowieka.
6. Uzasadnianie potrzeby oczyszczania wody i oszczędzania jej przez ludzi.
7. Doświadczenia: oczyszczanie wody poprzez filtrowanie jej przez piasek, bibułkę.
8. Ćwiczenia praktyczne w mierzeniu objętości płynów.
9. Wykonanie plakatu techniką dowolna: Oszczędzamy wodę.

Dzień trzeci : Ekologiczne źródła energii

Przebieg zajęć:

1. Wyjaśnienie pojęcia „energia” i źródeł jej pozyskiwania oraz wykorzystania przez człowieka.
2. Rozmowa na temat : Jak my możemy oszczędzać energię?
3. Prezentacja multimedialna ekologicznych źródeł energii (wiatraki, baterie słoneczne, kolektory, odzyskiwanie energii cieplnej z ziemi, nowoczesne budownictwo ekologiczne).
4. Praca w grupach: Ćwiczenia z zestawami do budowy układów elektrycznych.
5. Utrwalanie poznanych zasad ortograficznych – praca ze słownikiem.
6. Rozwiązywanie zadań tekstowych związanych z objętością płynów.

Dzień czwarty : To co najpiękniejsze

Przebieg zajęć:

1. Rozmowa na temat potrzeby i sposobów ochrony środowiska naturalnego.
2. Wyjaśnienie pojęć: **parki narodowe, rezerваты i pomniki przyrody.**
3. Prezentacja mapy Polski przedstawiającej parki narodowe.
4. Warstwowa budowa lasów – utrwalenie wiadomości.
5. Czytanie regulaminu zachowania się w lesie – analiza poszczególnych punktów.
6. Wspólne redagowanie tekstu ogłoszenia zachęcającego do czynnego wypoczynku w lesie.
7. Praca w grupach: Wyszukanie w Internecie i prezentacja ciekawostek o miejscach objętych ochroną znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania dzieci.
8. Ćwiczenia praktyczne z wagą. Rodzaje wag, jednostki masy. Utrwalenie terminów: brutto, netto, tara.

Dzień piąty: Zwierzęta leśne

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie terminów organizmy samożywne i cudzożywne.
2. Oglądanie albumów i książek przyrodniczych.
3. Rozmowa na temat zagrożenia wyginięciem i potrzeby ochrony niektórych gatunków zwierząt. (Poruszenie problematyki kłusownictwa)
4. Prezentacja multimedialna – zwierzęta.
5. Słuchanie i rozpoznawanie odgłosów leśnych zwierząt.
6. Omówienie występujących wśród zwierząt zależności pokarmowych.
7. Tworzenie łańcuchów pokarmowych.
8. Układanie zagadek o wybranych zwierzętach.
9. Rozwiązywanie zadań związanych z ważeniem. Wyrażenia dwumianowane.

Zajęcia komputerowe

Praca z grą edukacyjną o tematyce ekologicznej.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Gra w mini piłkę nożną.
2. Doskonalenie techniki przewrotu w przód.
3. Trening wytrzymałościowy, marszobiegi w terenie z pokonywaniem przeszkód naturalnych.

XXXI. Blok tematyczny: POLSKA W EUROPIE

Cele ogólne:

- kształtowanie poczucia tożsamości narodowej i europejskiej;
- zapoznanie z państwami Unii Europejskiej.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- umie zapisać podane wyrazy w kolejności alfabetycznej;
- wymienia daty majowych świąt państwowych;
- objaśnia znaczenie legendy mapy;
- wykonuje zadania matematyczne związane z obliczeniami pieniężnymi;
- wie, jak przygotować prezentację multimedialną;
- stosuje się do zasad gry w mini koszykówkę.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;

- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne.

Środki dydaktyczne:

pieśń „Witaj majowa jutrzeńko” S. Suchodolski, mapa Polski i Europy, symbole Unii Europejskiej, rozsypanki literowe z nazwami państw europejskich, test wiedzy o krajach Unii Europejskiej, Konstytucja RP, mapy konturowe Polski, waluta euro do demonstracji, ksero maskotki Unii Europejskiej „Syriusza”.

Materiały i narzędzia:

pastele

Dzień pierwszy : Majowe święta

Przebieg zajęć:

1. Rozmowa na temat „majowych świąt”.
2. Prezentacja symboli narodowych.
3. Wysłuchanie piosenki „**Witaj, majowa jutrzeńko**” sł. R. Suchodolski.
4. Omówienie i nauka pierwszej zwrotki. Utrwalenie wartości nut. Przypomnienie wiadomości o tańcu ludowym mazurze.
5. Wyjaśnienie niezrozumiałych wyrazów: **konstytucja, sejm, poseł**.
6. Pokaz konstytucji i odczytanie wybranego fragmentu.
7. Czytanie wybranego przez nauczyciela opowiadania o konstytucji 3 majowej.
8. Rozmowa na temat treści wysłuchanego utworu.
9. Zbiorowe redagowanie notatki z wykorzystaniem pytań pomocniczych:
  - *Gdzie i kiedy uchwalono konstytucję?*
  - *Jakie znaczenie dla Polaków miało uchwalenie konstytucji?.*
  - *Jak Polacy obchodzą rocznicę uchwalenia konstytucji?*
10. Obliczenia pieniężne złoty – grosze.

Dzień drugi: Polska i jej sąsiedzi

Przebieg zajęć:

1. Praca z mapą:
  - Utrwalenie kierunków na mapie.
  - Odczytywanie wybranych oznaczeń z legendy mapy.
  - Wskazywanie granic naszego kraju.

- Odczytywanie nazw krajów sąsiadujących z Polską.
  - Określenie położenia państw sąsiednich w stosunku do granic Polski.
2. Uzupełnianie mapy konturowej przygotowanej przez nauczyciela:
    - Obrysowanie granic Polski.
    - Podpisanie państw sąsiadujących. Przypomnienie zasady pisowni państw wielką literą.
  3. Praca w grupach: Podział klasy na grupy. Wyszukiwanie informacji w Internecie na temat państw sąsiadujących:
    - stolica państwa
    - większe miasta
    - ciekawostki
  4. Wyjaśnienie słowa **patriotyzm**.
  5. Obliczenia pieniężne – zadania z treścią.

Dzień trzeci : Unia Europejska

Przebieg zajęć:

1. Rozmowa na temat Unii Europejskiej.
2. Próby odpowiedzi na pytanie: **Co to jest Unia Europejska?** – burza mózgów.
3. Układanie w grupach nazw państw członkowskich z rozsypanek literowych.
4. Wskazywanie państw tych na mapie.
5. Zapisywanie nazw państw w kolejności alfabetycznej do zeszytu.
6. Wysłuchanie hymnu Unii Europejskiej.
7. Zapoznanie z symbolami Unii. (flaga, hymn, maskotka)
8. Kolorowanie maskotki Unii Europejskiej „Syriusza” z dodaniem elementów charakterystycznych dla naszego kraju.
9. Podział klasy na kilka zespołów. Zadaniem ich jest przygotowanie prezentacji multimedialnej o wybranym państwie, którą będą przedstawiać w dniu następnym.
  - Nazwa
  - stolica
  - Symbole narodowe (flaga, hymn)
  - Język
  - Najważniejsze zabytki
  - Ciekawostki związane z tym krajem.
  - Charakterystyczne potrawy.
10. Obliczenia pieniężne – euro.

Dzień czwarty : Wędrujemy po Europie

Przebieg zajęć:

1. Przygotowanie grup do swoich prezentacji.
2. Przedstawienie prezentacji multimedialnych przez poszczególne grupy o wybranych państwach członkowskich.

3. Konkurs wiedzy o Unii Europejskiej przygotowany przez nauczyciela. Grupy za każdą poprawną odpowiedź uzyskują gwiazdkę.
4. Zadania z treścią związane z euro.

Dzień piąty: Polska w Unii Europejskiej

Przebieg zajęć:

1. Utrwalenie i kolorowanie symboli Unii Europejskiej.
2. Święta europejskie (5 i 9 maja).
3. Zwroćenie uwagi na różne projekty współfinansowane przez Unię Europejską.
4. Wyszukanie w najbliższym otoczeniu i Internecie miejsc, rzeczy dofinansowanych dzięki projektom unijnym.
5. Redagowanie notatki podsumowującej o Unii Europejskiej.
6. Obliczenia pieniężne, zamiana walut.

Zajęcia komputerowe

Przekazywanie wiadomości drogą elektroniczną.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Minikoszykówka – doskonalenie techniki kozłowania.
2. Ćwiczenia gimnastyczne ogólnorozwojowe.
3. Ćwiczenia i zabawy z mocowaniem, przeciąganiem.

XXXII. Blok tematyczny: PRZYRODNICY

Cele ogólne:

- uwrażliwianie na piękno przyrody;
- zwracanie uwagi na potrzebę ochrony środowiska;
- doskonalenie techniki mnożenia i dzielenia.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wymienia poznane części mowy;
- wymienia stany skupienia wody;
- wskazuje i odczytuje nazwy wybranych zbiorników wodnych z mapy;
- umie omówić na podstawie ilustracji stadia rozwojowe żaby;
- mnoży i dzieli liczby w zakresie 100;
- wykonuje pracę „Podwodny świat”
- gra na flecie wybraną przez siebie piosenkę.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne.

Środki dydaktyczne:

zagadki o zbiornikach wodnych, mapa świata, mapa Polski, wiersze „Kłótnia rzek” i „Ryby” J. Brzechwy, atlasy przyrodnicze, opowiadania H. Zdzitowieckiej „Przebudzenie żab” i „Spotkanie kijanek” z książki „Nad wodą”, plansza przedstawiająca cykl rozwojowy żaby, mapa Polski, prezentacje multimedialne – życie w wodzie, rośliny wodne.

Materiały i narzędzia:

papier samoprzylepny, folia niebieska z reklamówki, kwadratowe kartoniki do składania ryb metodą orgiami, flet.

Dzień pierwszy : Zbiorniki wodne**Przebieg zajęć:**

1. Wprowadzenie do tematu odczytanie zagadek związanych z tematem.
2. Zapoznanie z symbolem chemicznym wody.
3. Utrwalenie informacji o wodzie jej stanach skupienia i podziale wód na płynące i stojące oraz słone i słodkie.
4. Wskazywanie na mapie świata największych zbiorników wodnych.
5. Wypisanie do zeszytu: oceanów, kilku mórz i rzek oraz dużych jezior.
6. Wycieczka do najbliższego zbiornika wodnego.
7. Mnożenie i dzielenie liczb w zakresie 100.

Dzień drugi: Skąd i dokąd płynie rzeka**Przebieg zajęć:**

1. Zapoznanie z wierszem „Kłótnia rzek” J. Brzechwy.
2. Utrwalenie pojęć związanych z rzeką: **źródło, ujście, dopływ, koryto rzeki, górny, dolny, środkowy bieg rzeki, brzeg prawy lewy, mielizna.**
3. Prezentacja multimedialna przedstawiająca rzekę od źródła
4. Wskazywanie na mapie Polski głównych rzek.
5. Wskazywanie prawych i lewych dopływów Wisły.
6. Rozmowa na temat właściwego zachowania się podczas powodzi.

7. Wyszukiwanie i zapisywanie do zeszytu nazw rzek z wiersza J. Brzechwy „Kłótnia rzek”. Zwrócenie uwagi na pisownię nazw wielką literą.
8. Mnożenie i dzielenie liczb w zakresie 100.

Dzień trzeci : Życie w wodach

Przebieg zajęć:

1. Zapoznanie z wierszem J. Brzechwy „Ryby”.
2. Podział na ryby słodkowodne i morskie.
3. Prezentacja multimedialna „Życie w wodzie”
4. Rozmowa na temat innych zwierząt żyjących w wodzie lub w pobliżu jej.
5. Czytanie opowiadań „Przebudzenie żab” i „Spotkanie kijanek” H. Zdzitowieckiej z książki „Nad wodą”.
6. Cykl rozwojowy żaby omówiony na podstawie wysłuchanych opowiadań.
7. Rozwiązywanie zadań tekstowych na mnożenie i dzielenie liczb w zakresie 100.

Dzień czwarty : Rośliny wodne

Przebieg zajęć:

1. Prezentacja multimedialna rośliny w wodzie.
2. Wyszukiwanie nazw roślin wodnych.
3. Utrwalenie poznanych części mowy.
4. Praca plastyczna „Podwodny świat” z wykorzystaniem techniki origami składanie ryb.
5. Doskonalenie techniki gry na flecie.
6. Rozwiązywanie zadań tekstowych na mnożenie i dzielenie liczb w zakresie 100.

Dzień piąty: Ocena czystości wody

Przebieg zajęć:

1. Poznanie głównych przyczyn zanieczyszczeń wody w zbiornikach wodnych – rozmowa kierowana.
2. Układanie zdań z wyrazami zawierającymi trudności ortograficzne.
3. Badanie i ocena stanu czystości wody w najbliższym zbiorniku wodnym – zajęcia w terenie.
4. Kolejność wykonywania działań.

Zajęcia komputerowe

Odczytywanie poczty elektronicznej.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Rzucanka siatkarska – ćwiczenia wprowadzające do nauki gry w siatkówkę.
2. Rozwijanie szybkości i wytrzymałości – zabawy z piłką na boisku szkolnym.
3. Rozwijanie gibkości i zwinności – ćwiczenia gimnastyczne z muzyką.

XXXIII. Blok tematyczny: OWADY W PRZYRODZIE

Cele ogólne:

- rozwijanie myślenia naukowego, umiejętności formułowania wniosków opartych na obserwacjach przyrody;
- budzenie zaciekawienia otaczającym światem;
- nabywanie opiekuńczego stosunku do świata roślin i zwierząt;
- przygotowanie do wystawienia przedstawienia teatralnego „Szewczyk Dratewka”.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wymienia postacie pierwszoplanowe i drugoplanowe w baśni;
- uczy się na pamięć swojej roli z przedstawienia „Szewczyk Dratewka”
- wskazuje kierunki w terenie;
- wymienia główne elementy budowy owadów;
- wyciąga wnioski z samodzielnie prowadzonych obserwacji przyrody;
- mnoży i dzieli liczby w zakresie 100;
- wykonuje pracę plastyczno techniczną;
- stosuje się do reguł gry „Dwa ognie”.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa.
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne

Środki dydaktyczne:

„Szewczyk Dratewka”, lupy, lornetki, mikroskopy, pojemniki przyrodnicze przystosowane do obserwacji owadów, zagadki o zwierzętach, miód do degustacji, wiersz W. Badalskiej „Cztery motylki”, opowiadanie H. Ożogowskiej „A to zmartwienie”, albumy przyrodnicze, słownik przyrodniczy, plansze przedstawiające cykle rozwojowe owadów, kolejność zdarzeń w lekturze, filmy o życiu mrówek, pszczół, prezentacja pasieki i stroju pszczelarza.

Materiały i narzędzia:

okruszy dla mrówek, łyżeczki do degustacji miodu, blok techniczny, serwetka z motywem kwiatów, dziurkacze ozdobne, papierki po cukierkach.

Dzień pierwszy : Poznajemy Szewczyka Dratewkę

Przebieg zajęć:

1. Krótka rozmowa na temat przeczytanej baśni.
2. Zapisanie metryczki książki.
3. Wyodrębnianie postaci tytułowej i drugoplanowych.
4. Praca w grupach:
  - a) Układanie tytułów do baśni w kolejności chronologicznej – rozsypanka zdaniowa.

Proponowane tytuły:

- Wesele Szewczyka Dratewki.
  - Karmienie kaczek.
  - Wyprawa Szewczyka.
  - Naprawa mrowiska.
  - Przebieranie maku.
  - Pomoc pszczołom.
  - Wydobyć kluczyka.
  - Spotkanie z czarownicą.
  - Pomoc pszczoł w rozpoznaniu księżniczki.
5. Zapis do zeszytów.
  6. Przydział ról do inscenizacji „Szewczyk dratewka”, która zostanie wystawiona w dniu Święta rodziny.
  7. Nauka piosenki „Szewczyk doskonały”
  8. Kolejność wykonywania działań.

Dzień drugi: W mrowisku

Przebieg zajęć:

1. W klasie uczniowie zapoznają się z filmem o życiu mrówek wprowadzającym do zajęć. Główna część odbywa się w lesie.
2. Wycieczka do lasu.
3. Poszukiwanie mrowiska. Obserwacja spotkanych zwierząt i roślin.
4. Obserwacja mrowiska i zachowania mrówek. (Rozsypanie wokół mrowiska drobnych okruchów spożywczych)
5. Informacja nauczyciela na temat mrowiska i życia mrówek.
6. Obserwacja mrówki za pomocą lupy. Omówienie budowy, kształtu mrówki.
7. Uświadczenie dzieciom jak ważna jest obecność mrówek w przyrodzie.
8. Taniec mrówek – improwizacja ruchowa do wybranego przez nauczyciela utworu.
9. Utrwalenie kierunków. Wyznaczenie kierunku północnego przy pomocy kompasu oraz obserwacji przyrodniczych.

10. Pokonywanie naturalnych przeszkód w terenie.
11. Zakończenie wycieczki podsumowanie obserwacji i wiadomości uczniów.
12. Kolejność wykonywania działań. Porównywanie ilorazowe i różnicowe.

Dzień trzeci : W królestwie pszczół

Przebieg zajęć:

1. Zagadki o pszczołach wprowadzające do tematu.
2. Prezentacja pasieki i stroju pszczelarza.
3. Rozmowa na temat zachowania się wśród pszczół.
4. Film o pszczołach.
5. Porównanie wyglądu pszczół i mrówek, utrwalenie budowy owada.
6. Miód i jego rodzaje. Degustacja.
7. Rozmowa kierowana na temat znaczenia pszczół w życiu człowieka.
8. Tworzenie rodziny wyrazów od wyrazu pszczoła.
9. Utrwalenie pisowni wyrazów z „rz” po spółgłoskach, wyjątki.
10. Nauka piosenki „*Przyleciała pszczoła*”. Rytmiczne czytanie tekstu.
11. Rozwiązywanie zadań o różnym stopniu trudności na porównywanie ilorazowe i różnicowe.

Dzień czwarty : Łąka i jej mieszkańcy

Przebieg zajęć:

1. Główne zajęcia odbywają się w terenie na łące.
2. Wyjaśnienie znaczenia słowa: łąka.
3. Obserwacja zwierząt i roślin występujących na łące. Łapanie zwierząt i ich obserwacja w pojemnikach przyrodniczych. Wypuszczenie owadów po dokonanej obserwacji.
4. Przypomnienie wiadomości o budowie owadów.
5. Wykonanie zdjęć spotkanych zwierząt i roślin.
6. Czytanie wiersza W. Badalskiej „*Cztery motylki*”.
7. Pisownia łączna i rozłączna nazw kolorów.
8. Rozmowa na podstawie wiersza na temat barw ochronnych zwierząt.
9. W klasie rozpoznawanie z wykorzystaniem albumów przyrodniczych sfotografowanych roślin i zwierząt. Podsumowanie obserwacji i zdobytych wiadomości z wycieczki.
10. Utrwalenie piosenek do przedstawienia „*Szewczyk Dratewka*”
11. Ćwiczenia sprawności rachunkowej mnożenie i dzielenie liczb w zakresie 100.

Dzień piąty: Cudowna przemiana

Przebieg zajęć:

1. Wyjaśnienie pojęcia entomologia.
2. Utrwalenie budowy owadów. Nazywanie części ciała owada. Zwrócenie uwagi na różnice w budowie np. odnóży.

3. Czym żywią się owady? – burza mózgów
4. Omówienie cykli rozwojowych pszczoły, mrówki, motyla.
5. Czytanie opowiadania „A to zmartwienie” H. Ożogowskiej.
6. Motyle na łące praca plastycznie – techniczna. Naklejenie serwetki z motywami łąki na 1/3 części kartki. Pokolorowanie nieba

Zajęcia komputerowe

Wyszukiwanie potrzebnych informacji – ciekawostki o zwierzętach.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Gra „Dwa ognie” – rozwijanie zwinności i wytrzymałości.
2. Zabawy ruchowe na boisku szkolnym.
3. Ćwiczenia gimnastyczne z przyborem.

XXXIV. Blok tematyczny: KOCHAMY NASZYCH RODZICÓW

Cele ogólne:

- budzenie uczuć szacunku do rodziców;
- uświadamianie konieczności współdziałania w rodzinie i wzajemnej pomocy;
- pisownia wielką literą niektórych wyrazów ze względów grzecznościowych;

Cele operacyjne:

Uczeń:

- opisuje swoją mamę wykorzystując plan i zgromadzone słownictwo;
- pisze krótkie życzenia dla mamy i taty;
- recytuje swoją rolę w przedstawieniu;
- wykonuje portret swojej mamy;
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 1000;
- śpiewa piosenkę o mamie i tacie;
- robi kanapkę;
- gra w piłkę przestrzegając reguł gry;

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów;

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;

- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne

Środki dydaktyczne:

Wiersz Małgorzaty Wojciechowicz 'Pewne wypracowanie', piosenka o mamie i tacie wybrana przez nauczyciela, opowiadanie W. Badalskiej „Najciekawsze wypracowanie”, opowiadanie A. Galicy „Prawdziwy prezent”, wiersz M Książka „Portret ojca”, portrety matek znanych artystów – prezentacja, podkłady muzyczne do piosenek: „Szewczyk doskonały” , „Przyleciała pszczoła oraz taniec mrówek,

Materiały i narzędzia:

narzędzia i produkty potrzebne do przygotowania kanapek dla rodziców, farby blok, pastele, krepina patyki lub druty;

Dzień pierwszy : Najmilsze słowo mama

Przebieg zajęć:

1. Sprawdzenia wiadomości.
2. Czytanie wiersza Małgorzaty Wojciechowicz „Pewne wypracowanie”.
3. Rozmowa na temat wiersza.
4. Nauka na pamięć fragmentu wiersza „Pewne wypracowanie”.
5. Utrwalenie piosenek do przedstawienia z okazji dnia rodziny.
6. Oglądanie portretów matek znanych artystów. Wypowiedzi dzieci na temat różnic i podobieństw w przedstawionych dziełach sztuki.
7. Praca plastyczna – Portret mojej mamy.
8. Układanie zadań tekstowych na mnożenie i dzielenie w zakresie 100 utrwalenie.
9. Praca domowa: Opisz swoją mamę, możesz skorzystać z zamieszczonych pytań.
Jak wygląda twoja mama? (wzrost, oczy, włosy)
Jaka jest twoja mama?
Co lubi robić w czasie wolnym?
Za co najbardziej kochasz swoją mamę?

Dzień drugi: Nie ma jak u mamy

Przebieg zajęć:

1. Dłuższe wypowiedzi dzieci na temat: **Dzień powszedni mojej mamy.**
2. Rozmowa na temat jak możemy pomóc mamie w obowiązkach domowych.
3. Czytanie opowiadania W. Badalskiej „Najciekawsze wypracowanie”.
4. Rozmowa o obowiązkach domowych w oparciu o przeczytany tekst.
5. Wyjaśnienie znaczenia powiedzenia: „mieć swój honor”.
6. Utrwalenie czasów: teraźniejszy, przeszły, przyszły.
7. Zapis słowny liczb w zakresie 1000 utrwalenie

Dzień trzeci : Upominek dla mamy i taty

Przebieg zajęć:

1. Zapoznanie uczniów z genezą powstania święta matki.
26 maja zaczęto obchodzić w Stanach Zjednoczonych w roku 1910, w Europie jako pierwsi świętowali Austriacy, a Polacy od 1923r. Dzień ten ustalono, aby podkreślić rolę matki w rodzinie i społeczeństwie.
2. Czytanie opowiadania A. Galicy „**Prawdziwy prezent**”.
3. Rozmowa na temat tekstu.
4. Tworzenie rodziny wyrazu mama: mateńka, mamusia, mateczka.
5. Wykonanie bukietu kwiatów z krepiny dla mamy i taty.
6. Zapisanie na karneciku dołączonym do prezentu życzeń dla mamy. Zwrócenie uwagi na zapis zwrotów o zabarwieniu emocjonalnym wielką literą.
7. Porównywanie liczb w zakresie 1000 z użyciem znaków $<$, $>$, $=$.

Dzień czwarty : Dzień z tatą

Przebieg zajęć:

1. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat wysłuchanego wiersza M. Książka „**Portret ojca**”.
2. Burza mózgów – propozycje spędzania wolnego czasu z tatą.
3. Zapisanie kilku propozycji do zeszytu.
4. Rozmowy na temat różnych zawodów wykonywanych przez ich ojców.
5. Utrwalenie pisowni wyrazów z końcówką – arz – zawody.
6. Rzędy dziesiątkowego systemu pozycyjnego – ćwiczenia.

Dzień piąty: Święto rodziny

Przebieg zajęć:

1. Przygotowania do klasowej uroczystości z okazji Dnia Mamy i Taty.
2. Przygotowanie kanapek przez dzieci.
3. Nakrycie stołów.
4. Próba generalna przed występem.
5. Wystawienie baśni „Szewczyk Dratewka” dla rodziców.
6. Zaśpiewanie sto lat oraz składanie życzeń i wręczenie upominków.
7. Wspólny poczęstunek.
8. Oglądanie galerii portretów wykonanych przez dzieci w bieżącym tygodniu, odszukanie własnego.
9. Dodawanie liczb w zakresie 1000 zabawy matematyczne.

Zajęcia komputerowe

Projektowanie laurki dla mamy z wykorzystaniem narzędzi WordArt.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Rozwijanie sprawności ogólnej – tor przeszkód.

1. Piłka nożna – gra drużynowa na boisku szkolnym.
2. Ćwiczenia gimnastyczne kształtujące gibkość i rozwijające ogólną sprawność fizyczną.

XXXV. Blok tematyczny: RADOSNY ŚWIAT DZIECKA

Cele ogólne:

- zapoznanie z prawami dziecka i obowiązującymi dokumentami gwarantującymi te prawa;
- wdrażanie do odpowiedzialności za własne postępowanie;
- kształtowanie postaw koleżeńskich;

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wskazuje w tekście wybrane części mowy;
- wskazuje dokumenty w których zawarte są prawa dziecka;
- wie do kogo zwrócić się o pomoc gdy są łamane;
- wymienia instytucje i organizacje, które zajmują się prawami dziecka;
- uczeń wie co oznacza pojęcie prawo;
- respektuje prawa innych;
- wywiązuje się ze swoich obowiązków;
- wie, że ludzi nie można gorzej traktować ze względu na rodzaj skóry, religii, itp.;
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 1000;

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów;

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne

Środki dydaktyczne:

mapa świata, plansze przedstawiające dzieci różnych narodowości, wiersz T. Kubiaka „Niedaleko i daleko”, akty prawne dotyczące dzieci, Kodeks ucznia; prezentacja strony internetowej www.unicef.pl, piosenka „O czym marzą dzieci” Radiowe Nutki,

Materiały i narzędzia:

balon napełniony helem, karton, farby, pastele

Dzień pierwszy : Dzieci z różnych stron świata

Przebieg zajęć:

1. Oglądanie ilustracji dzieci zamieszkujących różne kontynenty.
2. Pogadanka na temat cech wyglądu ludzi.
3. Zabawy integracyjne – powitania w różnych językach.
4. Zapoznanie z wierszem „**Niedaleko i daleko**” T. Kubiaka.
5. Wypowiedzi dotyczące treści wiersza.
Komu poeta zadedykował ten wiersz?
Z jakich stron świata i od kogo płynie wiele miłych i ciepłych słów?
6. Utrwalenie kierunków na mapie świata. Wskazywanie poszczególnych kontynentów.
7. Zapisanie do zeszytu przymiotników określających jakie powinno być dziecko, aby je wszyscy kochali.
8. Odejmovanie liczb w zakresie 1000 zabawy matematyczne.

Dzień drugi, dzień trzeci: Prawa dziecka

Przebieg zajęć:

1. Odczytanie wiersza o prawach dziecka.
2. Wyjaśnienie pojęcia **prawo**.
3. Dyskusja – *Czy zgadzacie się z powiedzeniem, że dzieci i ryby głosu nie mają? Dlaczego?*
4. Zapoznanie dzieci z dokumentami: Konwencja Praw Dziecka, Karta Praw Dziecka, Konstytucja, Statut Szkoły.
5. Prezentacja strony internetowej www.unicef.pl – czytanie informacji.
6. *Czy prawa dziecka są zawsze i wszędzie przestrzegane?*
7. *Czy wszystkie dzieci są bezpieczne i szczęśliwe?*
8. Pomoc wobec dzieci akcje charytatywne organizowane dla dzieci.
9. Informacja nauczyciela na temat: Kto broni praw dziecka? Gdzie mogą się zgłosić dzieci? (rzecznik praw dziecka, policjant, nauczyciel, pedagog szkolny, Niebieska linia)
10. Podsumowanie: Tort decyzyjny. Dokończ zdanie: **Mam prawo do.....**
11. Wysłanie do nieba balonu wypełnionego helem z przyklejona prośbą o przestrzeganie na całym świecie praw dzieci.

Dzień czwarty : Obowiązki dziecka i ucznia

Przebieg zajęć:

1. Rozmowa kierowana na temat:
Co należy do twoich obowiązków w domu?
Jak wywiązujesz się ze swoich obowiązków?
Jakie dostajesz nagrody?
Jakie mogą być kary za nie spełnianie obowiązków?
2. Prezentacja Kodeksu Ucznia i odczytanie zawartych tam obowiązków.

3. Burza mózgów: *Obowiązki ucznia*.
4. Odczytanie ze statutu szkoły jakie mogą być kary za nieprzebrzeżenie obowiązków ucznia.
5. Sformułowanie wniosku: **Każde dziecko ma swoje prawa i obowiązki. Każdy człowiek duży i mały musi przestrzegać ustalonych umów. Szanować pracę swoją i innych.**
6. Przepisanie zdań do zeszytu.
7. Dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000. Rozwiązywanie łatwych działań z jedną niewiadomą w postaci okienka.

Dzień piąty: Marzenia dzieci

Przebieg zajęć:

1. Wysłuchanie piosenki w wykonaniu Radiowych Nutek „**O czym marzą dzieci**”. Podpisywanie wartości nut nazwami literowymi.
2. Rozmowa na temat treści piosenki.
3. Wypowiedzi dzieci na temat ich marzeń.
4. Rozmowa na temat marzeń uczniów.
5. Plastyczne przedstawienie tematu: „*Moje marzenia*”
6. Prezentacja prac dzieci i omówienie.
7. Utrwalenie wiadomości o poznanych częściach mowy.
8. Rozwiązywanie zadań tekstowych na dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000.

Zajęcia komputerowe

Gry edukacyjne – doskonalenie postępowania się klawiaturą i myszką.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Ćwiczenia z pokonywaniem naturalnych przeszkód terenowych – marszobiegi.
2. Ćwiczenia ze skakankami – doskonalenie techniki skoku jednonoż, obunóż.
3. Gry i zabawy w terenie.

XXXVI. Blok tematyczny: ŻYJ ZDROWO

Cele ogólne:

- poznanie zasad zdrowego odżywiania;
- zapoznanie z funkcjonowaniem organizmu człowieka;
- utrwalenie zasad ortograficznych.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- czyta czasopisma przeznaczone dla dzieci;
- uzasadnia pisownię wybranych wyrazów stosując zasady pisowni;
- zna zasady zdrowego odżywiania;

- układa jadłospis na tydzień, stosując się do wskazań piramidy żywieniowej;
- umie odczytać datę przydatności produktu spożywczego;
- wie, że witaminy odgrywają ważną rolę w organizmie człowieka;
- wskazuje podstawowe układy w budowie człowieka;
- wykonuje samodzielnie surówkę z marchwi;
- dodaje i odejmuje w zakresie 1000;
- używa pojęć tara, brutto, netto;
- skacze na skakance na jednej nodze i obunóż.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne.

Środki dydaktyczne:

czasopisma dziecięce, wiersz „Chory kotek” S. Jachowicza, albumy, model przestrzenny przedstawiający budowę człowieka, plansza przedstawiająca piramidę odżywiania, bajki „Było sobie życie” lub „Adibu” ułatwiające dzieciom zrozumienie funkcjonowania ludzkiego organizmu; wyrazy z trudnościami ortograficznymi, zasady ortograficzne – plansze, zagadki związane ze zdrowym odżywianiem, etykiety i opakowania z produktów spożywczych.

Materiały i narzędzia:

narzędzia i materiały potrzebne do wykonania surówki, gazetki reklamowe z produktami spożywczymi.

Dzień pierwszy : Z wizytą u lekarza

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie – wiersz „Chory kotek” Stanisława Jachowicza (lub inny do wyboru przez nauczyciela).
2. Rozmowa na temat wiersza.
3. Zapoznanie z pracą wybranych lekarzy specjalistów (pediatra, okulista, dentysta, chirurg itp.)
4. Ustalenie co należy robić i jak postępować, aby nie chorować? (odżywianie, sport, higiena, szczepienia, badania kontrolne, właściwy ubiór, przebywanie na świeżym powietrzu)
5. Zapisanie rad w formie zdań rozkazujących. np. Odżywiaj się zdrowo, pij dużo wody. itp.
6. Przepisywanie zdań do zeszytu zwrócenie uwagi na estetykę pisma.
7. Podkreślenie czasowników w zdaniach.
8. Powtórzenie wiadomości z dodawania i odejmowania w zakresie 1000.

Dzień drugi: Budowa człowieka

Przebieg zajęć:

1. Omówienie budowy i funkcjonowania ciała człowieka z wykorzystaniem modelu przestrzennego, plansz i albumów anatomicznych dla dzieci.
2. Możliwość wykorzystania filmów dla dzieci z serii „Było sobie życie” lub „Adibu”.
3. Przypomnienie i utrwalenie zasad ortograficznych – Nauczyciel rozmieszcza w całej klasie poznane zasady ortograficzne. Dzieciom rozdaje po jednym wyrazie z trudnością ortograficzną. Dzieci poruszają się po klasie, na umówiony sygnał podbiegają do zasady, która uzasadnia pisownię tego wyrazu.

Dzień trzeci : Zdrowe odżywianie

Przebieg zajęć:

1. Zagadki związane z odżywianiem.
2. Prezentacja i omówienie piramidy zdrowia.
3. Ćwiczenia praktyczne – Odczytywanie etykiet z wybranych produktów spożywczych.
Objaśnienie pojęć: *konserwanty, sztuczne barwniki, aromaty i regulatory kwasowości*.
Sprawdzanie daty ważności przydatności produktu.
4. Na podstawie piramidy zdrowia dzieci mają za zadanie w grupach ułożyć jadłospis na tydzień.
5. Przydział produktów do przyniesienia celem wykonania surówki z marchwi.
6. Tworzenie piramidy zdrowia z wykorzystaniem gazetek reklamowych.
7. Obliczenia zegarowe i kalendarzowe utrwalenie pojęć kwadrans, pół godziny, porządkowanie dat.

Dzień czwarty : Zdrowe odżywianie

Przebieg zajęć:

1. Odczytanie informacji przyniesionych przez dzieci o witaminach.
2. Ustalenie jakie produkty są bogate w witaminę: A, B, C, D.
3. Zapisanie przepisu na surówkę z marchwi.
4. Wykonanie surówki z marchwi.
5. Wyjaśnianie powiedzeń związanych ze zdrowiem np. Zdrowy jak ryba.
6. Utrwalenie wiadomości w zakresie obliczeń pieniężnych.

Dzień piąty: Śmiech to zdrowie

Przebieg zajęć:

1. Spacer po najbliższej okolicy w celu dotlenienia organizmu przed czekającym na sprawdzianem.
2. Sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia kończącego klasę trzecią.
3. Odczytanie informacji o wpływie na zdrowie dobrego nastroju.
4. Praca z czasopismami dziecięcymi. Odczytywanie ciekawych historyjek, opowiadań, żartów i rozwiązywanie zagadek i krzyżówek.
5. Przypomnienie pojęć związanych z ważeniem: tara, brutto, netto.
Ćwiczenia w zamienianiu jednostek.

Zajęcia komputerowe

Zasady higieny pracy przy komputerze i zagrożenia wynikające z korzystania z komputera i Internetu.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Gry i zabawy ruchowe.
2. Ruch to zdrowie – zabawy rozwijające technikę skoku jednonóż: Koperta, klasy itp.
3. Ćwiczenia ze skakankami doskonalenie techniki skoku jednonóż i obunóż.

XXXVII. Blok tematyczny: LUBIMY PODRÓŻOWAĆ

Cele ogólne:

- rozbudzanie zainteresowań czytelniczych
- zapoznanie dzieci z pracą na kolei
- wzbogacanie słownictwa
- kształtowanie właściwego stosunku do zwierząt
- doskonalenie umiejętności redagowania opowiadania.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- układa opis psa;
- potrafi odczytać godzinę odjazdu i przyjazdu pociągu;
- kreśli odcinki o podanych wymiarach;
- oblicza obwody figur;
- rozwiązuje zadania tekstowe;
- wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu lektury;
- wykonuje z masy solnej psa.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne.

Środki dydaktyczne:

wiersz „Lokomotywa” J. Tuwima, mapa Europy, lektura R. Pisarskiego „O psie, który jeździł koleją”.

Materiały i narzędzia:

masa solna.

Dzień pierwszy : Lampo podróżnik**Przebieg zajęć:**

1. Krótki sprawdzian znajomości lektury „O psie, który jeździł koleją” R. Pisarskiego., po samodzielnym czytaniu jej przez uczniów.
2. Swobodne wypowiedzi uczniów na temat wrażeń po przeczytaniu książki.
Co podobało się wam najbardziej?
Które wydarzenia są zabawne, humorystyczne, a które wzruszające?
3. Przybliżenie postaci autora – informacje o Romanie Pisarskim. Analiza strony tytułowej. Zapis do zeszytu metryczki książki.
4. Przedstawienie kraju w którym toczy się akcja książki – prezentacja multimedialna.
5. Praca z mapą wskazywanie na mapie Europy, Polski, Włoch i miast występujących w lekturze.
6. Utrwalenie wiadomości o liniach, odcinkach. Kreślenie odcinków o podanych wymiarach.

Dzień drugi: Opowiadamy historię psa Lampo**Przebieg zajęć:**

1. Przypomnienie miejsca akcji i głównych postaci książki Romana Pisarskiego „O psie, który jeździł koleją”
2. Ustalenie kolejności i nadawanie im tytułów.
3. Odczytanie tytułów i zapis ich w zeszytach.
4. Wykonanie ilustracji pastelami do wybranego fragmenty lektury.
5. Wprowadzenie piosenki „Bo ja mam psa” w wykonaniu zespołu Gawęda – ćwiczenia rytmiczne, głosowe z zaznaczeniem pauzy muzycznej.
6. Obliczanie obwodów figur – utrwalenie.

Dzień trzeci : Spotkanie z Lampo - bohaterem lektury**Przebieg zajęć:**

1. Rozmowa na temat głównego bohatera.
Do kogo pies przywiązał się najbardziej?
Jak okazywał miłość i przywiązanie?
2. Wskazywanie cech pasujących do psa Lampo.
odważny, mądry, tchórzliwy, wolny, bohaterski, szybki, wierny, strachliwy itp.
3. Ustne układanie zdań o psie Lampo według planu.
  - Wygląd psa, wielkość, rasa, głowa, uszy, sierść, oczy, tułów, nogi, ogon.
  - Sposób zachowania się usposobienie, stosunek do ludzi.
  - Twój sąd o psie.Zapis planu do zeszytu.

4. Wykonanie z masy solnej figurki psa Lampo.

Dzień czwarty : Redagujemy opowiadanie o psie Lampo

Przebieg zajęć:

1. Wyjaśnienie znaczenia powiedzenia: *wierny jak pies*.
2. Podanie przykładów psiej wierności z lektury i innych znanych dzieciom. Prezentacja pomników poświęconych psiej wierności.
3. Czytanie fragmentu przedstawiającego uratowanie życia małej Adele przez Lampo.
4. Przypomnienie trójczłonowej budowy opowiadania i informacji jakie powinny być przedstawione we wstępie, rozwinięciu i zakończeniu.
5. Wspólne redagowanie opowiadania pod kierunkiem nauczyciela, innego zakończenia lektury i zapis go na tablicy.
6. Przepisywanie opowiadania do zeszytów.
7. Zadania tekstowe o różnym stopniu trudności.

Dzień piąty: Transport kolejowy

Przebieg zajęć:

1. Prezentacja multimedialna: *dworzec kolejowy i rodzaje pociągów*.
2. Poznanie pracy na kolei. Spotkanie z pracownikiem kolei.
3. Zabawa ruchowa do piosenki „Jedzie pociąg z daleka”.
4. Odczytanie wiersza Juliana Tuwima „Lokomotywa”
5. Prezentacja multimedialna na temat rozwoju kolei.
6. Omówienie zasad zachowania i bezpieczeństwa w czasie podróży pociągiem.
7. Zapisanie w punktach regulaminu zachowania się w pociągu.
8. Odczytywanie rozkładów jazdy pociągów.
9. Utrwalenie – rozwiązywanie kwadratów magicznych z wykorzystaniem liczb rzymskich

Zajęcia komputerowe:

Gry utrwalanie zasad ruchu drogowego.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Doskonalenie wytrzymałości ogólnej – marszobiegi. Gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu.
2. Ćwiczenia ruchowe z muzyką.
3. Doskonalenie rzutu i chwytu piłki – gra „Dwa ognie”.

XXXVIII. Blok tematyczny: ZBLIŻAJĄ SIĘ WAKACJE

Cele ogólne:

- doskonalenie techniki jazdy na rowerze;
- utrwalanie zasad bezpieczeństwa w czasie wakacyjnego odpoczynku;

- podsumowanie pracy w ciągu trzech lat.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wyodrębnia postaci w baśni;
- redaguje list do członka swojej rodziny lub kolegi;
- zapisuje w liście zwroty grzecznościowe wielką literą;
- pisze własny adres;
- wymienia różne środki lokomocji;
- zna nazwy i funkcje poszczególnych elementów roweru;
- zaszyfrowuje wybraną wiadomość;
- rozwiązuje łamigłówki matematyczne;
- umie zastosować się do znaków drogowych w czasie rowerowego toru przeszkód;
- jeździ na rowerze omijając przeszkody;
- zna zasady bezpieczeństwa jakie należy przestrzegać w czasie zabaw w wodzie;
- wie do kogo należy się zgłosić w razie problemu.

Metody:

- asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja, praca z książką;
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy: problemowe, sytuacyjne, zabawy i gry dydaktyczne;
- waloryzacyjne: obserwacja zjawisk;
- praktyczne: prace plastyczne i techniczne uczniów.

Formy:

- organizacyjne: grupowa, indywidualna i zbiorowa;
- Dziecięce Ośrodki Zainteresowań: Centrum Językowe, Centrum Przyrodniczo – Badawcze, Centrum Matematyczno - Logiczne, Centrum Artystyczne.

Środki dydaktyczne:

plansze przedstawiające różne środki lokomocji, znaki drogowe, baśń „Kwiat paproci”, zdjęcia filmy i inne pamiątki z klas I – III.

Materiały i narzędzia:

farby plakatowe.

Dzień pierwszy : Wybieramy się w daleką podróż

Przebieg zajęć:

1. Sprawdzian wiadomości i umiejętności dzieci.
2. Wypowiedzi dzieci o różnych środkach lokomocji. Rozmowa na temat podróżujących, sposobów podróżowania i celowości podróży.
3. Podział środków transportu na: lądowe, wodne i powietrzne.

4. Przypomnienie zasad pisania adresu.
5. Indywidualne redagowanie listu do członka rodziny lub kolegi z dalekiej podróży. Przypomnienie zasad pisowni form grzecznościowych oraz schematu budowy listu.
6. Zabawy matematyczne – szyfrowanie i odszyfrowywanie wiadomości.

Dzień drugi: Bezpieczna jazda rowerem

Przebieg zajęć:

1. Pogadanka wstępna o wyglądzie dawnych rowerów oraz pojazd przyjazny dla środowiska.
2. Pokaz multimedialny dawne rowery.
3. Obserwacja roweru i nazywanie poszczególnych jego elementów oraz ich funkcji.
4. Przypomnienie zasad ruchu drogowego, a szczególnie zasad poruszania się rowerem przez dzieci.
5. Zapisanie do zeszytu uwag dla rowerzystów.
6. Przygotowanie na boisku szkolnym rowerowego toru przeszkód.
7. Ćwiczenia z wykorzystaniem rowerów i znaków drogowych.
8. Zabawy i łamigłówki matematyczne.

Dzień trzeci : Powitanie lata

Przebieg zajęć:

1. Czytanie baśni „Kwiat paproci”.
2. Wyodrębnianie postaci występujących w baśni.
3. Zapis w zeszycie w formie zdań oznajmujących wydarzeń.
4. Rozmowa na temat zwyczajów ludowych związanych z powitaniem lata.
5. Omówienie cech charakterystycznych lata – utrwalenie.
6. *Lato* – praca plastyczna farbami.
7. Klasowy konkurs wiedzy matematycznej.

Dzień czwarty : Wakacyjne rady

Przebieg zajęć:

1. Rozmowa na temat wakacyjnych planów uczniów.
2. Zasady bezpieczeństwa obowiązujące w wodzie, w górach i inne przydatne dzieciom w czasie letniego wypoczynku.
3. Podsumowanie pracy w czasie trzech. Oglądanie zdjęć pamiątkowych.
4. Śpiewanie ulubionych piosenek z klas I - III

Zajęcia komputerowe

Wakacyjne plany. Wyszukiwanie ciekawych turystycznie miejsc w Polsce.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

1. Zabawy bieżne na boisku szkolnym doskonalące zwinność i szybkość.
2. Doskonalimy technikę jazdy rowerem. Sprawdzanie stanu technicznego roweru przed jego użytkowaniem.
3. Zasady bezpieczeństwa w czasie jazdy rowerem. Rowerowy tor przeszkód na boisku szkolnym.

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

Załącznik nr 1

„PŁYNIE WISŁA PŁYNIE”

Płynie Wisła, płynie

po polskiej krainie,

po polskiej krainie.

A dopóki płynie,

Polska nie zaginie.

A dopóki płynie,

Polska nie zaginie.

Chociaż się schowała

w Niepołomskie lasy,

w Niepołomskie lasy.

I do morza wpada,

płynie jak przed czasy.

I do morza wpada,

płynie jak przed czasy.

Płynie Wisła, płynie

po polskiej krainie,

po polskiej krainie.

Zobaczyła Kraków,

Pewnie go nie minie,

Zobaczyła Kraków ,

Pewnie go nie minie.

Zobaczyła Kraków,

Wnet go pokochała,

wnet go pokochała.

A w dowód miłości,

wstęgą opasała.

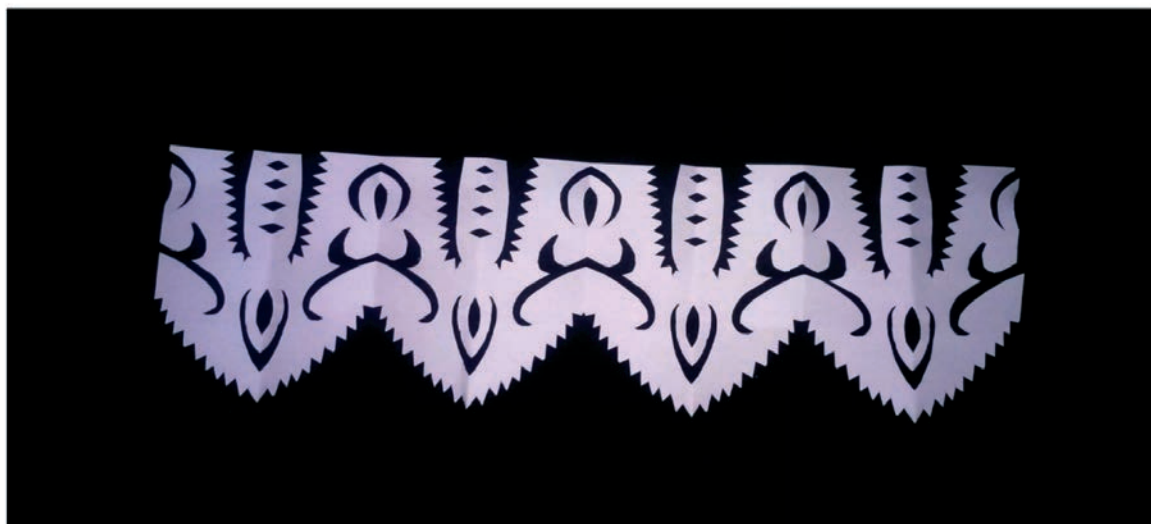
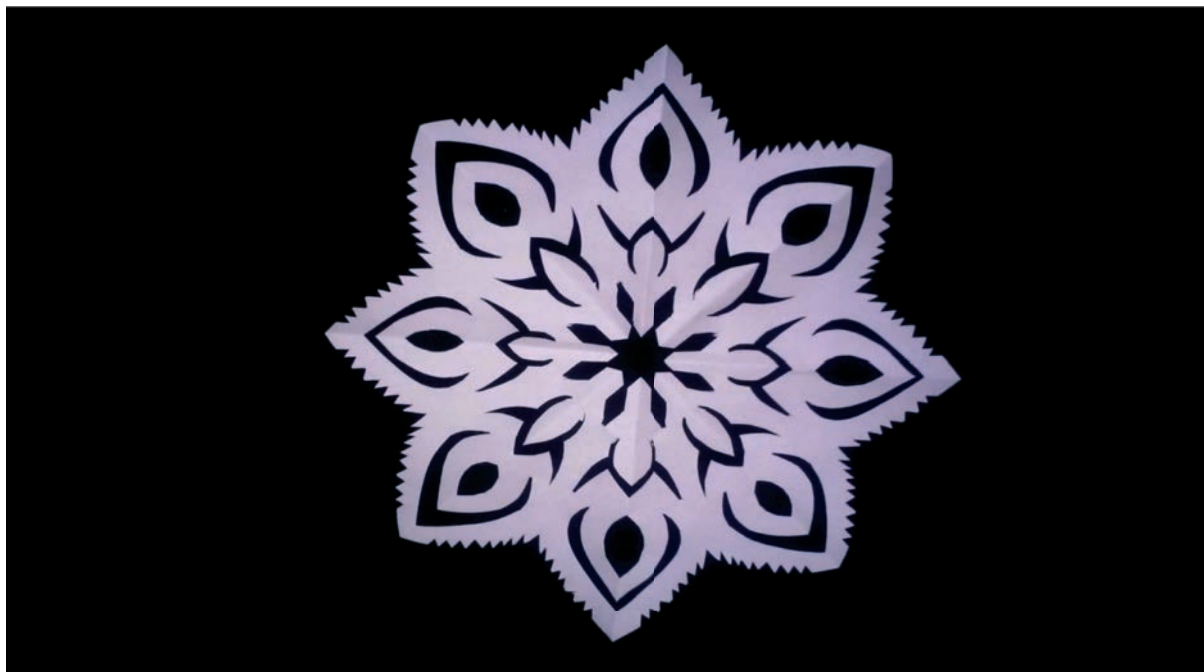
A w dowód miłości,

wstęgą opasała.

*Płynie Wisła, płynie,
po polskiej krainie,
po polskiej krainie.
A dopóki płynie,
Polska nie zaginie.
A dopóki płynie,
Polska nie zaginie.*

Załącznik nr 2

WYCINANKI LUBELSKIE

Załącznik nr 3. Kobięcy strój lubelski

Załącznik nr 4

„JAK TO STARY STOPKA EGZAMIN ZDAŁ”

autor: Andrzej Skupień Florek

Stary Stopka z Koscielisk miał syna naukak w gimnazyjalnej skole w Krakowie. Jednego casu, kie już było po zasiewie na wiesne, pwiado do Stopki babo.

– Wiys co ty Ociec, mozebyś ty poseł do krakowa zajrzeć na tego nasego chłopca, jako mu ta nauka idzie i cy mo co jeść.

– Nej dobrze, cośbyk nie seł, pude – przykwolył babie Stopka Na drugi dzień Stopka idzie. Idzie na nogak, bo wtej kolje nie było.

Akuratnie trefił na taki cas, kie w gimnazji stoł agzamin. Włos cichutko i tak jako si i w domu włazi, bez pukanio, do wielgiej bars izby, ka chłopcy zdajali agzamin z religije. Na srodku izby widzi wieldżażny stół, a koło stoła siedzom więkse i mniejse księzo i jesce jakiesi ine osoby duchowne, zaś na najwięksym kseśle, to juz pewnie som biskup musioł siedzieć, bo ino copecke mioł na głowie, a choć ta była malučko, ale cyrwiniuško – haj.

Kiej Stopka włos, to łod razu go uwidzieli, ale ino jeden z księzy podeseł ku niemu i pyto się go:

– Co kcecie ojce? Po co przyśliście?

– Zje coz byk to wcił, nic nie kcem, ino jek przyseł ku swojemu synowi, – o widzicie tego ań! – powiada Stopka, to mój syn – i pokazuje noń palcem. Wte razy kie se ci dwa urodzajom, przyhipnom ku Stopce jesce drugi, iny ksiondz, pewnie profesor jakiś mądry bo on wypytywoł się nojwięcej ucn. Stanon przy Stopc, widzi ze to chłop i jesce to i góral i kcący go wysmioć, jako se myśłoł głupiego górala, tak se do niego obzywo:

– Widzicie Ojce, tu jest agzamin, a kiejście tu przysli, to i wy musicie mi odpedzieć o co się wos zapytom.

Chłop, jak to wiyecie chłop, końdek się zalonk, przycyrwiynioł i wymowio się bars, ze on nic nie wiy, nic nie umie i ze do zodnej skoły nie chodził. Ale coś, ksiondz honorny swojom mondrościom nałygo noń:

– Połóście tu ojce piatke, jo połoze drugom, a jak dobrze odpowiyecie to piątke wygrocie wy, a jak nie, to piątke przegrocie.

Chłop się ino furt wymowio, po głowie się dropie i piyknie pyto coby mu dać spokój. Ale Biskup co tom siedzioł, wmiysoł się do tego strąśnie uradowany tym śpasem, jako ino może to Stopkee zachęco, coby piątke położył.

– Połóście tu ojce piątke, połóście, jo wiyem ze wygrocie – powiada biskup. Kie niekie, Stopka się namyśłoł i piątke z kieszonki wysypłoł i dwie piątkijak

krowylezały na stole – jedno księzo, drugo chłopsko. W całej izbie zrobiło się cichuńko, syńka patrzom i słuchajom – księzo i ucnie tyz, zaś ksiądz egzaminator rod uśmiechniony co cud, jako profesór pyto się:

- No, Ojce powiydzcie mi jako się nozywiał teść Mojżesza?
- Jako się nozywiał teść Mojzesa – pytocie się – to wom powiem Jetro, nozywiał się jetro prosem ik mości ksiendza.

Biskup uradowany woło:

– Hej, tatusiu wygraliście, wgrali, biercie piątki obie boście dobrze odpedzieli. Stopka zrobił się już śmielsy wygranom, co tfu sowoł jedne piątke i myśli se, ta je już moja, a drugom kładzie na stole, powiado do tego ksiendza co się go pytoł o teścia Mojzesowego:

– No księze jegomościu, połózciez wy teroz drugom piątkę, a jo połoze tys, bo teros jo wos będę pytoł i musicie mi odpedzieć. Zgadniecie, to piątkę wygrocie.

Siądz se myśli som do siebie – co się może spytać głupi chłop i to jesce górol, coby on doktor świętej teologije nie wiedzioł? Wyjon piątkę, położył na stół i pado:

- No, ojce pytojcie się.
- No, uwazujcues i powiycie mi jako się mój teść nazywo? – spytoł się Stopka.
- A coś? Co jo wasego teścia znom?
- A cy jo Mojzesowego teścia znom? A wiyom! – Haj.

Syńka wybuchli śmiychem i przy oklaskach schowoł dwie piątki Stopka do swojej kiesonecki – i tak zdał ten agzamin.

Załącznik nr 5

Geburstag umy Francki – opowiadanie w gwarze śląskiej

autor: Beata Sokołowska – Kosik, tłumaczenie: Anna Wójcik – Gliwice

Latoś na poczuntku marca była wielko hica. Uma Francka godała, że jak tak dali bydzie fiotki zacznom z ziemi wylazować, drzewa listka puszczać. A jak późni zaś zima chyci to bydzie fertich wymaržno i tela. Ale terozki je chica i szluz.

Tako chica, że mama pozwoliła Bercikowi i Brygidzie łoblic jakle a nie zimowe kufaje. Bajtle terozki rade szli do szkoły.

Było fajno i wesoło, naokoło świergolili ptoki i dowąta klara. Bazgrolilo śmieszne lanszafty na czornych ścianach familoków. W jednym z nich stali właśnie Bercik i Brydiga. Łojciec ich Gerarad boł hajerem, ale nie bele jakim ino sztajgrem czyli takim kierownikiem. Mama Maryjka robiła w Urzędzie Pracy, a w dumu rządziła ino uma Francka – mama łojca.

To uma rano dowąta na wszyško pozór. Po prowdzie łojciec budził się do roboty na grubie som bo pedzioł, co to nie uchodzi co by jakiegoś starego chopa matka do roboty budziła. Uma była bardzo srogo, ale łojca słuchoć musiała. No i łojca już nie budziła, ale mame i bajtle łowszem. Każde z nich dostowało przed wyjściem śniadanie, pyszne bajlagi i jakiś owoc. Bajtle jeszcze po flaszcze soku z malinów abo porzeczków, kery w lecie uma zawždy warzyła ze zbiorów.

Bajtle ido do szkoły, mama do urzyndu, a uma biere się za porzundki i warzenie łobiodu, bo uma Francka to wspaniała kucharka, o czym wszystkie wiedzo. Ale dziś jest wielko feta, łobiad ma być łodświętny, bo dziś je gebustag umy i przyjdo goście: ciotka Rita z ujem Tomkiem, z bliźniokami, uja Ernest z ciotko Eriko i kuleżanka umy, pani Gertruda.

Uma wyciunga z szuflody byfyja swój stary kajet z przepisami duma, co dobrego uważyc na łobiod. Biere karte, długopis i pisze liste zakupów: kartofle, munka kartoflana, jaja, owiynzina, boczek, modro kapusta no i łoczywiście zielina: cebula, markiew i pietruszka. Wartko biere wielgo tasza na kólkach, bo nie może za bardzo dźwigoć, kluczyki i papiury do ałta, bo uma Francka ma ałto i łuwielbio nim śmigać, zwłaszcza na niedaleki targ po sprawunki.

Na parterze klupie we drzwi starzika pana Gustlika i pyto: nie trza ci czego? Uma, łojcowie i bajtle zawždy tak robio, bo pan Gustlik je sam, jest leciwy i schorowany i som nie da rady iść po sprawunki.

Bercik i Brygida przygotowali w prezencie dla umy Francki wspaniałe papierzane korole, pomalowane na czerwono i laurkę. Łojciec dał im pare złocioków na fiotki, po kere zajszli zara po szkole. Kupili umie róże, uma je łuwielbio. Po powrocie do domu przywitały ich wspaniałe zapachu. Mama i łojciec już byli doma. Z drugiej izby słychać było też gaworzenie bliźniaków i innych gości. Zara za rodzeństwem przyszła pani Gertruda, niesła przed sobo wielgachne pudło łowinięte w kolorowy papiur.

Bajtle wartko zanięsły tornistry do swojej izby, łoblikły się w łodświętne ubrania, potem pojszły do łazienki łumyc ręce i buzieprzed łodświętnym łobiodem. Warko skończyły tualete, bo mama już wołała je do dużej izby. Tam przy łodświntnie nakrytym stole siedzieli już wszystkie goście, tylko pyrtki ciotki Rity i uja Tomka bajukały podelówce. Uma z uśmiechem podawała kolejne strawy, lukając jak wartko znikają z talerzy. Były naprawdę pyszne. Przyszło czas deseru. Przy deserze wszystkie wyciągnęli prezenty, narychtowane dla umy, złożyli jej życzenia, łodśpiewali sto lat. Uma Francka wszystkie róże kere dostała wstawiła w wielgo blomwaze i postawiła pośrodku stoła. Kiedy wszystkie dostoli po porcji ciacha uma wśród okrzyków zaczęła rozpakowywać swoje prezenty.

Wtem zadryndał dzwonek do drzwi. Goście pozerkali po sobie ze zdziwieniem. Na nikogo nie czekali. Łojciec wstał od stoła i poszoł łozewrzeć drzwi. Jakie było zdziwienie wszystkich gdy się okazało że za drzwiami stoi goniec z wielgachno dorto dla umy, a za nim łoparty na lasce, uśmiechnięty od ucha do ucha sponsor tego prezentu pan Gustlik z parteru. No większo niespodzianka niż łodwiedziny hańdownego pana z wielgachno dorto nie mogła w geburstag umy chyba się zdarzyć.

URODZINY BABCI FRANCKI

Początek marca tego roku był bardzo ciepły. Babcia Francka mówiła, że jak tak dalej pójdzie, to kwietnik zakwitnie, drzewa listki puszczać zaczną. A jak później

jeszcze znów mróz chwyci, to po wszystkim, wymarzną i tyle. Ale teraz, w każdym razie było bardzo ciepło. Tak ciepło, że mama pozwoliła Bercikowi i Brygidce założyć na dwór skafandry, zamiast zimowych kurtek.

Dzieciaki teraz z przyjemnością wychodziły rano do szkoły. Było miło i wesoło, dokoła śpiewały ptaki i świeciło nawet słońce. Rysowało śmieszne rysunki na ciemnych ścianach familoków. W jednym z nich mieszkali właśnie Bercik i Brygidka. Tata ich Gerard był górnikiem, ale nie byle jakim, tylko sztygarem, czyli takim kierownikiem. Mama Maryjka pracowała w Urzędzie pracy, a w domu rządziła niepodzielnie, babcia Francka oczywiście, mama taty.

To babcia rano wszystkiego pilnowała. Wprawdzie tata budził się do pracy w kopalni sam, bo powiedział, że to nawet nie wypada, żeby takiego starego chłopca matka do roboty budziła. O, babcia była bardzo zła, ale cóż musiała posłuchać taty. No i taty już nie budziła, ale mamę i dzieci owszem. Każde z nich dostawało przed wyjściem śniadanie, pyszne kanapki i zawsze jakiś owoc. Dzieciaki dodatkowo po butelce soku malinowego, czy porzeczkowego, który w lecie babcia zawsze przygotowywała ze zbieranych na działce owoców.

Dzieci idą do szkoły, mama do urzędu, a babcia bierze się za sprzątanie i gotowanie obiadu, bo babcia Francka jest wspaniałą kucharką, o czym wszyscy wiedzą. Ale dziś jest szczególny dzień, obiad ma być uroczysty, ponieważ dziś są urodziny babci i przyjdą goście: ciocia Rita z wujem Tomkiem i bliźniakami, wujek Ernest z ciocią Eriką i koleżanka babci, pani Gertruda.

Babcia wyciąga z szuflady kredensu swój stary zeszyt z przepisami i zastanawia się co dobrego na obiad ma przygotować. Bierze kartkę, długopis i robi listę zakupów: ziemniaki, mąka ziemniaczana, jaja, wołowina, boczek, czerwona kapusta, no i oczywiście warzywa: cebula, marchew, pietruszka. Szybko bierze dużą torbę na kółkach, bo nie może za bardzo dźwigać, kluczyki i dokumenty do samochodu, bo babcia Francka ma auto i bardzo lubi nim jeździć, zwłaszcza na pobliski targ, po zakupy. Po drodze, na parterze puka do drzwi starego pana Gustlika z zapytaniem, czy czegoś nie potrzebuje. Babcia, rodzice i dzieciaki

zawsze tak robią, bo pan Gustlik nie ma rodziny, jest stary i schorowany i sam zakupów zrobić sobie nie może.

Po godzinie babcia wraca z zakupów i zabiera się do gotowania. Postanawia przygotować na dzisiejszą uroczystość nudelzupę, roladki w sosie, kluski śląskie i surówkę z czerwonej kapusty, a na deser kompot ze śliwek i ulubioną przez wszystkich zistę.

Bercik i Brygida w prezencie przygotowali dla babci Francki wspaniałe korale z masy papierowej, pomalowane na czerwono i laurkę. Tata dał im parę złotych na kwiaty, po które zaszli zaraz po lekcjach. Kupili babci róże. Babcia Francka uwielbia róże. Po powrocie do domu przywitały ich wspaniałe zapachy. Mama i tata już byli w domu. Z drugiego pokoju dochodziło też gaworzenie bliźniaków i rozmowy innych gości. Zaraz za rodzeństwem przyszła pani Gertruda. Dźwigała przed sobą ogromne pudło, zapakowane w kolorowy papier.

Dzieciaki szybko zaniósł to do swojego pokoju, przebrały się w odświętne ubrania, potem poszły do łazienki umyć ręce i buzie przed uroczystym obiadem. Szybko kończyły toaletę, bo mama już wołała je do dużego pokoju. Tam przy odświętnie nakrytym stole siedzieli już wszyscy goście, tylko maluchy cioci Rity i wujka Tomka pełzały po podłodze. Babcia z uśmiechem podawała kolejne potrawy, patrząc jak szybko znikają z talerzy. Były naprawdę pyszne.

Nadszedł czas deseru. Przy deserze wszyscy wyciągnęli prezenty przygotowane dla babci, złożyli jej życzenia, odśpiewali „Sto lat”. Babcia Francka wszystkie róże, jakie dostała wstawiła w ogromny wazon i postawiła pośrodku stołu. Kiedy każdy dostał już po porcji ciasta, babcia wśród okrzyków zachwytu zaczęła rozpakowywać swoje prezenty.

Nagle, zadzwonił dzwonek do drzwi. Goście popatrzyli po sobie ze zdziwieniem. Nikogo więcej się nie spodziewano. Tata poniósł się od stołu i poszedł otworzyć. Jakie było poruszenie wszystkich, gdy okazało się, że za drzwiami stoi kurier z ogromnym tortem dla babci, a za nim oparty na lasce, uśmiechnięty od ucha do ucha, fundator tego prezentu, pan Gustlik z parteru. No, większa niespodzianka

niż wizyta starszego pana z wielkim tortem nie mogła w urodziny babci chyba się zdarzyć.

Załącznik nr 6

KASZUBSKIE NUTY

To je krótcze, to je dłudże, to kaszebsko stoleca.

To są base, to są skrzepce, to oznocz Kaszeba.

To je ridel, toje teicz, to so chojne, widłe gnojne,

To je proste, to je krzewe, to je tilne koło wozne.

To so hoczi, to so ptoczi, to preschie półtrojoczi.

To je kleka, a to wół, to je całe, a to pół.

To je małe, to je wióldże, to so jinstrumenta wszelcze.

Załącznik nr 7

„BAŁTYK”

autor: Iwona Derkowska

Bałtyku mój rodzinny
z szarym i błękitnym niebem.

Co dzień jesteś inny,
ale kocham ciebie.

Na falach przy sztormie
niesiesz grozę i ukojenie.
Nie każdy ciebie rozumie
ni zawsze jest tu spokojnie.

Nie ma nigdzie takich plaż
z naszym żółtym piaskiem.

Nigdzie nie usłyszysz

białej mewy z takim wrzaskiem.

Kiedy fale biją o brzeg z wielką siłą,

budzisz się do życia.

Wspominasz to, co było,

wychodzisz do ludzi z ukrycia.

Załącznik nr 8

Przykładowy wzór narysowanego, prostego haftu kaszubskiego.

Załącznik nr 9

„SŁAWA”

autor: Beata Sokołowska - Kosik

Może ktoś z was trochę wie,

co oznacza słowo „SŁAWA”?

Może wie, a może nie,

to doprawdy trudna sprawa.

Bo gdy sławnym staje się

jeden, czy też drugi człek,

inni bardzo wielbią cię

i nie ma znaczenia uroda czy wiek.

Na dach wtedy włożą paparazzi,
plotek o sobie wciąż słuchać trzeba,
i często nikt nie ma wcale racji,
ale taka jest mediów potrzeba.

Więc siedzieć w domu pozostaje,
wiatr wieje, blacha na dachu uderza,
i tylko los swój sławny się łaje,
i tylko sekrety się sobie samemu powierza.

Więc dobrze sławnym być, czy też nie
zapytam bo często, nerwy, to ból brzucha
czy warto na to narażać się,
gdy sława nagle nad nami wybucha.

„Fartuch” ochronny obstawa nam stwarza,
nie wszędzie możemy pójść tam, gdzie chcemy,
wielu przyjaciół dawnych się zraża,
a my po sławę ciągle biegniemy.

Lecz ci, którzy dla wspólnego celu,
sławę swą starają się wykorzystywać,
trzeba pamiętać, bo jest ich wielu
i nie trzeba ich już paluchem wskazywać.

Sławnych ludzi jest dużo na świecie,
to co czynili słychać szeroko,
o ich działaniach innym powiecie,
niechaj zapadnie w pamięć głęboko.

Nie zawsze miło sławę w torbie nosić,
choć z nią razem, „da się góry przenosić”.

Sława to dar, wykorzystać ją trzeba,
żeby innym uchylić, choć kawałek nieba.

Załącznik nr 10

HISTORIA ŚWIĘTA KOBIET

Święto Kobiet zaczęto najpierw obchodzić w USA – dla uczczenia pamięci sufrażystek, które głosowały wytrwale za zrównaniem praw kobiet i mężczyzn w kwestii otrzymywania takiej samej pensji, za wykonywanie takiej samej pracy. Podczas jednego ze strajków w 1909 roku, zamknięto kobiety w fabryce. Wybuchł niespodziewanie tam wtedy pożar, w którym wiele z nich zginęło tragicznie. Dlatego od 1910 roku, obchodzi się Międzynarodowy Dzień Kobiet, ustanowiony przez Zjazd Kobiet, który odbył się w Kopenhadze, stolicy Danii. Data 8 marca ustanowiona została na podstawie świąt obchodzonych w starożytnym Rzymie ku czci kobiet, na początku marca, ale np. w Tunezji – Święto Kobiet obchodzi się uroczyście 13 sierpnia.

KOBIETY W ŚWIECIE SPORTU

Pierwsze wzmianki o występach sportowych kobiet znajdujemy już w roku 1900. W zawodach startowały wówczas Amerykanki, Angielki, Francuzki. Panie grały w golfa, krykieta, tenisa ziemnego, startowały w zawodach żeglarskich, jeździe na koniu i baloniarstwie. Ciekawostką jest to, że ubrane były podczas zawodów w długie do ziemi suknie i piękne kapelusze – ówczesny wymóg w świecie mody. Panowie niechętnie patrzyli na występy kobiet w świecie sportu. Uważali oni, że kobiety są zbyt nerwowe żeby uprawiać sport. Polki po raz pierwszy wzięły udział w Światowych Igrzyskach Kobiet w roku 1926.

Przez pięć długich lat II wojny światowej, w czasie której nie odbywały się żadne zawody sportowe i w czasie której życie straciło wielu sportowców, i przez

dwa lata powojennego bałaganu cały czas jednak myślano o wskrzeszeniu współzawodnictwa sportowego. Swoją działalność na nowo rozpoczynały Polskie Związki Sportowe i Gimnastyczne. Rok 1948, to Londyn i IV miejsce w igrzyskach olimpijskich naszej przedwojennej dyskobolki Jadwigi Wajsówny.

Od lat 50 tych i 60 tych XX wieku na stadionach królowała lekkoatletka, super szybka Irena Szewińska – mistrzyni Europy, Świata i mistrzyni olimpijska w biegach i skoku w dal. Sportem jest też wspinaczka wysokogórska, a Wanda Rutkiewicz była jej mistrzynią.

Załącznik nr 11

UKRYTE OWOCE

Jak dziś szaro...Niania nie wiedziała jak bawić się z dziećmi w tak paskudny dzień.

Pani od polskiego poprosiła aby Kuba naniósł poprawki do swojego wypracowania.

Spływ kajakowy miał bardzo szybkie tempo. Rzeczka była bystra i żwawo toczyła we wody.

Mama była zła. Nie bawi śniadanie, gdy wszystko gotowe, a dzieci nie przychodzą – powiedziała.

Asia zwróciła uwagę gościowi: magistrowi elektroniki: Pan mgr uszkodza krzesła na których siada.

Na zebraniu mieszkańców kujawskiej wsi wójt oznajmił radośnie: Deficyt Rynarzewa został zlikwidowany!

Chłopcy byli bardzo zmęczeni po całodziennym pedałowaniu na rowerach. Bardzo się ucieszyli gdy zobaczyli daleki napis: Bar Buziaczek, znajdujący się na ich kempingu.

Barman gotuje czy przygotowuje drinki?

Państwo Gojabł konsekwentnie rozwijali własną firmę i odnieśli wielki sukces.

Na spotkaniu udziałowców firmy prezes oznajmił: Jeśli wkalkulować koszty transportu, to przedsięwzięcie jest nieopłacalne.

Leniwie płynąc wśród borów, kajakarze rozkoszowali się pięknymi widokami.

Załącznik nr 12

PRACA W OGRODZIE I W POLU W DAWNYCH CZASACH

Dawniej w gospodarstwie wiejskim używano narzędzi wykonanych przede wszystkim z drewna. Im biedniejszy był gospodarz, tym bardziej prymitywne posiadał narzędzia do pracy. Narzędzia wykonywali sami chłopcy lub wyspecjalizowani w tej pracy rzemieślnicy wiejscy. Nie każdy przecież potrafił zrobić dobre narzędzia do pracy na roli. Narzędzia wykonywane na wsi do prac polowych możemy podzielić na dwie grupy: duże, takie jak: **radła – wyparte przez sochy, które zastąpiły pługi, brony**, i mniejsze, czyli **widły, motyki, grabie, cepy**.

Radła, sochy i pługi służyły do orania ziemi w polu i dawno temu wykonywane były z drewna, potem z metalu. Siłą pociągową był koń, u bogatych gospodarzy, krowa, u biedniejszych, a ci najbiedniejsi do orania zaprzęgali dzieci i żonę...

Brony, używane również w dzisiejszych czasach były narzędziem pomocniczym. Służyły do wyrównywania ziemi, spulchniania jej, czy zasypywania ziarna po siewie. Brony na początku wykonywano z samego drewna, potem dopiero miały zęby z metalu.

Innymi narzędziami, którymi posługiwali się nasi przodkowie podczas prac polowych były: **sierp**, który służył do żęcia zboża i trawy. Ludzi, którzy pracowali sierpem podczas żniw, nazywano żęńcami. **Kosa** – która była następczynią sierpu i również służyła, już wprawdzie nie do żęcia, ale do koszenia zboża i trawy. Miała wykonane z drewna kosisko z drewnianą rękojeścią pośrodku i przytwierdzone do niego ostrze za pomocą metalowej opaski, zwanej pierścieniem i klina z drewna. Do klepania kos i gładkich sierpów, bo były też takie z wyszlifowaną krateczką na powierzchni ostrza, używano młotków i kowadełek, do ostrzenia, osełek wykonanych z kamienia zwanego piaskowcem. Ostrzenie wymagało moczenia osełki w wodzie, dlatego kosiarz miał przy boku naczynie z wodą. **Drewniane grabie** służyły przede wszystkim do pracy przy sianie. **Cep** – to narzędzie do młócenia zboża. Składał się z dwóch grubych patyków: dłuższego – dzierzaka

i krótszego – bijaka, połączonych luźno paskiem skóry, nazywanym więzią. Cep był jednym z lepszych narzędzi do młócenia, bo słoma po młóceniu pozostawała prosta i nadawała się do krycia dachów.

Załącznik nr 13

A) Sadzenie cebuli w doniczce

Cebula, to ..... znane człowiekowi już od tysięcy lat. Najbardziej ceniona była w Babilonie i Egipcie. Posiada właściwości ..... – uwalnia od przeziębienia, pomaga na ukąszenia os i pszczoł. Dlaczego płaczymy przy krojeniu cebuli? Cebula posiada tak zwane olejki eteryczne, które uwalniają się podczas jej krojenia, drażnią nasze ..... i powodują łzawienie. Sadzimy więc cebulę aby mieć ..... na kanapki, który ma takie właściwości zdrowotne jak sama cebula. Najlepsze do sadzenia są cebulki dymki. Ale również każda inna odmiana ..... też jest dobra. Dobrze jest, gdy cebula ma już zawiązki szczypiorku, wtedy będziemy go mieć już po około pięciu ..... . Do roboty! W doniczce napełnionej ..... trzeba zrobić dołek i włożyć do niego cebulę. Teraz należy ugnieść trochę ziemię wokół cebuli i ..... ją wodą. Doniczkę ustawiamy na parapecie okiennym i systematycznie podlewamy roślinkę.

B) Sianie koperku w doniczce

Koper, to roślina bez kt....rej człowiek nie mo....e obyć się w codziennym ..... yciu. Koper jest p.....yprawą i to bardzo popularną. Roślina wyrasta do 1m 50 cm wysokości. Koper dodajemy do zup, sosów, ziemniak.....w i innych potraw. Koper jest podstawową p.....yprawą przy kiszeniu og.....rk.....w i p.....ygotowywaniu korniszon.....w. T....eba pamiętać, ...eby jak najmniej go gotować, bo traci podczas gotowania aromat i witaminy. Ma właściwości lecznicze, p.....ede wszystkim jego suszone nasiona – owoce. Napary z tych nasion łagodzą i niemowląt kolki i b..... le b.....ucha spowodowane zatrzymaniem się gaz....w u maluszk....w. Pobudzają

wydzielanie soków .....oładkowych, czyli poprawiają trawienie. Hamują rozw.....j bakterii w jelitach, mają działanie wiatropędne. Zarówno owoce jak i całe ziele delikatnie uspakajają, nieznacznie obni....ają ciśnienie krwi. Bie.....my się więc do siania koperku! Doniczkę napełniamy lekką ziemią, następnie wysiewamy na powie.....chnię nasiona kopru, p.....ykrywamy cienką warstwą ziemi, lekko uklepujemy i zraszamy wodą. Nie martwmy się, ...e długo nie będzie go widać, jak zakiełkuje, szybko będzie piął się do g.....ry.

3.KARTA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIA ZA II SEMESTR, KLASA III

Imię i nazwisko dziecka ..... Klasa .....

OSIĄGNIĘCIA EDUKACYJNE	POZIOM OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH			
	BARDZO WYSOKI	WYSOKI	PRZECIĘTNY	NISKI
Wypowiada się pełnymi zdaniami na dowolny temat.				BARDZO NISKI
Czyta teksty, opowiadania.				
Recytuje z pamięci wiersze z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji.				
Pisze samodzielnie teksty złożone z kilku zdań powiązanych ze sobą w logiczną całość.				
Pisze z pamięci.				
Tworzy kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat.				
Wyszukuje w tekście potrzebne informacje.				
Wskazuje głównych bohaterów w tekstach literackich.				
Umie prawidłowo budować wypowiedzi ustne.				
Wymienia poznane części mowy.				
Zna znaczenie wyrazów poznanych na zajęciach.				
Rozumie konieczność kultywowania tradycji.				
Porównuje liczby w zakresie 1000.				
Zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000.				
Rozwiązuje równania z niewiadomą.				

cd. KARTA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ ZA II SEMESTR, KLASA III

OSIĄGNIĘCIA EDUKACYJNE	POZIOM OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH			
	BARDZO WYSOKI	WYSOKI	PRZECIĘTNY	NISKI
Podaje z pamięci iloczyn w zakresie tabliczki mnożenia.				
Mnoży i dzieli w zakresie 100.				
Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekroczenie progu dziesiętkowego.				
Rozwiązuje i układa rozmaite zadania tekstowe.				
Oblicza obwody figur i łączną długość łamanej.				
Mierzy i porównuje długości.				
Rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące obliczeń kalendarzowych.				
Mierzy i porównuje wielkości (pojemności, czasu, ciężaru).				
Wykonuje obliczenia pieniężne.				
Oblicza obwody prostokątów.				
Umie dokonywać obliczeń zegarowych i potrafi rozpoznawać godziny na zegarze.				
Wskazuje i odczytuje nazwy wybranych zbiorników wodnych z mapy.				
Nazywa prace wykonywane w ogrodzie wiosną.				
Wymienia rośliny rosnące na polu i w ogrodzie.				
Z ciekawością słucha informacji o otaczającym nas świecie.				
Samodzielnie umie wyszukiwać informacji w mediach , przeczytać ją i interpretować.				

cd. KARTA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ ZA II SEMESTR, KLASA III				
OSIĄGNIĘCIA EDUKACYJNE	POZIOM OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH			
	BARDZO WYSOKI	WYSOKI	PRZECIĘTNY	NISKI
Rozumie, że należy postępować zgodnie z ekologią.				
Nazywa i wskazuje warstwy lasu.				
Rozpoznaje roślinność i zwierzęta należące do każdej warstwy lasu.				
Zna składniki pogody, potrafi ją określić.				
Rozumie konieczność okazywania szacunku wszystkim pracownikom szkoły.				
Umie wskazać park narodowy znajdujący się najbliższej miejsca zamieszkania.				
Odczytuje wskazania termometru.				
Zna znaczenie lasu.				
Zna urządzenia rolnicze.				
Wymienia sposoby zabezpieczania się przed kłeskami żywiołowymi.				
Śpiewa z pamięci piosenki.				
Gra na instrumentach perkusyjnych.				
Tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka i polki.				
Prawidłowo, według wskazówek wykonuje prace plastyczne i techniczne.				
Zna zasady mini gier sportowych.				

cd. KARTA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ ZA II SEMESTR, KLASA III

OSIĄGNIĘCIA EDUKACYJNE	POZIOM OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH				
	BARDZO WYSOKI	WYSOKI	PRZECIĘTNY	NISKI	BARDZO NISKI
Uczestniczy w grach i zabawach ruchowych.					
Wyszukuje potrzebne informacje z różnych źródeł.					
Posługuje się komputerem jako narzędziem pracy.					
Potrafi współpracować w grupie.					
Przestrzega zasad bezpieczeństwa w czasie pracy i zabawy.					
Pomaga swoim kolegom i koleżankom.					
Rozumie konieczność przestrzegania różnorodnych reguł i zasad postępowania.					
Potrafi kulturalnie zachowywać się w miejscach publicznych.					

Podpis nauczyciela .....

